

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

57. sējums

2014. gada 7. jūnijs

Saturs

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

Reģionu komiteja

106. plenārsesija 2014. gada 2. un 3. aprīlī

2014/C 174/01	Reģionu komitejas rezolūcija "Eiropas Daudzlīmeņu pārvaldības harta"	1
2014/C 174/02	Reģionu komitejas rezolūcija "Situācijas attīstība Ukrainā"	5

ATZINUMI

Eiropas Komisija

106. plenārsesija 2014. gada 2. un 3. aprīlī

2014/C 174/03	Reģionu komitejas atzinums "Paplašināšanās stratēģija un galvenie uzdevumi 2013.–2014. gadā"	7
2014/C 174/04	Reģionu komitejas atzinums – "Visiem pieejama enerģija"	15
2014/C 174/05	Reģionu komitejas atzinums "Jaunas pamatnostādnes par valsts atbalstu enerģētikas jomā"	19

III Sagatavošanā esoši tiesību akti

REĢIONU KOMITEJA

106. plenārsesija 2014. gada 2. un 3. aprīlī

2014/C 174/06	Reģionu komitejas atzinums "Informācijas un veicināšanas pasākumi attiecībā uz lauksaimniecības produktiem iekšējā tirgū un trešās valstīs".	25
2014/C 174/07	Reģionu komitejas atzinums "Stažēšanās kvalitātes sistēma"	36

2014/C 174/08	Reģionu komitejas atzinums "Priekšlikums direktīvai par vieglās plastmasas iepirkumu maiņiem" . . .	43
2014/C 174/09	Reģionu komitejas atzinums "Grozījumi direktīvās par izņēmuma noteikumiem attiecībā uz jūrniekiem"	50

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

REĢIONU KOMITEJA

106. PLENĀRSESĪJA 2014. GADA 2. UN 3. APRĪLĪ

Reģionu komitejas rezolūcija “Eiropas Daudzlīmeņu pārvaldības harta”

(2014/C 174/01)

REĢIONU KOMITEJA,

- ņemot vērā RK Pamatuzdevumu deklarāciju ⁽¹⁾ attiecībā uz daudzlīmeņu pārvaldības veicināšanu Eiropas Savienībā un ārpus tās;
- ņemot vērā RK Balto grāmatu par daudzlīmeņu pārvaldību ⁽²⁾, kurā ir ierosināts izstrādāt Daudzlīmeņu pārvaldības hartu, lai Eiropas Savienības pamatvērtībās iekļautu vienotu un kopīgu izpratni par Eiropas pārvaldību;
- ņemot vērā, ka Berlīnes deklarācijā ⁽³⁾ Eiropas Savienības valstu un valdību vadītāji atzīst daudzlīmeņu pārvaldības nozīmi Eiropas integrācijas procesā;
- tā kā jaunajos kopīgajos noteikumos par struktūrfondiem ⁽⁴⁾ ir iekļauta daudzlīmeņu pārvaldība kā princips, kas strukturē kohēzijas politikas īstenošanu;
- pamatojoties uz Eiropas Padomes Eiropas vietējo un reģionālo pašvaldību hartu ⁽⁵⁾ un ņemot vērā Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa atbalstu šim procesam, sevišķi lai transponētu šo hartu Eiropas Padomes tiesiskajā sistēmā;
- tā kā šī harta, kaut arī nav juridiski saistoša, uzliks par pienākumu tās parakstītājiem izskaidrot un sekmēt daudzlīmeņu pārvaldības konceptu;
- tā kā šī harta var sekmēt publisko budžetu konsolidāciju, ar to saistītie pasākumi un iniciatīvas nedrīkst radīt jaunus administratīvus šķēršļus un finansiālu slogu;
- tā kā ir vajadzīga visu pārvaldības līmeņu mobilizācija, lai palielinātu demokrātisku atbildību Eiropā un nodrošinātu darbību efektivitāti, saskaņotību un papildināmību;

⁽¹⁾ Reģionu komitejas Baltā grāmata par daudzlīmeņu pārvaldību (CdR 56/2009 fin) un Reģionu komitejas atzinums “Daudzlīmeņu pārvaldības Eiropas kultūras veidošana” (CdR 273/2011 fin).

⁽²⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽³⁾ Deklarācija saistībā ar Romas līgumu parakstīšanas piecdesmito gadadienu, Berlīne, 2007. gada 25. marts.

⁽⁴⁾ “Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006”, 5. pants.

⁽⁵⁾ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/122.htm>

1. apstiprina Eiropas Daudzlīmeņu pārvaldības hartas projektu;
2. iesaka visām vietējām un reģionālajām pašvaldībām Eiropas Savienībā, kā arī citu pārvaldības līmeņu (valsts, Eiropas, starptautiskā līmeņa) pārstāvjiem ievērot šīs hartas principus no paša tās parakstīšanas kampaņas sākuma;
3. aicina dalībvalstis un to pārvaldes iestādes ievērot un īstenot praksē ieteiktos principus un mehānismus, lai vairāk ņemtu vērā vietējo un reģionālo pašvaldību leģitimitāti un atbildību;
4. prasa Eiropas Savienības iestādēm regulāri piemērot hartas principus Eiropas stratēģiju un politikas jomu izstrādē, īstenošanā un izvērtēšanā; atkārtoti iesaka Eiropas Komisijai veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu lielāku pārskatāmību un procedūras, kurās paredzēta lielāka līdzdalība un ievērotas jaunās hartas galvenās vērtības un principi ⁽⁶⁾;
5. aicina vietējo un reģionālo pašvaldību apvienības, to tīklus, kā arī politiķus, kuri vēlas atbalstīt šo procesu, oficiāli paust savu atbalstu;
6. aicina visus iesaistītos dalībniekus censties nodrošināt, lai ierosināto principu un mehānismu īstenošana neapgrūtinātu lēmumu pieņemšanas procesu un nepalielinātu attiecīgo vietējo un reģionālo pašvaldību administratīvo un finansiālo slogu;
7. apņemas veicināt labas prakses piemēru apkopošanu lēmumu pieņemšanas procesā Eiropā, rosināt parakstītājas vietējās pašvaldības veidot tīklus, kā arī izstrādāt un aktīvi īstenot konkrētus daudzlīmeņu sadarbības projektus;
8. pilnvaro priekšsēdētāju iesniegt šo rezolūciju dalībvalstīm, Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamenta un ES Padomes priekšsēdētājam, kā arī Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa priekšsēdētājam.

Briselē, 2014. gada 3. aprīlī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Ramón Luis VALCARCEL SISO

⁽⁶⁾ RK atzinums "Daudzlīmeņu pārvaldības Eiropas kultūras veidošana" (CdR 273/2012 fin).

PIELIKUMĀ

Eiropas Daudzlīmeņu pārvaldības harta

PREAMBULA

Tā kā daudzas pilnvaras un pienākumi Eiropas Savienībā ir sadalīti starp dažādiem pārvaldes līmeņiem, mēs apzināmies, ka **IR JĀVEIDO PARTNERĪBA UN JĀSTRĀDĀ KOPĀ**, lai uzlabotu Eiropas ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju. Nevienš līmenis nevar viens pats atrisināt problēmas, ar kurām saskaramies. Iedzīvotāju problēmas mēs varam risināt uz vietas, labāk **SADARBOJOTIES** un īstenojot **KOPĪGUS PROJEKTUS**, lai stātos pretī pārbaudījumiem, kas gaida mūs visus.

Mēs iestājamies par Eiropas daudzlīmeņu pārvaldību, “kas paredz Savienības, dalībvalstu un reģionālo un vietējo pašvaldību saskaņotu rīcību, pamatojoties uz subsidiaritātes un proporcionālītātes principiem, kā arī uz partnerattiecībām, kas izpaužas funkcionālā un institucionālā sadarbībā, lai izstrādātu un īstenotu Eiropas Savienības politiku”. Šajos centienos mēs pilnībā respektējam visu līmeņu vienādo legimitātī un pārskatatbildību un lojālas sadarbības principu.

Apzinādamies mūsu **SAVSTARPĒJO ATKARĪBU** un tiekdamiem pēc lielākas **EFEKTIVITĀTES**, ticam, ka pastāv lieliskas iespējas vēl vairāk stiprināt mūsu pārvaldes iestāžu novatorisko un efektīvo politisko un administratīvo sadarbību, kuras pamatā ir attiecīgās pilnvaras un atbildības jomas. Eiropas Savienības Reģionu komitejas izstrādātās hartas mērķis ir **vienot reģionus un pilsētas visā Eiropā**, vienlaikus veicinot **DAUDZU DALĪBNIEKU IESAISTI** un tādēļ uzrunājot sabiedrības pārstāvjus, piemēram, sociālos partnerus, augstskolas, nevalstiskās organizācijas un reprezentatīvas pilsoniskās sabiedrības grupas.

Saskaņā ar **SUBSIDIARITĀTES** principu, kas paredz lēmumu pieņemšanu visefektīvākajā līmenī un pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem, mēs piešķiram lielu nozīmi kopīgi izstrādātiem politiskiem risinājumiem, kas atspoguļo iedzīvotāju vajadzības.

Uzskatām, ka jaunus **DIALOGA** un partnerības veidus publiskās pārvaldes sektorā gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās radīs tieši to pamata **VĒRTĪBU, PRINCIPU** un **PROCESU** īstenošana, kuri raksturīgi daudzlīmeņu pārvaldībai. Daudzlīmeņu pārvaldība stiprina atklātību, līdzdalību, **KOORDINĀCIJU** un **KOPĪGU APŅĒMŠANOS** rast mērķtiecīgus risinājumus. Tādēļ mēs varam izmantot Eiropas daudzveidību kā dzinējspēku, kas palīdz gūt labumu no mūsu novadu vērtībām. Izmantojot visas digitālās iespējas, mēs apņemamies darboties **PĀRREDZAMĀK** un nodrošināt kvalitatīvus publiskos pakalpojumus, kas būtu viegli pieejami iedzīvotājiem, kuru pārstāvji mēs esam.

DAUDZLĪMEŅU PĀRVALDĪBA ļauj mums mācīties viena no otra, izmēģināt novatoriskus politikas līdzekļus, **APMAINĪTIES AR LABAS PRAKSES PIEMĒRIEM** un pilnveidot **LĪDZDALĪBAS DEMOKRĀTIJU**, tādējādi tuvinot Eiropas Savienību tās iedzīvotājiem. Esam pārliecināti, ka daudzlīmeņu pārvaldība ir ceļš, kas ved uz dziļāku ES integrāciju, stiprinot saiknes starp mūsu reģioniem un pārvarot gan administratīvos šķēršļus regulējuma un politikas īstenošanas jomā, gan arī ģeogrāfiskās robežas, kuras mūs šķir.

1. SADAĻA: PAMATPRINCIPI

Mēs apņemamies respektēt pamatprocesus, kas veido Eiropas daudzlīmeņu pārvaldību, cenšoties:

- 1.1. radīt **PĀRREDZAMU, ATKLĀTU** un **IEKĻAUJOŠU** politikas veidošanas procesu;
- 1.2. veicināt **LĪDZDALĪBU** un **PARTNERĪBU**, attiecīgos publisko un privāto interešu pārstāvjus iesaistot visā politikas veidošanas procesā, arī izmantojot atbilstošus digitālos instrumentus, un vienlaikus respektējot visu institucionālo partneru tiesības;
- 1.3. stiprināt **POLITIKAS EFEKTIVITĀTI UN SASKAŅOTĪBU** un veicināt **BUDŽETA SINERGIJU** starp visiem pārvaldības līmeņiem;
- 1.4. politikas veidošanā ievērot **SUBSIDIARITĀTES un PROPORCIONALITĀTES principus**;
- 1.5. maksimāli nodrošināt **PAMATTIESĪBU AIZSARDZĪBU** visos pārvaldības līmeņos.

2. SADAĻA: POLITIKAS VEIDOŠANA UN ĪSTENOŠANA

Mēs apņemamies veidot un īstenot politiku saskaņā ar daudzlīmeņu pārvaldības principiem,

izmantojot arī inovatīvus risinājumus un digitālās iespējas. Tālab mēs apņemamies:

- 2.1. **VEICINĀT IEDZĪVOTĀJU LĪDZDALĪBU** visā politikas ciklā;
 - 2.2. cieši **SADARBOTIES** ar citām publiskās pārvaldes iestādēm, raugoties pāri tradicionālajām administratīvajām robežām, procedūrām un šķēršļiem;
 - 2.3. **SEKMĒT** mūsu politiskajās struktūrās un pārvaldes iestādēs **EIROPEISKU** domāšanas veidu;
 - 2.4. **STIPRINĀT IESTĀŽU VEIKTSPĒJU** un piešķirt līdzekļus politikas veidošanā uzkrātās pieredzes apmaiņai starp visiem pārvaldes līmeņiem;
 - 2.5. **VEIDOT TĪKLUS**, kas no vietējā līdz pat Eiropas līmenim vienotu mūsu politiskās un administratīvās struktūras un nodrošinātu to mijiedarbību abos virzienos, un vienlaikus stiprināt transnacionālo sadarbību.
-

Reģionu komitejas rezolūcija “Situācijas attīstība Ukrainā”

(2014/C 174/02)

REĢIONU KOMITEJA

1. atzīst, ka Ukrainas nākotne ir jautājums, kas jālemj visai ukraiņu tautai. Lemt par Ukrainas turpmāko virzību var tikai Ukrainas tauta demokrātiskā ceļā, bez jebkāda spiediena vai iejaukšanās no ārvalstīm;
2. atkārtoti apliecina solidaritāti ⁽¹⁾ Ukrainai un tās tautai un uzsver, ka pašreizējā krīze jārisina mierīgā ceļā;
3. nosoda Ukrainas suverenitātes un teritoriālās neaizskaramības pārkāpšanu, ko nelikumīgi veikusi Krievijas Federācija, un uzskata, ka 2014. gada 16. martā Krimā notikušais “referendums” par pievienošanos Krievijas Federācijai ir absolūti nelegitīms, prettiesisks un klaji pārkāpj gan Ukrainas konstitūciju, gan starptautiskos līgumus; aicina Krievijas Federāciju un Ukrainu iespējami ātrāk sākt sarunas, lai mazinātu spriedzi, atjaunotu iepriekšējo stāvokli (*status-quo ante*) reģionā un panāktu ar Krimu saistīto starptautisko līgumu pilnīgu ievērošanu;
4. aicina Krieviju atturēties no jebkādiem militāras, politiskas vai ekonomiskas iebiedēšanas pasākumiem attiecībā uz tās kaimiņvalstu neaizskaramību un deeskalēt militāro spēku koncentrēšanu pie Ukrainas robežām, Piedņestras apgabalā un pie Baltijas valstu robežām; pauž bažas par jaunākajiem notikumiem Moldovā – it īpaši par Gagauzijas reģionā no ārpuses ierosināto referendumu –, jo arī tur līdzīgi kā Ukrainā, citu valstu spēki mēģina likt šķēršļus Moldovas centieniem tuvināties Eiropas Savienībai; mudina Krieviju garantēt tiesību ievērošanu un īpašumtiesību drošību visiem Krimas iedzīvotājiem, sevišķi mazākumtautībām – etniskajiem ukraiņiem un Krimas tatāriem;
5. nosoda nepārtraukto, nepieņemamo iebiedēšanu, kas Krimā tiek vērsta pret pilsoniskās sabiedrības, preses un plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem;
6. pievienojas aicinājumiem EDSO kontaktgrupas vadībā sākt reālas sarunas par mierīgu konflikta atrisinājumu un atbalsta pilntiesīgas EDSO novērošanas misijas izvietojumu Krimā;
7. ir gandarīta par Ukrainas un Eiropas Savienības asociācijas nolīguma politisko sadaļu parakstīšanu 2014. gada 21. martā; iesaka bez kavēšanās pieņemt lēmumu par to, lai uz laiku tiktu atcelti muitas nodokļi Ukrainas eksportam uz Eiropas Savienību;
8. atbalsta martā pieņemto ES Padomes lēmumu pasteidzināt asociācijas nolīgumu parakstīšanu ar Moldovu un Gruziju; uzsver: lai atbalstītu Moldovas centienus tuvināties Eiropai, ar Moldovai pieejamajiem ES finanšu instrumentiem rezultāti jānodrošina ātrāk;
9. atkārtoti aicina reģionālās un vietējās pašvaldības no valstīm, kuras kā partneres darbojas Austrumu partnerības valstu un ES valstu reģionālo un vietējo pašvaldību konferencē (CORLEAP), atbalstīt un popularizēt Eiropas vērtības un perspektīvas;
10. stingri atbalsta Ukrainas tautas prasības pēc demokrātijas, brīvības, cilvēktiesību ievērošanas un tiesiskuma;
11. aicina Ukrainas valdību savu starptautisko saistību ietvaros turpināt pilnībā nodrošināt mazākumtautību respektēšanu atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību konvencijai, Helsinku Nobeiguma aktam un Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartai;
12. ierosina atjauninātā konstitūcijā, ko izstrādātu pēc 2014. gada maijā gaidāmajām prezidenta vēlēšanām, ietvert gan subsidiaritātes un proporcionalitātes principu, gan vietējās autonomijas ievērošanu atbilstīgi Vietējo pašvaldību hartai;

⁽¹⁾ Sk. 2014. gada 31. janvārī pieņemto RK rezolūciju par situāciju Ukrainā (COR-2014-00536-00-00-RES-TRA – RESOL-V-010).

13. mudina Ukrainas valdību uzsākt plašu administratīvo un strukturālo reformu programmu, kurā tiktu ietvertas gan politiskas, ekonomiskas un sociālas pārmaiņas, gan ilgtspējīgs decentralizācijas process un pilnvaru un resursu novirzīšana vietējām un reģionālajām pārvaldes iestādēm;
14. norāda, ka Krimai un Sevastopolei Ukrainas sastāvā ir īpašs autonomijas statuss; šā īpašā autonomijas statusa nodrošināšanai jābūt par pamatu pašreizējā konflikta risināšanā;
15. atkārtoti apliecina pilnīgu gatavību iesaistīties vispārējā ES atbalstā reģionālajām un vietējām pašvaldībām, lai tām palīdzētu rast piemērotus krīzes risinājumus un ar Ukrainas partneriem dalītos labākajā pieredzē un zināšanās attiecībā uz decentralizāciju. Ir gatava nekavējoties paplašināt attiecības un pilsonisko līdzdalību sadarbībā ar Ukrainas pilsētām, mazpilsētām un reģionālajām struktūrām, kā arī ar pilsoniskajām un sabiedriskajām organizācijām, kuras ir uzticīgas vietējās demokrātijas un pārskatatbildības principiem;
16. aicina Ukrainu nodrošināt demokrātiskas un pārredzamas Ukrainas prezidenta vēlēšanas, kas gaidāmas 2014. gada 21. maijā, un drīzu parlamenta vēlēšanu izsludināšanu;
17. uzdod Reģionu komitejas priekšsēdētājam iesniegt šo rezolūciju Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, Eiropadomes priekšsēdētājam, Eiropas Komisijas priekšsēdētājam, ES prezidentvalstij Grieķijai un Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos.

Brisele, 2014. gada 3. aprīlī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

ATZINUMI

EIROPAS KOMISIJA

106. PLENĀRSESĪJA 2014. GADA 2. UN 3. APRĪLĪ

Reģionu komitejas atzinums "Paplašināšanās stratēģija un galvenie uzdevumi 2013.–2014. gadā"

(2014/C 174/03)

Ziņotājs	Arnoldas Abramavičius (LT/PPE), Zarasu pilsētas mērs un domes deputāts
Atsauces dokuments	Komisijas paziņojums "Paplašināšanās stratēģija un galvenās problēmas – 2013.–2014. gads" COM(2013) 700 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Politiskais konteksts un paplašināšanās nozīme vietējām un reģionālajām pašvaldībām un RK

1. norāda, ka šajā atzinumā uzsvērtas RK saistības, ko tā uzņēmusies paplašināšanās atbalstam, un vērsta uzmanība uz vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgo nozīmi gan ES, gan kandidātvalstu, to pārvaldes iestāžu un iedzīvotāju sagatavošanā ES paplašināšanai; izklāsta savu vērtējumu par panākto progresu un konkrētus priekšlikumus attiecībā uz Rietumbalkānu valstīm (Melnkalne, bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Serbija, Albānija, Bosnija un Hercegovina, kā arī Kosova (*)), Turciju un Islandi, un norādījumus turpmākai darbībai šajā jomā;
2. atgādina, ka 2014. gadā paredzēts ieviest otro Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II), kura rīcībā 2014.–2020. gadā būs aptuveni EUR 11,7 miljardi;
3. atkārtoti norāda, ka pirmspievienošanās procesā ⁽¹⁾ ir svarīgi uzlabot ekonomikas pārvaldību un konkurētspēju, lai izpildītu pievienošanās ekonomisko kritēriju, t.i., nodrošinātu efektīvi darbojošos tirgus ekonomiku, un šajā saistībā uzsver, ka liela nozīme jāpiešķir kandidātvalstu mazo un vidējo uzņēmumu, it sevišķi ārpus lielpilsētām darbojošos uzņēmumu, pienācīgas sagatavotības nodrošināšanai; par minētā jautājuma nozīmīgumu liecina arī tas, ka pašlaik nevienā no Rietumbalkānu valstīm nepastāv funkcionāla tirgus ekonomika;
4. atkārtoti norāda, cik svarīgi ir veicināt vīriešu un sieviešu līdztiesību kandidātvalstīs, un uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību lomu, lai sabiedrībā padziļinātu izpratni par šo jautājumu;
5. pauž nožēlu par Islandes valdības nodomu atsaukt dalības pieteikumu un uzskata, ka Islandes pievienošanās būtu bijis abpusējs ieguvums;
6. atkārtoti aicina Eiropas Komisiju ņemt vērā, ka vietējās un reģionālās pašpārvaldes stāvoklis kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs ir ļoti svarīgs decentralizācijas progresa rādītājs un priekšnosacījums labai daudzlīmeņu pārvaldības darbībai;

(*) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO Drošības padomes (DP) Rezolūcijai Nr. 1244/99 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju

⁽¹⁾ Sk. Komisijas paziņojumu "Paplašināšanās stratēģija un galvenās problēmas – 2013.–2014. gads" (COM(2013) 700 final).

Vispārīgas piezīmes

7. ļoti atzinīgi vērtē divas nesen ieviestās pieejas paplašināšanās procesam: 1) 2011. gadā Padomes ieviesto pieeju, kas paredz sadaļas par tiesu iestādēm un pamattiesībām, par tiesiskumu un par brīvību un drošību aplūkot pievienošanās sarunu sākumposmā, tādējādi nodrošinot, ka galvenie pievienošanās priekšnosacījumi ir labi funkcionējošas tiesu sistēmas un efektīva cīņa pret organizēto noziedzību un korupciju, un 2) 2013. gadā Padomes ieviesto pieeju, kura paredz, ka vispirms uzmanība jāvelta ekonomiskajiem pamatnosacījumiem un ekonomisko kritēriju izpildei kā galvenajiem faktoriem, kas nosaka ekonomikas attīstību un ļauj veidot uzņēmējdarbībai un ieguldījumiem labvēlīgu klimatu;
8. norāda uz iepriekšējās paplašināšanās kārtās gūto pieredzi, kas liecina, ka pievienošanās sarunās iesaistītajām valstīm iespēja kļūt par dalībvalsti ir svarīgs stimuls nepieciešamo politisko un ekonomisko reformu īstenošanai;
9. uzsver, ka ES paplašināšanās ir divpusējs process, kurā vajadzīga ne tikai pienācīga kandidātvalstu sagatavotība, bet arī pietiekama Eiropas Savienības spēja uzņemt jaunas dalībvalstis un apņēšanās tās atbalstīt to problēmu pārvarēšanā, ar kurām šīs valstis saskaras;
10. pauž stingru pārliecību, ka ir jāievēro ES dalībvalstu, kandidātvalstu un pārējo valstu labu kaimiņattiecību princips un ka ir svarīgi nodrošināt to pārrobežu un reģionālo sadarbību;
11. aicina Eiropas Komisiju veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka visas kandidātvalstis var izmantot otro Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu laikā, kamēr tās gatavojas iestāties Eiropas Savienībā;
12. norāda, ka enerģētikai un transporta savienojumiem ir liela nozīme reģionu ilgtspējīgā attīstībā, un atzinīgi vērtē Komisijas pievēršanos šim jautājumam nesenajā paziņojumā par paplašināšanās stratēģiju;
13. atkārtoti uzsverot efektīvas vietējās un reģionālās pārvaldības nozīmi, vērš uzmanību uz ieteikumiem par vietējās pašpārvaldes uzlabošanu pirmspievienošanās valstīs un par augstākas prioritātes piešķiršanu publiskās administrācijas reformai;
14. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu aktīvi veicināt vārda brīvību pirmspievienošanās valstīs un norāda, ka vietējiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem parasti ir mazāk finanšu resursu, un tie ir daudz jutīgāki pret ārējo spiedienu, tāpēc tiem ir vajadzīgs lielāks atbalsts un apmācība;
15. norāda, ka sekmīga romu integrēšana ir galvenokārt atkarīga no vietējām pašvaldībām, un aicina lielāku uzmanību pievērst vietējo pašvaldību spējai attiecīgajās pirmspievienošanās valstīs veikt pasākumus šajā jomā;
16. atgādina, ka paplašināšanās procesā svarīgs ir iedzīvotāju atbalsts, un uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību, kā arī pilsoniskās sabiedrības lomu iedzīvotāju iesaistīšanā šādās debatēs un divpusējas saziņas nodrošināšanā starp dalībvalstīm, ES iestādēm un iedzīvotājiem;
17. uzskata, ka noderīgi sadarbības instrumenti ir makroreģionālās stratēģijas, kas ļauj risināt vairākiem reģioniem kopīgas problēmas un uzsākt konkrētu sadarbību starp ES dalībvalstīm, kandidātvalstīm un potenciālām kandidātvalstīm, jo spēku apvienošana tām ļauj pieejamos resursus izmantot efektīvāk un arī kopīgiem projektiem;
18. aicina partnerus, īpaši no tām pirmspievienošanās valstīm, kuras ir ES dalībvalstu kaimiņvalstis, izmantot iespējas veidot pārrobežu un decentralizētu sadarbību, lai nostiprinātu un paplašinātu sadarbību ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām pirmspievienošanās valstīs, ņemot vērā ES jaunās programmas 2014.–2020. gadam un jaunās finansālās atbalsta instrumentus;
19. vēlas turpināt sadarbību ar Eiropas Komisiju Vietējās administrācijas atbalsta instrumenta (*Local Administration Facility – LAF*) programmas ietvaros – programma ir paredzēta Rietumbalkānu valstu, Turcijas un Islandes vietējām un reģionālajām pašvaldībām, un tās mērķis ir vairogt izpratni par to, kāda ir ES nozīme pirmām kārtām reģionālajā un vietējā līmenī; ierosina paplašināt LAF darbības jomu, tajā iekļaujot visas ieinteresētās Austrumu partnerības valstis;

20. uzskata, ka Eiropas Komisijai vajadzētu paust skaidru nostāju attiecībā uz dažu Austrumu partnerības valstu centieniem kļūt par Eiropas Savienības dalībvalsti;

KONKRĒTĀM VALSTĪM ADRESĒTI IETEIKUMI

Kandidātvalstis

Islande

21. norāda, ka Islande kā stabila un funkcionējoša demokrātija un visnotaļ attīstīta tirgus ekonomika pilnībā izpilda politiskos un ekonomiskos kritērijus, kas izvirzīti dalībai ES;

22. atgādina, ka līdz šim tikušas atvērtas 27 sarunu sadaļas, no kurām 11 ir provizoriski slēgtas;

23. pieņem zināšanai, ka Islandes valdība ir apturējusi pievienošanās procesu, un pauž cerību, ka par pievienošanās sarunu turpināšanu notiks valsts referendums;

24. uzsver: ja Islande nolems atsākt pievienošanās sarunas, RK ir apņēmības pilna turpināt sadarbību ar Islandes Vietējo pašvaldību apvienību, lai, pirmām kārtām izmantojot izveidoto apvienoto konsultatīvo komiteju, pašvaldības sagatavotu pievienošanās procesam;

25. uzsver, ka turpinās atbalstīt spēju veidošanu vietējā līmenī, piemēram, izmantojot Vietējās administrācijas atbalsta instrumenta (LAF) programmu;

Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika

26. tā kā bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika bija pirmā valsts, kas parakstīja stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN) ar ES, un 2005. gadā tai jau tika piešķirts kandidātvalsts statuss, un ņemot vērā valsts panākumus ES politisko pievienošanās kritēriju izpildē un Komisijas ieteikumu uzsākt pievienošanās sarunas piecu gadu laikā no SAN parakstīšanas brīža, pauž nožēlu, ka Padome ir atlikusi šo lēmumu, un aicina to 2014. gadā pieņemt pozitīvu lēmumu;

27. atbalsta bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas centienus uzlabot pievienošanās prasību izpildi un uzsver, ka vairāk jādara tādās jomās kā tiesiskums (tostarp saistībā ar tiesu neatkarību un cīņu ar korupciju), vārda un plašsaziņas līdzekļu brīvība; uzsver arī, ka ir svarīgi īstenot labas kaimiņattiecības, tostarp ANO aizgādībā panākt visām iesaistītajām pusēm pieņemamu vienošanos par valsts nosaukumu;

28. atzinīgi vērtē progresu, kas panākts pārvaldības decentralizācijā – svarīgā aspektā, kurš iekļauts Ohridas pamatnolīgumā, – un aicina lielākus panākumus gūt administratīvās un finanšu decentralizācijas jomā, īpašu uzmanību pievēršot pilnīgai attiecīgā tiesiskā regulējuma īstenošanai un nodrošinot pienācīgus resursus un pastāvīgu apspriešanos starp valsts un vietējām iestādēm;

29. uzsver, ka ir svarīgi nostiprināt valsts administratīvās spējas, lai nodrošinātu ES līdzekļu efektīvu izmantošanu un pārvaldīšanu; aicina lielāku uzmanību pievērst ierobežotajām valsts spējām plānot un izmantot IPA līdzekļus decentralizētas īstenošanas sistēmas ietvaros un iesaka uzlabot valsts vadības un kontroles sistēmas;

30. atgādina, ka pašvaldību finansējuma apjoms vēl nav pietiekams, lai arī tas ir priekšnoteikums finansiālās stabilitātes nodrošināšanai; viens no pasākumiem šajā jomā varētu būt šāds: pašvaldībām piešķirt lielāku daļu no PVN un iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem;

31. atkārtoti norāda, ka ir jākoordinē reģionālā attīstība, un ir nobažījusies, ka attiecīgie tiesību akti par reģionālo attīstību nav īstenoti pilnībā un ka iestādēm, kas atbild par reģionālās ekonomikas attīstību, tiek vēl vairāk samazināti jau tā nepietiekamie budžeta līdzekļi;

32. atzinīgi vērtē ievērojamo darbu, ko paveikusi valsts vietējo pašvaldību apvienība ZELS, ieviešot e-pārvaldes iniciatīvas pašvaldību pārvaldē, un aicina dalīties ar šo pieredzi; mudina centrālo valdību atbalstīt ZELS mācību centra darbību, lai palielinātu vietējo administrāciju spējas;

Melnkalne

33. atzinīgi vērtē Melnkalnes sasniegumus valsts un vietējās pašpārvaldes veidošanā kopš neatkarības deklarācijas 2006. gadā;
34. norāda uz progresu pievienošanās sarunās, kas uzsāktas 2012. gada jūnijā, un atzinīgi vērtē to, ka pēc provizorisks divu sadaļu (zinātne un pētniecība; izglītība un kultūra) slēgšanas sarunas sāktas par 23. sadaļu "Tiesu iestādes un pamattiesības", 24. sadaļu "Tiesiskums, brīvība un drošība", 20. sadaļu "Uzņēmējdarbības un rūpniecības politika", 6. sadaļu "Uzņēmējdarbības tiesības" un 5. sadaļu "Publiskais iepirkums";
35. atzinīgi vērtē to, ka pievienošanās sarunu vajadzībām ir izveidotas struktūras, tostarp nodrošināta pilsoniskās sabiedrības pārstāvība, un ka papildu darbs ieguldīts pārredzamības palielināšanai un iedzīvotāju iesaistīšanai politikas veidošanā;
36. aicina Melnkalnes valdību turpināt reformas, lai izveidotu pārredzamu, efektīvu un atbildīgu administrāciju, un mudina ātri īstenot jauno likumu par ierēdņiem un valsts struktūrās nodarbinātām personām vietējā līmenī;
37. norāda, ka IPA ir nozīmīgs izmēģinājuma lauks kandidātvalsts spējam pārvaldīt pašreizējos pirmspievienošanās līdzekļus un pēc pievienošanās – struktūrfondus, un aicina Melnkalni uzlabot izveidoto IPA struktūru administratīvo spēju un veikt pasākumus to pienācīgai sagatavošanai, lai palielinātu pirmspievienošanās līdzekļu izmantošanas spēju;
38. norāda, ka Melnkalnei jāturpina darbs, lai izpildītu ekonomiskos dalības kritērijus un tādējādi nodrošinātu, ka mazie un vidējie uzņēmumi ir pienācīgi sagatavoti stāties pretī ar dalību saistītajam konkurences spiedienam;

Serbija

39. atzinīgi vērtē lēmumu 2014. gada janvārī sākt pievienošanās sarunas ar Serbiju, kas apliecināja Serbijas virzību uz pievienošanos ES; tāpat atzinīgi vērtē to, ka ir ievadīti pievienošanās sarunu sagatavošanas darbi, proti, 2013. gada septembrī uzsākta tiesiskā regulējuma analītiska pārbaude (caurskatīšana), kas aizsāka pēc stabilizācijas un asociācijas nolīguma stāšanās spēkā 1. septembrī;
40. uzsver, ka ir svarīgi rast mierīgu un visaptverošu risinājumu, kas ļautu izveidot normālas attiecības ar Kosovu (*), un atzinīgi vērtē 2013. gadā gūtos panākumus saistībā ar stabilizācijas un asociācijas procesā izvirzīto politisko kritēriju izpildi;
41. ņemot vērā reģionālā līmeņa nozīmi ilgtspējīgā attīstībā, uzsver, ka liela nozīme ir Vojvodinas provinces asamblejā pieņemtajai deklarācijai par tās likumīgo tiesību aizsardzību ⁽²⁾, un norāda, ka likums par Vojvodinas pašas resursiem, kā noteikts Serbijas konstitūcijā, vēl nav pieņemts;
42. aicina turpināt decentralizācijas procesu, lai vēl vairāk nostiprinātu vietējo pašvaldību pilnvaras; raizējas, ka Valsts decentralizācijas padome nav pietiekami iesaistīta un ka vēl aizvien nenotiek pietiekama apspriešanās ar vietējām pašvaldībām, pieņemot lēmumus par tādu tiesību aktu izstrādi, kas skar vietējo līmeni;
43. aicina nekavējoties atrisināt neregulēto jautājumu par Vojvodinas autonomās provinces statusu, ņemot vērā, ka Serbijas Konstitucionālā tiesa pieņēmusi lēmumu par atsevišķu Vojvodinas autonomās provinces statūtu noteikumu neatbilstību konstitūcijai;
44. vērš uzmanību uz to, ka pašreizējais tiesiskais regulējums par vietējo pārvaldi vēl aizvien nav pietiekami īstenots un ka vietējā līmenī jāturpina pildīt pienākumus, lai gan nav attiecīgi izanalizētas spējas un nepieciešamie resursi; tiesiskais regulējums par vietējo pašpārvaldi vēl aizvien ir jāprecizē un pienācīgi jāīsteno;
45. atzinīgi vērtē reģionālajā politikā un strukturālo instrumentu koordinācijas jomā gūtos panākumus un uzsver, ka ir jāturpina nodrošināt pienācīgu īstenošanas spēju vietējā līmenī, it īpaši, sagatavojot attiecīgajām stratēģijām atbilstošu, pārliecināšu potenciālo projektu sarakstu;

(*) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO Drošības padomes (DP) Rezolūcijai Nr. 1244/99 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju

(2) Vojvodinas provinces asamblejā 2013. gada 21. maijā pieņemtā deklarācija par Vojvodinas autonomās provinces konstitucionālo un likumīgo tiesību aizsardzību.

46. vērš uzmanību uz Komisijas aicinājumu Serbijai turpināt stiprināt tiesiskumu, apkarot korupciju un organizēto noziedzību, kā arī veicināt plašsaziņas līdzekļu brīvību, nediskrimināciju un minoritāšu aizsardzību;

47. ierosina pēc stabilizācijas un asociācijas nolīguma stāšanās spēkā izveidot ES un Serbijas apvienoto konsultatīvo komiteju;

Turcija

48. uzskata, ka Turcijai un Eiropas Savienībai visiem spēkiem jācenšas mazināt spriedzi pašreizējās attiecībās, turpinot sarunas sadarbības garā un atbilstīgi nesenajām pozitīvajām divpusējām norisēm. Turcijas pievienošanās perspektīva abu pušu interesēs ir jāpapildina ar reformām tiesiskuma un plurālisma nostiprināšanai;

49. atzinīgi vērtē neseno reformu, ar kuru nostiprinātas provinču gubernatoru pilnvaras, bet aicina īstenot šādu reformu kā ieguldījumu Turcijas reģionalizācijā un reģionālās demokrātijas nostiprināšanā ar demokrātiskām gubernatoru vēlēšanām;

50. atzinīgi vērtē gan to, ka nesen uzsāktas sarunas par 22. sadaļu "Reģionālā politika un strukturālo instrumentu koordinācija", gan arī valsts reģionālās attīstības stratēģiju, un cer, ka tas ļaus mazināt atšķirības starp reģioniem, kā arī pilsētām un laukiem;

51. pauž bažas par grūtībām, ar kādām Turcijā saskaras daži vietējie vēlētāji, kad viņi veic savu vēlētāju pārstāvības funkcijas, un prasa, lai attieksmē pret viņiem tiktu ievērots gan likums un savstarpēja uzticēšanās, gan arī Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa ieteikumi ⁽³⁾;

52. pievienojas Komisijas uzskatam, ka Turcijas tiesību sistēmā ir vajadzīgas turpmākas pārmaiņas, lai nodrošinātu, ka vārda, plašsaziņas līdzekļu, ticības, pulcēšanās un biedrošanās brīvība tiek aizsargāta, un tādējādi garantētu pašreizējās uz reformām orientētās politikas ilgtspēju;

53. mudina reģionālā līmenī izveidot apelācijas tiesas, kam saskaņā ar likumu bija jāsāk darboties 2007. gada jūnijā, un aicina noteikt, ka reģionālo apelācijas tiesu prioritāte ir tiesnešu un prokuroru tālākizglītība. Komiteja norāda, ka reģionālo apelācijas tiesu izveide ir svarīgs pasākums, kas paaugstinātu tiesu sistēmas efektivitāti un mazinātu neizskatīto lietu uzkrāšanos;

54. atkārtoti pauž neapmierinātību par to, ka Turcija nepilda saistības, ko tā uzņēmusies ar ES un Turcijas Asociācijas nolīguma papildprotokolu, un aicina Turciju pilnībā izpildīt minētās saistības, jo turpmāka kavēšanās varētu no jauna ietekmēt pievienošanās procesu;

55. norāda arī, ka viens no svarīgākajiem pievienošanās priekšdarbu elementiem ir labas kaimiņattiecības un ka tādējādi jebkādi draudi vai rīcība, kas vērsta pret kādu no dalībvalstīm un tās suverēnajām tiesībām, ir smags Eiropas kopīgo vērtību pārkāpums;

56. pauž satraukumu par nesenajiem notikumiem Turcijā un uzsver tiesu varas neatkarības svarīgo nozīmi; atgādina, ka Turcija, būdama viena no ES kandidātvalstīm, ir uzņēmusies saistības pilnībā ievērot Kopenhāgenas politiskos kritērijus;

57. norāda uz paustajām bažām, ka Turcijas valdība ne vienmēr pietiekami apspriežas ar vietējām pašvaldībām vai izvērtē attiecīgo jautājumu ietekmi, tostarp saistībā ar tādiem svarīgiem tiesību aktiem kā nesena likums par pilsētu pašvaldībām – likums, kura sakarā visaptverošas diskusijas būtu jāvušas spert soli šajā virzienā un būtu palīdzējušas praksē ieviest daudzlīmeņu pārvaldības principu;

58. atzinīgi vērtē to, ka, pateicoties jaunajam likumam par pilsētu pašvaldībām, kurā vērojamas dažas pašvaldību pilnvaru paplašināšanas pazīmes, nesen gūti panākumi saistībā ar pilnvaru deleģēšanu vietējo pašvaldību iestādēm un ka daļēji atrisināts problējautājums, uz ko norādījis Eiropas Padomes Kongress ⁽⁴⁾, proti, mazāko pašvaldību nepietiekamā spēja sniegt sabiedriskos pakalpojumus; tomēr ir noraidziesies, ka Kongresa ieteikumi nostiprināt pašvaldības, ļaujot tām paaugstināt pašu ienākumus, nav īstenoti;

⁽³⁾ Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa ieteikums Nr. 301 (2011) "Vietējā un reģionālā demokrātija Turcijā", Strasbūra, 2011. gada 22.–24. marts.

⁽⁴⁾ Turpat.

59. atzinīgi vērtē to, ka decentralizācija un pilnvaru deleģēšana vietējai pašpārvaldei tikusi apspriesta gan saistībā ar jaunas konstitūcijas izstrādi un nesen apstiprināto demokratizācijas pasākumu kopumu, gan arī kurdu un citu mazākumtautību tiesībām, un uzsver aizvien pieaugošo vienprātību par to, ka Turcijai jāpārvar iebildumi pret Eiropas Padomes pieņemto Eiropas vietējo pašvaldību hartu;

60. ļoti atzinīgi vērtē ar demokratizācijas pasākumu kopumu saistītos noteikumus, kas decentralizēja izglītības sistēmu un atļāva politiskajām partijām līdztekus turku valodai lietot arī citas valodas un dialektus; atzinīgi vērtē arī to, ka šis pasākumu kopums ļaus atjaunot apdzīvoto vietu kādreizējos nosaukumus, kas nebija turku valodā vai nebija rakstīti turku alfabēta burtiem;

61. rosina Turcijas iestādes ciešā sadarbībā ar Eiropas Komisiju novērtēt, kuras Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta programmas varētu izmantot, lai sarunu par 22. sadaļu ietvaros veicinātu ilgtspējīgu attīstību valsts dienvidaustrumos;

62. pauž bažas par to, ka niecīgs ir to sieviešu skaits, kas iesaistās vietējā līmeņa politikā, un aicina visas politiskās partijas izvirzīt vairāk sieviešu kandidēšanai vietējo pašvaldību vēlēšanās, kuras notiks 2014. gadā;

63. atzinīgi vērtē to, ka, apmācot un sniedzot tehnisko palīdzību, ir nostiprinātas pirmspievienošanās palīdzības (IPA) īstenošanā iesaistītās iestādes, un iesaka turpināt darbu, lai palielinātu vietējo pašvaldību administratīvo spēju;

64. atbalsta turpmākus pasākumus pārredzamības palielināšanai un nepārtrauktu cīņu pret korupciju, it īpaši vietējā līmenī, kā arī pasākumus pārredzamības, pārskatatbildības un līdzdalības veicināšanai;

65. aicina Turciju un citas iesaistītās puses aktīvi atbalstīt pašreizējās ANO sarunas ar mērķi panākt taisnīgu, visaptverošu un stabilu Kipras jautājuma noregulējumu un mudina Turciju iesaistīties miera procesā un sākt izvest savus militāros spēkus no Kipras un atdot nodalīto Famagustas sektoru tā likumīgajiem iedzīvotājiem saskaņā ar attiecīgajiem Drošības padomes lēmumiem un tiem principiem, kas ir ES pamatā;

66. ņemot vērā pašreizējās sarunas, atkārtoti prasa, lai Reģionu komitejas darba grupa sadarbībai ar Turciju tiktu paaugstināta apvienotas konsultatīvās komitejas statusā;

Potenciālās kandidātvalstis

67. ņemot vērā potenciālo kandidātvalstu centienus veiksmīgi virzīties uz dalību ES un aizvien lielāku sadarbību ar vietējā un reģionālā līmeņa pārstāvjiem, cer izveidot apvienotās konsultatīvās komitejas ar visām potenciālajām kandidātvalstīm no Rietumbalkānu reģiona;

Albānija

68. norāda, ka ir gūti panākumi virzībā uz brīvas un godīgas konkurences principu nodrošināšanu valsts⁽⁵⁾ un vietējās vēlēšanās (2011)⁽⁶⁾ un ka vispārējs progress ir panākts to politisko nosacījumu izpildē, kas nepieciešami, lai uzsāktu sarunas par dalību ES;

69. atkārtoti norāda uz 2012. gada oktobrī un 2013. gadā pausto Komisijas ieteikumu piešķirt Albānijai kandidātvalsts statusu, ja tā būs veikusi vairākas strukturālas reformas, un aicina Albāniju gūt panākumus tādās jomās kā publiskās administrācijas reforma, tiesu neatkarība, cīņa pret korupciju un organizēto noziedzību, kā arī cilvēktiesību aizsardzība;

70. uzskata, ka nelieli panākumi ir gūti reģionālās politikas un strukturālo instrumentu koordinācijas jomā. Ņemot vērā IPA akreditāciju, jāturpina uzlabot vadības un kontroles sistēmas, lai mazinātu kavēšanās un saistību neizpildes risku. Turklāt jāuzlabo plānošanas spēja, it sevišķi saistībā ar pārlicenoša potenciālo projektu saraksta sagatavošanu;

71. pieņem zināšanai Albānijas nodomu samazināt vietējo pašvaldību skaitu un atkārtoti norāda uz vajadzību panākt līdzsvaru starp administrācijas efektivitāti un demokrātisko lēģitimitāti, un iedzīvotāju iespējām piedalīties šajā procesā;

⁽⁵⁾ Vēlēšanas notika 2013. gada jūnijā. Sk. Eiropas Parlamenta progresa ziņojumu par Albāniju, iesniedzis referents Nikola Vuljanić (GUE/NGL), Ārlietu komitejas 2013. gada 25. novembra sanāksme.

⁽⁶⁾ Sk. EDSO un Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa 2011. gada 8. maija ziņojumu par novērošanas misiju <http://www.osce.org/odihr/77446>.

72. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gada aprīlī pieņemts likums par pilsētu plānošanu – likums, kas ļauj veidot efektīvu un mūsdienīgu vietējo pašpārvaldi —, un pauž bažas, ka minētā likuma īstenošana vēl aizvien norit ļoti lēni;

73. ir noraizējusies, ka, neraugoties uz pašreizējiem administratīvajiem uzlabojumiem, vietējām pašvaldībām vēl aizvien ir ļoti ierobežoti finanšu un administratīvie resursi infrastruktūras pilnveidošanai un pakalpojumiem un ka to ienākumi ir samazinājušies par 21 %;

74. pauž bažas arī par to, ka cilvēkresursu vadības un finanšu kontroles sistēma vēl aizvien ir nepilnīga, un uzskata, ka tas ir bijis par iemeslu nepietiekamajai tās efektivitātei un ir ierobežojis vietējo pašvaldību un to apvienību nozīmi vietējo un valsts iestāžu darbības koordinēšanas uzlabošanā; tāpēc aicina ciešāk koordinēt valsts un vietējo iestāžu darbību un nostiprināt vietējo pašvaldību apvienību lomu;

75. vērš uzmanību uz nopietniem trūkumiem, kādi joprojām pastāv korupcijas novērošanas ziņā, arī vietējā līmenī, un aicina iecelt korupcijas apkarošanas koordinatoru, kam būtu plašas pilnvaras izvērtēt vispārējo korupcijas apkarošanas struktūru;

76. atzinīgi vērtē to, ka ir izstrādāta valsts stratēģija romu dzīves apstākļu uzlabošanai un atbilstīgs valsts rīcības plāns, un uzsver nepieciešamību īstenot attiecīgās saistības;

Bosnija un Hercegovina

77. pauž nožēlu, ka Bosnija un Hercegovina nav guvusi gandrīz nekādus panākumus visu pārvaldības līmeņu funkcionalitātes un efektivitātes uzlabošanas ziņā; ir noraizējusies, ka ES integrācijas process ir apstājies, un uzskata, ka vēl aizvien jāiegulda liels darbs, lai izpildītu nosacījumus, kas vajadzīgi ticamam dalības pieteikumam;

78. uzsver, ka Bosnijas un Hercegovinas iestādes nav arī guvušas panākumus virzībā uz decentralizētai ES līdzekļu pārvaldībai nepieciešamo struktūru izveidi, un tādēļ ir apdraudēts ES finansiālais atbalsts (IPA) un šogad Bosnija un Hercegovina jau ir zaudējusi šādus līdzekļus;

79. uzsver, ka federālo vienību, kantonu un pašvaldību pilnvaras nav pietiekami skaidri sadalītas un ka finanšu autonomija vietējā līmenī ir samērā neliela;

80. uzsver, ka pašreizējā politiskā situācija Bosnijā un Hercegovinā negatīvi ietekmē valsts spēju paust vienotu nostāju ES jautājumos; uzskata, ka ir svarīgi nostiprināt Eiropas integrācijas direktorāta nozīmi, lai koordinētu ES jautājumus visos iestāžu līmeņos, vai arī izmantot citu līdzīgu mehānismu. Komiteja norāda, ka šāda mehānisma trūkuma dēļ Komisija bija spiesta atlikt turpmākās sarunas par IPA II;

81. raizējas, ka Bosnijas un Hercegovinas parlamentārā asambleja ir guvusi tikai ļoti nelielus panākumus, īstenojot ar ES saistīto tiesisko regulējumu. Politiskās nesaskaņas vēl aizvien negatīvi ietekmē asamblejas darbību;

82. aicina ņemt vērā secinājumus, kurus izdarījis ar ASV un ES atbalstu izveidotā ekspertu darba grupa, kas izstrādāja ieteikumus federālās konstitūcijas reformai, kuras mērķis ir pievērsties valsts dārgajām un sarežģītajām pārvaldības struktūrām, ņemot vērā, ka federālo vienību, kantonu un pašvaldību pilnvaras zināmā mērā pārklājas; atzinīgi vērtē to, ka ekspertu darba grupa savus ieteikumus izstrādāja, pamatojoties uz plašu apspriešanos, kurā, pateicoties federācijas pašvaldību un pilsētu, kā arī pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanai, bija pārstāvēti visi pārvaldības līmeņi, tostarp vietējais līmenis;

83. uzsver arī, ka jāuzlabo cilvēktiesību aizsardzība, kā arī jāīsteno jau pieņemtās mērķorientētās stratēģijas;

84. aicina visas federālās vienības uz konstruktīvu politisko dialogu gan savstarpēji, gan ar federālajām iestādēm;

Kosova (*)

85. atzinīgi vērtē Padomes lēmumu atsākt sarunas par stabilizācijas un asociācijas nolīgumu ar Kosovu;

(*) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO Drošības padomes (DP) Rezolūcijai Nr. 1244/99 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovs neatkarības deklarāciju

86. atzinīgi vērtē Reģionālās sadarbības padomes (RSP) lēmumu grozīt savus statūtus, lai atļautu Kosovai kļūt par patstāvīgu dalībnieci. Šāds Kosovas kā RSP dalībnieces statusa definējums nodrošina labu pamatu lielākai un plašākai Kosovas līdzdalībai citos reģionālajos forumos;
87. ir gandarīta par Kosovas un Serbijas aktīvo un konstruktīvo dalību ES veicinātajā dialogā un norāda, ka visa reģiona attīstības labad ir svarīgi rast mierīgu un visaptverošu risinājumu Serbijas un Kosovas nesaskaņām;
88. norāda: lai arī gan valsts, gan vietējā līmeņa pārvaldībai ir izveidotas pamatstruktūras, pašvaldības vēl aizvien ir vājas un tām ir vajadzīgs gan pienācīgs finansējums, gan administratīvās spējas; aicina turpināt darbu, lai uzlabotu tiesiskā regulējuma īstenošanu, pārvaldības pārskatatbildību un pārredzamību, tostarp pašvaldībās, un sniegt atbalstu vietējām pašvaldībām decentralizācijas turpināšanai;
89. atzinīgi vērtē to, ka vietējo pašvaldību iestādes ir uzlabojušas savas spējas, piemēram, tādu jautājumu risināšanā kā bēgļu atgriešanās un reintegrācija, vadības pārredzamība un budžeta informācija, kā arī ziņošana par pašvaldību lēmumu pieņemšanu;
90. atkārtoti norāda uz pārredzamas un efektīvas administrācijas nozīmīgumu un aicina Kosovas valdību lielu uzmanību pievērst Komisijas ieteikumiem par nepieciešamību risināt organizētās noziedzības un korupcijas jautājumu, kā arī izveidot tiesu un publiskās administrācijas sistēmu, kas būtu atbilstīga;
91. uzsver, ka pilsoniskās sabiedrības un valdības iestāžu sadarbība Kosovā galvenokārt ir epizodiska un tā būtu jāuzlabo, it sevišķi saistībā ar valsts rīcībpolikas izstrādi un īstenošanu;
92. atkārtoti norāda, ka jāturpina veicināt tiesiskumu, kas ir stabilizācijas un asociācijas procesa stūrakmens. Šajā sakarā ļoti ieteicams ir turpināt strukturēto dialogu par tiesiskumu, jo tas ļaus arī turpmāk sniegt atbalstu un norādījumus Kosovai šajā jomā, tostarp diskusijās par ES Tiesiskuma misijas Kosovā (EULEX) nākotni;
93. ierosina uzsākt papildu sarunas par īpašu vietējās autonomijas statusu reģionālajam anklāvam ap Mitrovicu (Kosovas ziemeļos), kurā vairākums iedzīvotāju ir serbi.

Briselē, 2014. gada 2. aprīlī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Reģionu komitejas atzinums – “Visiem pieejama enerģija”

(2014/C 174/04)

Ziņotājs	Christian ILLEDITS (PSE/AT), Burgenlandes landtāga deputāts
Atsauces dokuments	ES prezidentvalsts Grieķijas vēstule, 04.11.2013.

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ**REĢIONU KOMITEJA**

1. atzīmē, ka jau pašlaik enerģētiskā nabadzība skārusi lielu daļu Eiropas iedzīvotāju, un uzsver, ka vajadzīgi īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumi, lai ierobežotu un mazinātu enerģētisko nabadzību, kas tieši ietekmē sabiedrības veselību un iedzīvotāju dzīves kvalitāti;
 2. norāda, ka plaša starp enerģijas cenu pieaugumu un ienākumu palielināšanos kļūst arvien lielāka, un uzsver, ka tādēļ rodas draudi, ka enerģētiskā nabadzība pastāvīgi izplatīsies visās ES dalībvalstīs;
 3. rosina tādēļ veikt pasākumus, kam ir gan īstermiņa mērķi (piem., tūlītēja palīdzība ārkārtas situācijās), gan arī vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķi, piemēram, veikt arī energoefektivitātes pasākumus, enerģijas taupības pasākumus, pāreju uz ilgtspējīgām enerģijas sistēmām, kas atjaunīgu enerģiju ražo vietējā līmenī, un pārvietošanās vajadzību optimizāciju;
 4. atzīmē, ka Eiropas Savienībā notiekošajās debatēs jēdzienu “enerģētiskā nabadzība” bieži neizprot pietiekami plaši, ar to domājot jēdzienu “kurināmā izraisīta nabadzība”, kura jēga ir šaurāka. Enerģētiskā nabadzība tomēr ir daudz plašāks jēdziens, jo saziņai, mobilitātei un higiēnai, bez kurām nav iedomājama sociālā līdzdalība, vajadzīgajai enerģijai arī turpmāk jābūt pieejamai par pieņemamu cenu. Ģimenes un mājsaimniecības, ienākumiem samazinoties un enerģijas rēķiniem palielinoties, nonāk neapskaužamā stāvoklī un tādēļ vai nu nespēj mājokli apkurināt pietiekami un spiestas pāriet uz zemākas kvalitātes enerģijas avotiem, kas bieži ir kaitīgi veselībai vai videi, vai arī grimst parādos un spiestas ierobežot savas ar mobilitāti saistītās vajadzības;
 5. uzskata, ka enerģētiskā nabadzība būtu jāaplūko kā viens no vispārīgās nabadzības aspektiem un šī problēma vispirms būtu jārisina, dalībvalstīm un Eiropas Savienībai īstenojot nodarbinātības, sociālās aizsardzības, konkurētspējas, reģionālās attīstības un kohēzijas politiku un paredzot atbilstošus pasākumus, kas būtu jāasaka ar ES līmeni. Taču, tā kā kompetence enerģētikas jomā tiek dalīta starp Eiropas Savienību un dalībvalstīm un citās jomās (vienotais tirgus, klimata pārmaiņas utt.) ES īstenotie pasākumi ietekmē enerģijas cenas un tās pieejamību, daudzu apsvērumu dēļ enerģētiskās nabadzības problēma jārisina, īstenojot enerģētikas politiku.
- Lai garantētu cenas ziņā pieejamas enerģijas piegādi, Eiropas Savienības galvenais uzdevums ir nodrošināt pietiekamu piedāvājumu enerģijas tirgū, nepieļaut monopolstāvokļa veidošanos un ļaunprātīgu izmantošanu un gādāt par to, lai politikas instrumenti, ar kuriem veicina pāreju uz citu enerģijas veidu izmantošanu, ir izmaksu ziņā efektīvi; uzsver, ka efektīvu ES enerģētikas un vides politiku ir iespējams savienot ar izlēmīgu rūpniecības politiku un Eiropas uzņēmumu starptautisko konkurētspēju;
6. tādēļ uzskata, ka jēdziena “enerģētiskā nabadzība” definīcija ir jāizstrādā ES līmenī, lai, pirmkārt, veicinātu problēmas atzīšanu politiskajā līmenī un, otrkārt, nodrošinātu juridisko noteiktību pasākumiem, kuru mērķis ir apkarot enerģētisko nabadzību; tā kā dalībvalstīs un to reģionos apstākļi ir atšķirīgi, šādai definīcijai jābūt elastīgai, lai varētu aptvert dažādu ES daļu atšķirīgās enerģētikas sistēmas, ienākumu līmeņus un sociālās struktūras;
 7. tādēļ ierosina sākt debates par to, ka jāievieš jēdziena “enerģētiskā nabadzība” kvantitatīva definīcija, kuras pamatā varētu būt, piemēram, ES līmenī noteikta robežvērtība, proti, mājsaimniecības ienākumu procentuālā daļa, ko tās atvēl enerģijai. Citi kritēriji, kurus varētu iekļaut šādā definīcijā, varētu būt, piemēram, “tiesības uz piekļuvi atbilstošiem enerģētikas pakalpojumiem” vai robežvērtība, kas raksturo “pienācīgu mājokli”;

8. atzīmē, ka Eiropas Komisija, neraugoties uz Eiropas Parlamenta, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas un citu ieinteresēto personu spiedienu, līdz šim nav pietiekami centusies mazināt enerģētisko nabadzību, kas ir nozīmīga politiska problēma;

9. uzsver, ka tiešos draudus nonākt enerģētiskā nabadzībā rada, pirmkārt, zemi ienākumi un vāja sociālā aizsardzība (īpaši jaunajās dalībvalstīs) un, otrkārt, taupības pasākumi (arī tajās dalībvalstīs, kas atrodas Dienvideiropā). Tiešs riska faktors, kas palielina enerģētisko nabadzību, ir arī tas, ka enerģijas cenu pieaugums ir vidēji lielāks nekā mājāsaimniecību ienākumu pieaugums, un tādēļ enerģētiskā nabadzība skar arvien vairāk cilvēku;

10. tādēļ rosina Eiropas Savienību nekavējoties veikt pasākumus, lai atbalstītu – galvenokārt konverģences – reģionu ekonomiku, lai varētu pārvarēt grūtības, kas saistītas ar enerģijas cenu lielo pieaugumu, no vienas puses, un daudzu iedzīvotāju grupu ienākumu nepalielināšanos vai pat samazināšanos, no otras puses;

11. šajā sakarā rosina izveidot ES iekšējo enerģijas tirgu, kas nodrošinātu stabilu un ilgtspējīgu energoapgādi un iespējami zemu cenu līmeni; vairāk līdzekļu jāiegulda sadales tīklos, pārvades infrastruktūrā, starpsavienojumos un viedu enerģētikas tīklu izveidē;

12. atzīmē, ka šajos apstākļos atjaunojamo energoresursu ieguvei un tirdzniecībai jābūt izmaksu ziņā iespējami efektīvai. Saistībā ar obligātajām atjaunojamo energoresursu kvotām jānorāda, ka būtu enerģijas piedāvātājiem jāpaver iespēja pašiem lemt, kā ieguldīt līdzekļus vēja un saules enerģijas, biomasas vai citu enerģijas veidu ražošanā. Komunālo pakalpojumu uzņēmumiem būtu jāvar pēc pašu ieskatiem izvēlēties izmaksu ziņā izdevīgāko risinājumu, kā ražot tīru enerģiju. Piemēram, kooperatīvu vai līdzīgu organizāciju dibināšana, lai ražotu atjaunojamo enerģiju vai paaugstinātu energoefektivitāti, ir vēl viena laba iespēja, kā uzmanības centrā izvirzīt patērētāju intereses;

13. uzskata, ka turpmāk ar ES struktūrfondu līdzekļiem, kas paredzēti enerģētikai, galvenokārt jāveicina projekti fosilā kurināmā un kodoldegvielas izmantošanas samazināšanai un pārejai uz citiem enerģijas avotiem, kā arī enerģētiskās nabadzības novēršana, un rosina Eiropas Komisiju attiecīgo programmu izstrādē ņemt šos mērķus vērā;

14. tādēļ rosina īstenot politiku, kas, veicinot energoefektivitātes paaugstināšanu un pāreju uz jaunu energoapgādes veidu, proti, vietējo enerģijas avotu izmantošanu, sekmē enerģijas izmaksu pazemināšanos;

15. uzskata, ka, piešķirot struktūrfondu finansējumu, uzmanība jāvelta ne tikai mājāsaimniecībām, bet arī visneaizsargātākajām enerģiju patērētājām nozarēm;

Atteikšanās no turpmākas fosilo energoresursu subsidēšanas un ar klimata politiku saistīto un sociālo problēmu kopīga risināšana

16. norāda, ka “cenas ziņā pieejama enerģija” ir jautājums, kas, neraugoties uz ietekmi uz vidi, visā pasaulē kļūst par jaunu politisku prioritāti. Pašlaik šķiet, ka atjaunojamās enerģijas ieguves paplašināšanai vajadzīgie finanšu līdzekļi un cenas ziņā pieejamas enerģijas pieprasījums ir divas nesavienojamas lietas;

17. norāda tomēr, ka fosilās degvielas un kodoldegvielas izmantošanas (radītās) sociālās un ekoloģiskās izmaksas ievērojami pārsniedz visas pārējās enerģijas izmaksas. Taču šīs izmaksas parasti nespoguļojas tirgū un cenās;

18. norāda, ka Eiropas un dalībvalstu politikas veidotāji līdz šim pārāk maz uzmanības veltījuši priekšrocībām, ko nodrošina viedas sadales sistēmas, kuras ļauj apvienot dažādus atjaunojamās enerģijas veidus, atjaunojamās enerģijas pieprasījuma pārvaldībai un ieguldījumiem energoefektivitātes paaugstināšanā;

19. uzsver, ka nav pieļaujama enerģētiskās nabadzības skarto cilvēku un citu enerģijas patērētāju pretnostatīšana. Starp atbalstu atjaunojamās enerģijas avotiem un enerģētiskās nabadzības apkarošanu nav nepārvaramu pretrunu, bet gan gluži pretēji – abās šajās jomās īstenotie pasākumi papildina viens otru;

20. pieņem zināšanai Eiropas Komisijas apsvērumus par faktoriem, kas ietekmē enerģijas cenas Eiropas Savienībā, un atzīmē, ka daudzi faktori saasina enerģijas pieejamības problēmu. Taču ir skaidrs, ka ieguldījumi energoefektivitātes paaugstināšanā un atjaunojamās enerģijas ieguvē vietējā un reģionālajā līmenī var radīt darba vietas un vidējā termiņā noteikti mazināt enerģētisko nabadzību;

Enerģētiskās nabadzības ietekme

21. ar bažām norāda, ka Eiropas Savienībā no 2005. līdz 2011. gadam elektroenerģijas cenas, ko maksā māsasaimniecības un uzņēmumi, vidēji pieaugušas par 29 %. Tajā pašā laikā ASV elektroenerģijas cenas palielinājās tikai par 5 % un Japānā tikai par 1 %; jāatzīmē, ka šajā pašā periodā naftas barela cena starptautiskajā tirgū ir palielinājusies divas reizes un no 2001. līdz 2011. gadam tā ir pieaugusi četras reizes;

22. vēlētos uzsvērt, ka arvien lielākā enerģētiskā nabadzība īpaši apdraud jaunās dalībvalstis un krīzes skartās Dienvideiropas valstis. Tā kā palielinās plaisa starp ienākumu pieaugumu un enerģijas cenu pieaugumu un kopumā nabadzība kļūst lielāka, un sākumā netika īstenoti pasākumi, lai paaugstinātu ātri novecojošo mājokļu un energoinfrastruktūras energoefektivitāti, enerģētiskās nabadzības problēma skārusi lielu daļu iedzīvotāju;

23. šajā sakarā uzsver, ka enerģētiskā nabadzībā skārusi no 50 līdz 125 miljoniem Eiropas iedzīvotāju. Bulgārijā, Portugālē, Lietuvā, Rumānijā, Kiprā, Latvijā un Maltā jau 30 % iedzīvotāju nespēj atbilstoši apkurināt savus mājokļus, un viņiem jāmaksā neproporcionāli augsti enerģijas rēķini. Ar šo problēmu tagad jau saskaras 20 % Grieķijas, Polijas, Itālijas, Ungārijas un Spānijas iedzīvotāju. Tā kā enerģijas cenas (salīdzinājumā ar ienākumu palielināšanos) būtiski pieaug, ar bažām jāprognozē, ka enerģētiskā nabadzība skars vēl vairāk visu Eiropas Savienības dalībvalstu iedzīvotāju;

24. tādēļ piekrīt viedoklim, ka enerģētiskā nabadzība ir "materiālās nenodrošinātības" rādītājs, kas ir jāvērtē aptaujās par ienākumiem, sociālo integrāciju un dzīves apstākļiem, piemēram, uzdodot jautājumu "Vai varat atļauties vajadzības gadījumā atbilstoši apsildīt savu mājokli?" (Eurostat, 2012. gads) un "Vai spējat segt izmaksas, kas saistītas ar mobilitātes vajadzību apmierināšanu?";

25. tādēļ atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Direktīvā 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem dabasgāzes iekšējam tirgum minēto prasību, ka dalībvalstīm arī jādefinē jēdziens "neaižsargāti lietotāji". Arī Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) ierosinājusi visā ES vienotu jēdziena "enerģētiskā nabadzība" definīciju un pašlaik vāktās statistikas saskaņošanu, lai Eiropā iespējami labāk varētu novērtēt stāvokli enerģētiskās nabadzības jomā;

26. piekrīt arī secinājumam, ka enerģētiskās nabadzības skarto māsasaimniecību skaits varētu palielināties, un ierosina mudināt dalībvalstis izpildīt pienākumu definēt jēdzienu "neaižsargāti lietotāji";

Vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšana

27. atgādina, ka vietējo un reģionālo pašvaldību pienākums ir arī sniegt vietējiem iedzīvotājiem objektīvas konsultācijas par iespējām paaugstināt māju un dzīvokļu energoefektivitāti. Šis pasākums sekmē nodarbinātību ar būvniecību saistītajās nozarēs, virzot to darbību uz esošo mājokļu energoefektivitātes paaugstināšanu un tādējādi samazinot enerģētisko nabadzību un CO₂ emisijas un veicinot tehnoloģisko inovāciju;

28. skaidri arī norāda: tā kā ar enerģētisko nabadzību saistītās sociālās un ģeogrāfiskās atšķirības Eiropas Savienībā ir lielas, konkrētos pasākumos būtu vislabāk īstenot vietējā līmenī;

29. norāda, ka enerģētiskās nabadzības riska analīze reģionālajā līmenī sniedz daudz pilnīgāku priekšstatu par Eiropā vērojamo sociālo nevienlīdzību nekā valstu līmenī veiktā analīze. Vērtējot pēc pirktpējas līmeņa (PSL), kad tiek ņemtas vērā cenu līmeņa atšķirības, piemēram, Bulgārijas iedzīvotāji par 100 kWh elektroenerģijas maksā 17,07 pirktpējas līmeņu vienības, savukārt Apvienotās Karalistes iedzīvotāji 15,37 vienības. Eiropas Savienībā lielas atšķirības starp dienvidiem un ziemeļiem, kā arī starp rietumiem un austrumiem bija vērojamas jau pirms krīzes, proti, 2005. gadā, un kopš tā laika tās ir vēl vairāk palielinājušās;

30. uzsver, ka ēku un dzīvokļu energoefektivitātes paaugstināšanai sniegtajam atbalstam tāpēc ir būtiska nozīme centienos novērst nabadzību kopumā un ierobežot klimata pārmaiņas. Turklāt tās māsasaimniecības, kas dzīvo energoefektīvos dzīvokļos vai ēkās, būtu labāk sagatavotas turpmākajiem enerģijas cenu kāpumiem;

31. uzskata, ka ar Eiropas iestāžu atbalstu jārosina sabiedrības izglītošanas un informēšanas kampaņas vietējā un reģionālajā līmenī, lai mudinātu iedzīvotājus pieņemt ieradumus, kas sekmē enerģijas taupīšanu;

32. rosina pievērst uzmanību mobilitātes vajadzību apmierināšanai vajadzīgās enerģijas izmaksām, jo arī tās ir enerģētiskās nabadzības faktors, kura dēļ ir jāveido tāda teritorijas ilgtermiņa plānošanas politika, kas būtu vērsta uz pārvietošanās vajadzību samazināšanu un nodrošinātu degvielas patēriņa ziņā iespējami efektīvākus transporta veidus;

Skaidra patērētāju perspektīva enerģētikas politikas īstenošanā

33. tādēļ rosina Eiropas Savienību aizstāvēt viedokli, ka uz tirgus principiem balstītas iniciatīvas, kas saistītas ar neaizsargātu enerģijas lietotāju izmantošanas risku, noteikti ir jāpapildina ar vietējā, reģionālā un valsts līmeņa sociālās politikas pasākumiem, ar kuriem visā vērtības radīšanas ķēdē, sākot ar enerģijas ražotājiem un beidzot ar enerģijas gala patērētājiem, cenšas nodrošināt iespējami zemu nodokļu, maksājumu un maksu un tādējādi arī enerģijas cenu līmeni;

34. uzskata arī, ka, nosakot lielāku papildu maksu par atjaunojamu enerģiju, no patērētājiem nedrīkst pieprasīt nesamērīgas cenas, īpaši tādēļ, ka atjaunojama enerģija bieži tiklā vispār netiek ievadīta. Nav arī pieļaujams, ka patērētājiem jākompensē energoietilpīgu nozaru peļņas zudums, kas radies arī tāpēc, ka tām nācies samazināt enerģijas ražošanu, lai nenodarītu kaitējumu tīkla infrastruktūrai;

Prasība neliegt neaizsargātiem lietotājiem iespēju iegādāties enerģiju jāpapildina ar šādiem pasākumiem:

35. tāpēc ierosina ieviest neaizsargātiem lietotājiem paredzētas programmas, kuru mērķis ir paaugstināt ēku energoefektivitāti, lai enerģijas izmaksu radītais slogs ilgtspējīgi samazinātos (piemēram, apstiprināt plānu, lai finansētu centrālā apkures sistēmu un visu to elementu, kas ražo vai izmanto visu veidu siltumenerģiju, modernizēšanu vai ēku izolācijas uzlabošanu). Vienlaikus ar šīm programmām jāsniedz atbalsts iekārtām, kas paredzētas enerģijas ražošanai galvenokārt pašu patēriņam (siltais ūdens no termiskām saules enerģijas iekārtām, elektroenerģija no nelielām saules fotoelementu sistēmām). Tā varētu nodrošināt gan enerģijas pieprasījuma mazināšanos, gan atjaunojamās enerģijas ražošanu, kas mazina atkarību no fosiliem enerģijas avotiem, kuri pārsvarā tiek importēti;

36. rosina ātri ieviest programmas, kas atbalstītu konsultācijas enerģētikas jautājumos un ar augstām izmaksām nesaistītus, bet diezgan efektīvus energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus (ieradumu maiņa, energoefektīvu ierīču izmantošana vai logu un durvju noblīvēšana), un īpašas atbalsta programmas mājāsaimniecībām, ko skar enerģētiskā nabadzība;

37. uzsver, ka jāpanāk, lai piekļuve atjaunojamiem energoresursiem, kas ražoti pašu vajadzībām paredzētās individuālās, kolektīvās vai reģionālās enerģijas ražošanas iekārtās, būtu vienkāršāka un lētāka nekā piekļuve importētajiem energoresursiem. Vajadzīgs visaptverošs tiesiskais regulējums, kas nodrošinātu, ka attiecīgās vietas iedzīvotāji var gūt labumu no enerģijas ražošanas, ko uzsākuši un veic citi attiecīgās vietas iedzīvotāji;

38. rosina sniegt sociālu atbalstu mājāsaimniecībām, kuras skārusi enerģētiskā nabadzība (kuras vairāk nekā 10 % no saviem ienākumiem spiestas atvēlēt elektroenerģijai un apkurei), bet tas būtu jāpapildina ar energoefektivitātes paaugstināšanas subsīdijām;

39. ierosina arī īstenot citus atbalsta pasākumus (piemēram, ieviest "izdzīvošanas tarifus" ("lifeline-tariffs")), kas paredz noteikt zemāku cenu vismaz tam enerģijas daudzumam, kas vajadzīgs pamatvajadzību apmierināšanai, un ļauj izvairīties no nelabvēlīgas finansiālas ietekmes uz trūcīgākajiem iedzīvotājiem, kuru enerģijas patēriņš ir mazs;

40. atbalsta centienus ierobežot enerģijas cenu pieaugumu, lai mazinātu enerģētisko nabadzību un panāktu, ka siltumenerģijas cenas ir zemākas nekā fosilo enerģijas avotu cenas, un tādējādi raitāk var noritēt pāreja no gāzes, naftas un ogļu apkures katlu izmantošanas siltumapgādē uz koģenerācijas iekārtu vai vietējo biomasas sadedzināšanas iekārtu vai ļoti efektīvu siltumsūkņu (šīs iekārtas vienmēr var darbināt reģionāliem atjaunojamiem resursiem) izmantošanu;

41. uzskata, ka dalībvalstīm būtu jārikojas līdzīgi kā, nosakot darbaspēka nodokļa atvieglojumus, un jāparedz noteikumi, kas cilvēkus ar zemiem ienākumiem atbrīvo no enerģijas nodokļiem vai piemēro viņiem tikai nelielu nodokļa likmi.

Briselē, 2014. gada 2. aprīlī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Reģionu komitejas atzinums “Jaunas pamatnostādnes par valsts atbalstu enerģētikas jomā”

(2014/C 174/05)

Ziņotājs	Gusty Graas kgs (LU/ALDE), Betemburgas (Bettembourg) pašvaldības padomes loceklis
Atsauces dokuments	Pašiniciatīvas atzinums

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes Eiropas enerģētikas politikas kontekstā

1. atgādina, ka saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras aplēsēm līdz 2035. gadam enerģijas patēriņš pasaulē pieaugs par trešdaļu; tas pirmām kārtām būs saistīts ar pieprasījuma palielināšanos jaunajās industrializētajās valstīs;
2. uzsver, ka enerģijas tirgū norisinās nozīmīgas pārmaiņas, jo jauni dabasgāzes ražotāji ienāk tirgū un daudzās dalībvalstīs tiek pamatīgi izvērsti atjaunojamu energoresursu ražošana. Tādēļ ir vajadzīga pamatnostādņu par valsts atbalsta piešķiršanu pielāgošana, lai, sākot ar 2014. gadu, Eiropas Savienības dalībvalstīm būtu precīzi noteikumi attiecībā uz subsīdiu politiku enerģētikas jomā. Šī skaidrība ir būtiska, lai ieguldītāji varētu īstenot savus projektus;
3. vērs uzmanību uz to, ka Eiropas Savienībā mērķi, ko Komisija ierosinājusi “Klimata un enerģētikas politikas satvarā 2030. gadam”, jāsaista ar dažādiem dalībvalstu resursiem un dažkārt atšķirīgām interesēm;
4. atgādina, ka konkurence un brīvais tirgus enerģētikas jomā nav pašmērķis, bet gan līdzeklis augstāku Eiropas Savienības mērķu sasniegšanai, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā;
5. ņemot vērā ģenerālvokāta 2014. gada 28. janvāra secinājumus lietā C-573/12 *Ålands Vindkraft*, iesaka Eiropas Komisijai jaunās pamatnostādnes iesniegt vēlāk, kad būs pieņemts Tiesas spriedums. Ģenerālvokāts ierosinājis Tiesai atzīt par spēkā neesošu Direktīvas 2009/28 3. panta 3. punktu, kurš dod iespēju no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas elektroenerģijas valsts shēmas ietvaros elektroenerģijas sertifikātus piešķirt tikai tiem zaļās elektroenerģijas ražotājiem, kuri darbojas attiecīgajā dalībvalstī. Taču šā noteikuma atzīšana par spēkā neesošu varētu būtiski apdraudēt vairāku dalībvalstu atbalsta shēmas, kas paredzētas atjaunojamu energoresursu attīstībai, un pamatnostādnes, ja tās tiktu iesniegtas pirms sprieduma, iespējams zaudētu spēju un tādējādi rastos tiesiska nenoteiktība;
6. atbalsta Eiropas Savienības klimata un enerģētikas politikas mērķus, kas ir iekļauti arī Direktīvā 2009/28/EK par atjaunojamajiem energoresursiem. Dalībvalstis un vietējās un reģionālās pašvaldības ir izstrādājušas procedūras un pasākumus, lai minētos klimata un enerģētikas politikas mērķus sasniegtu līdz 2020. gadam. Jaunās pamatnostādnes par valsts atbalstu vides un enerģētikas jomā nedrīkst būt pretrunā šiem apstiprinātajiem stingrajiem mērķiem, kā arī tiesiskajam regulējumam un pasākumiem, kas pieņemti šo mērķu sasniegšanai;
7. tāpēc uzsver, ka jāpanāk līdzsvars starp dažādiem energoresursiem un atjaunojamo energoresursu atbalsta mehānismiem, no vienas puses, un kopējiem Eiropas līmeņa noteikumiem tirgus izkropļojumu novēršanai, no otras puses. Komiteja pauž bažas, ka Eiropas Komisijas konsultatīvajā dokumentā minētie priekšlikumi varētu pārlietu samazināt diferencēšanas iespējas, īpaši attiecībā uz iespēju atbalstīt ilgtspējīgu enerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem;

Piezīmes par pašreizējās Eiropas enerģētikas politikas pamatnostādņēm

8. pieņem zināšanai konsultāciju dokumentu par 2013. gada decembrī izstrādāto jauno pamatnostādņu projektu attiecībā uz valsts atbalstu vides aizsardzības un enerģētikas jomā laikā no 2014. līdz 2020. gadam; pauž nožēlu, ka minētais dokuments ir iesniegts tikai vienā oficiālajā ES valodā un ka atbildes sniegšanas termiņš šajā apspriešanās faktiski ir saīsināts līdz sešām nedēļām ierasto astoņu nedēļu vietā. Tāpēc pauž bažas, ka šādos apstākļos konsultācijā sniegto atbilžu reprezentativitāte būs vāja;

9. pauž nožēlu, ka Komisijas konsultāciju dokumentā nav atsauces uz Eiropas Enerģijas patērētāju tiesību hartu;
10. uzsver, ka Eiropas Savienībā ir jāpieņem integrēta pieeja enerģētikas un vides politikai;
11. uzskata, ka klimata pārmaiņas un enerģētikas politiku nevar skatīt un analizēt atsevišķi;
12. uzsver, ka ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ES ETS) tika ieviesta ar 2003. gada 13. oktobra Direktīvu 2003/87/EK, lai "veicinātu siltumnīcefekta gāzes emisiju samazināšanu ekonomiski efektīvos un rentablos apstākļos". Sistēmas nostiprināšana būtu jāīsteno 3. posmā (2013-2020), lai līdz 2020. gadam par 20 % (salīdzinājumā ar 1990. gadu) samazinātu siltumnīcefekta gāzes emisijas, taču konstatē, ka sistēma zaudē efektivitāti piešķirto emisiju kvotu pārpalikuma dēļ;
13. vēlas, lai pamatnostādņēs par valsts atbalstu enerģētikas jomā tiktu ņemti vērā arī 2030. gadam noteiktie mērķi, kā arī mērķis līdz 2050. gadam panākt, lai lielākā daļa no izmantotajiem energoresursiem būtu atjaunojami energoresursi;
14. ir pārliecināta, ka cīņa pret klimata pārmaiņām, energoefektivitātes palielināšana, enerģijas ražošanas no atjaunojamiem energoresursiem veicināšana un ietekmes uz vidi samazināšana ir kopēju interešu mērķi;
15. uzskata, ka enerģijas ražošana no atjaunojamiem energoresursiem piedāvā reālas iespējas, lai stimulētu videi nekaitīgu izaugsmi un radītu jaunas stabilas darba vietas;
16. pauž gandarījumu, ka Eiropas strukturālajos un investīciju fondos arvien vairāk ir ņemta vērā enerģētika, klimats un vides mērķi;
17. atgādina, ka Eiropas Komisija vēlas, lai attīstītos reģionos energoefektivitātē un atjaunojamos energoresursos tiktu ieguldīti 20 % no Eiropas Reģionālās attīstības fondiem, bet mazāk attīstītos – 6 %;
18. atbalsta starptautiskā līmenī īstenotos ES centienus saglabāt vadošo lomu cīņā pret klimata pārmaiņām;

Piezīmes par valsts atbalsta lietderību enerģētikas politikas ietvaros

19. atbalsta principu, saskaņā ar kuru valsts atbalsts ir pamatots, ja tirgus viens pats nespēj ieviest būtiskus uzlabojumus vides aizsardzības jomā; piekrist Komisijai, ka valsts atbalsts var būt piemērots instruments, lai īstenotu vērienīgus mērķus CO₂ samazināšanas jomā;
20. zinot, ka dažu atjaunojamās enerģijas veidu augstās ražošanas izmaksas liedz uzņēmumiem noteikt tirgū konkurētspējīgas cenas, uzskata, ka šajos gadījumos valsts atbalsts ir pamatots, ja ir prognozējams, ka tehnoloģijas izstrāde tiks pabeigta un tā sasniegs gatavību tirgum; tomēr, ja iespējams, šis atbalsts būtu jākoordinē Eiropas Savienības līmenī un jāsaņem starp dalībvalstīm un būtu jāņem vērā reģionālās īpatnības;
21. principā atbalsta Komisijas pūliņus, lai atbalsta piešķiršanā ieviestu vairāk tirgus mehānismu. Lai to panāktu, aicina iesaistīt vietējās un reģionālās enerģētikas aģentūras;
22. uzskata, ka valsts atbalsts enerģētikas jomā jāuztver kā tāds, kuram ir ekonomiska un sociāla ietekme arī reģionālā un vietējā līmenī. Īstermiņa, vidējā termiņa un ilgtermiņa pozitīvi un negatīvi ārējie faktori ir maksimāli jāinternalizē enerģijas reālajās izmaksās, lai mazinātu konkurences izkropļojumus;
23. atgādina, ka nolūkā panākt visaugstāko inovācijas spēju Eiropas Savienībai jāsekmē tādas shēmas ieviešana, kura nodrošinātu dažādu tehnoloģiju savstarpēju konkurenci enerģētikas tirgū;
24. uzskata, ka valsts atbalsta piešķiršanai ir jāklūst pārredzamai, lai dalībvalstīm, Komisijai, ekonomikas dalībniekiem, vietējām un reģionālajām pašvaldībām un iedzīvotājiem būtu piekļuve nepieciešamajai informācijai;

Konkrēti priekšlikumi: Eiropas enerģētikas politikas vispārējā ievirze

25. norāda, ka īstermiņā vajadzētu atcelt subsīdijas fosilajai enerģijai, jo tās rada konkurences izkropļojumus un ievērojamas vides izmaksas;

26. zinot, ka slānekļa gāzes un eļļas iegūšana hidrolikiskajā sašķelšanā ir pretrunīgs paņēmieni, bet ka dažas valstis šogad sāks tās pirmo komerciālo izmantošanu, uzskata, ka nevar izvairīties no diskusijām par valsts atbalstu šajā jomā;

27. uzskata, ka pamatnostādņēs par valsts atbalstu enerģētikas jomā nevajadzētu iekļaut īpašus noteikumus, kas ļauj piešķirt valsts atbalstu kodolenerģijai; vienlaikus tirgus principi jāpiemēro arī šai tehnoloģijai;

28. vēlas uzsvērt, ka īpaša uzmanība jāpievērš jebkuram atjaunojamam enerģijas avotam piemēram, vēja, saules, ģeotermālajai enerģijai, hidroelektroenerģijai, biomasai, poligona gāzei, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu gāzei un biogāzei, ko izmanto vietējās un reģionālās pašvaldības. Biodeģvīelas ražošanu var atbalstīt vienīgi tad, ja tā atbilst vides ilgtspējas kritērijiem, kas ir paredzēti ES noteikumos;

29. uzsver, ka, elektrību ražojot ar hidrolikiskajām iekārtām, var sekmēt uzglabāšanu un tīklu līdzsvarošanu, un to var atbalstīt, ja ir nodrošināta atbilstība ilgtspējas kritērijiem;

30. šaubās, vai īpaša atsauce uz oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas (CCS) tehnoloģiju atbilst tehnoloģiskās neitralitātes principam, ko Komisija ievēro citos gadījumos;

31. uzskata, ka ES vajadzētu paredzēt tiesisko regulējumu racionālākai enerģijas izmantošanai un atjaunojamo energoresursu atbalstam;

32. prasa ES līmenī lielāku energoefektivitāti, lielāku atjaunojamo energoresursu īpatsvaru, lielāku enerģijas veidu dažādošanu, kā arī tiesisko regulējumu, kas nodrošina dalībniekiem taisnīgākus nosacījumus;

33. norāda uz grūtībām izveidot saskaņu starp ES līmenī pastāvošo konkurences regulējumu, kas ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē un ES enerģētikas politikas principiem, kas noteikti it īpaši LESD 194. pantā un paredz ES un dalībvalstu dalītu kompetenci, un pienākumu ievērot subsidiaritātes principu un rēķināties ar vietējo un reģionālo pašvaldību, īpaši vietējo un reģionālo enerģētikas aģentūru, lielo lomu;

34. apzinās, ka joprojām pastāv elektrības piegādes pārtraukuma riski. Tādēļ RK nevar neņemt vērā faktu, ka, lai nodrošinātu elektroapgādes nepārtrauktību, ir jāatļauj noteikts valsts atbalsts, pirmkārt, viedu enerģētikas tīklu izveidei, kuri veicina enerģijas decentralizētas ražošanas un patēriņa elastību, otrkārt, enerģētiski efektīvas uzglabāšanas īstenošanai un, visbeidzot, elastīgu viedu un klimatam draudzīgu centrāļu būvniecībai, kuras nodrošinātu līdzsvarošanu. Šīm tā saucamajām "rezerves" centrālēm, kurām varētu būt nepieciešams atbalsts valsts kompensācijas maksājumu veidā, tomēr nevajadzētu konkurēt ar atjaunojamiem energoresursiem un tajās vajadzētu izmantot vismodernākās tehnoloģijas, lai līdz minimumam samazinātu CO₂ rašanos. Savukārt RK uzskata, ka valsts atbalstu vairs nevajadzētu piešķirt jaunu ogļu spēkstaciju būvei. Pirms apsvērt iespēju izmantot rezerves jaudu, RK iesaka vairāk mudināt patērētājus izmantot elektrību ārpus maksimumstundām. Komisija lēš, ka rīcības brīvība ir 10 % apmērā;

35. izmantojot viedus elektroenerģijas skaitītājus un galvenās ierīces savienojot ar internetu, elektroenerģijas tirgū vēl vairāk var sinhronizēt piedāvājumu un pieprasījumu. Tā rezultātā elektroenerģijas piedāvātājiem rodas mazāka nepieciešamība elektroenerģiju uzglabāt, un tas savukārt var samazināt elektroenerģijas izmaksas galapatērētājiem;

Konkrēti priekšlikumi: atbalsta metodes enerģētikas jomā

36. secina, ka vides nodokļi principā var būt piemērots instruments CO₂ emisiju samazināšanai; tomēr uzskata, ka dažos gadījumos tie var arī apdraudēt dažu uzņēmumu konkurētspēju, savukārt atbrīvojums no šāda veida nodokļiem var stiprināt to pozīcijas. Tomēr būtu jāizvairās no izņēmuma noteikumiem, kas varētu radīt konkurences kropļojumus starp valstīm vai reģioniem, it sevišķi, ja šie noteikumi kļūst par cēloni lielākam nodokļu slogam noteiktās patērētāju grupās vai visā sabiedrībā. Tāpēc kā alternatīva nodokļiem vai nodokļu atvieglojumiem ir vajadzīgi ierobežojumi vai robežvērtības, kas attiecas uz visiem tirgus dalībniekiem un kas vienlaikus sekmētu vides jautājumu labāku izpratni un ilgtermiņā samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi;

37. atzīst, ka noteiktiem produktiem var paredzēt vides nodokļu ieviešanu, jo īpaši, ja tirgū tiek piedāvāti alternatīvi produkti ar mazāk negatīvu ietekmi uz vidi, lai tādējādi patērētājam būtu izvēles iespējas;

38. prasa, lai atbalsta piešķiršanā dalībvalstis varētu vairāk ņemt vērā savu reģionu īpatnības, piemēram, īpašos klimatiskos, demogrāfiskos un kultūras apstākļus, jo īpaši mazāk attīstītos reģionos, lai nekavētu to enerģētisko attīstību; jānodrošina jau īstenotu projektu rezultātu visaptveroša aizsardzība. Turklāt konkursos un tiešajā tirdzniecībā arī jāņem vērā enerģiju ražojošo iedzīvotāju kooperatīvo sabiedrību un privāto mazo investoru īpašie apstākļi. Šajā jomā dalībvalstīm jāsauglabā attiecīga rīcības brīvība;

39. šā iemesla dēļ pauž bažas, ka saskaņā ar Komisijas priekšlikumiem atjaunojamās enerģijas iepirkšanas fiksētu tarifu sistēma, ko daudzās dalībvalstīs izmanto atjaunojamo energoresursu veicināšanai un klimata mērķu sasniegšanai, attiektos tikai uz ļoti mazām iekārtām jeb ļoti nelielu enerģijas daudzumu, un Komisija turklāt izmanto neelastīgu definīciju par tirgum gatavām tehnoloģijām, kuras nosaka, vadoties no to daļas Eiropas tirgū; šī definīcija neatbilst dažādajām situācijām dalībvalstīs un to reģionos un apdraud ilgtspējīgas enerģijas potenciāla attīstību;

Konkrēti priekšlikumi: turpmākā nostāja saistībā ar valsts atbalsta lietderību enerģētikas jomā

— Tirgus mehānismi

40. norāda, ka, lai īstenotu tirgu, kas darbojas pienācīgi, ir jānodrošina enerģijas piegādātāju daudzveidība; turklāt vairāku piegādātāju izmantošana ne tikai nodrošinās enerģijas ražošanas un patēriņa nepārtrauktību, bet, pateicoties uz tirgu balstītai konkurencei, sekmēs arī jaunu tehnoloģiju ieviešanu;

41. atbalsta Komisijas pieeju, saskaņā ar kuru pirms valsts atbalsta mehānisma apsvēršanas, valdībām vajadzētu analizēt enerģijas ražošanas neatbilstības iemeslus un vajadzības gadījumā novērst kropļojumus, kas traucē tirgum stimulēt ieguldījumus ražošanas jaudā;

42. norāda, ka neatkarīgi no izvēlētas metodes tehnoloģiskās neitralitātes princips nekādā gadījumā nedrīkst apdraudēt mērķu īstenošanu vides un enerģētikas jomā;

— Reģionālās un vietējās iniciatīvas

43. uzskata, ka pašvaldībām un reģioniem vajadzētu būt noteiktai rīcības brīvībai, lai tie varētu finansiāli atbalstīt projektus, kuru komercializācija īstermiņā ir apgrūtināta, bet kuros ir paredzēts izmantot perspektīvu metodi, kas nākotnē varētu sekmēt efektīvāku enerģijas izmantošanu, kā arī augstāku vides aizsardzības līmeni;

44. uzskata, ka vietējā un reģionālā līmeņa kooperatīviem, kurus veido iedzīvotāji, lai vairāk atbalstītu atjaunojamus energoresursus, ir jāpievērš īpaša uzmanība, jo tie, pirmkārt, ir papildu enerģijas piegādātāji un, otrkārt, tie ar aktīvu izglītojošo darbību nostiprina apziņu par enerģijas racionālu izmantošanu. Tāpēc šī stimulējošā ietekme jāuzskata par pozitīvu ārējo ietekmi, ar kuru tirgum būs jārēķinās; jaunajās pamatnostādnēs par valsts atbalstu būtu jāatstāj attīstības perspektīvas enerģijas iekārtām, kas ir organizētas kooperatīvu veidā;

45. ierosina respektēt mazo tīklu sociālās un ekonomiskās īpatnības, kuriem dalībvalstu uzaicinājums iesniegt piedāvājumus nav piemērots, ņemot vērā faktu, ka šī metode nenodrošina dalībniekiem vienlīdzīgus piekļuves nosacījumus;

46. atzinīgi vērtē ierosinājumu atbrīvojumus (GBER) attiecināt arī uz atbalsta piešķiršanu centralizētas siltumapgādes un ēku energoefektivitātes uzlabošanas iniciatīvām;

47. prasa arī paredzēt īpašus nosacījumus atbalstiem, lai apmācītu personālu, kas sniedz tehnisku un konsultatīvu palīdzību vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

48. atbalsta pilsonisko iesaistīšanos ne vien debatēs par vides un enerģētikas jautājumiem, bet arī konkrētās ražošanas iniciatīvās, piemēram, ar kooperatīvu starpniecību;

49. atturīgi vērtē Komisijas ieceri ar iepirkuma piemaksām aizvietot iepirkuma tarifus elektroenerģijai, kas iegūta no atjaunojamiem energoresursiem (saskaņā ar tiem zaļās elektroenerģijas ražotāji saņem fiksētu cenu par kWh). Ir jāņem vērā ieguldītāju tiesiskā palāvība uz esošo ieguldījumu rentabilitāti, lai garantētu viņu atbalstu ilgtermiņā. Tāpēc Komiteja aicina paredzēt iespēju saglabāt 19 dalībvalstīs sekmīgi izmantoto iepirkuma tarifu modeli.

50. prasa atbilstības robežvērtību atbalsta piešķiršanai alternatīvo enerģijas veidu ražošanas iekārtām, kuras pirmo reizi iesaistās tirgū, un mazām iekārtām palielināt līdz 5MW un vēja ģeneratoriem – līdz 15MW;

51. brīdina, ka apgrūtināošs administratīvs process valsts atbalsta lietderības izvērtēšanai varētu radīt papildu izmaksas, jo īpaši nelielām iniciatīvām;

52. atzinīgi vērtē Komisijas ieceri arī turpmāk atbalstīt biomasas izmantošanu, īpaši tāpēc, ka daudzas vietējās un reģionālās pašvaldības izmanto šāda veida centrāles, turklāt katrs uzstādītās jaudas MW rada darba vietas. Ierosina arī paredzēt juridisku un finansiālu atbalstu publiskā un privātā sektora uzņēmējdarbības iniciatīvām mežu ilgtspējīgai ekspluatācijai, lai būtu pieejama kvalitatīva biomasas;

— *Infrastruktūras*

53. atbalsta CEDEC (Eiropas Vietējo enerģētikas uzņēmumu federācijas) uzskatu, ka jāatvieglo ieguldījumi viedajās sadales tehnoloģijās elektrotīklu līmenī, jo, pateicoties tām, galapatērētājs efektīvāk izmanto enerģiju. Vienlaikus šie ieguldījumi enerģētikas infrastruktūrās nodrošina energoapgādes drošību;

54. uzskata: dalībvalstīm, pašvaldībām un reģioniem vajadzētu noteikt vai pilnveidot sistēmu, kas veicinātu ieguldījumus energoefektivitātes paaugstināšanā, piemēram, piešķirot subsīdijas dzīvojamu ēku ārējo sienu siltināšanai, sienu, kas saskaras ar zemi vai ar dzīvojamās ēkas neapsildāmo daļu, termoizolācijai, dzīvojamās ēkas slīpo vai plakano jumtu termoizolācijai, dzīvojamās ēkas neapsildāmo bēniņu grīdas termoizolācijai, dzīvojamās ēkas logu un durvju nomainībai, saules kolektoru un saules fotoelementu uzstādīšanai, koksnes granulū (brikešu) vai malkas centrālās apkures sistēmas uzstādīšanai, kontrolētas ventilācijas ar siltuma reģenerāciju uzstādīšanai, uz ģeotermiju balstītu enerģētikas risinājumu ieviešanai un siltumsūkņa uzstādīšanai;

55. atgādina, ka elektroenerģijas un siltuma koģenerācija ir visefektīvākais veids, kā vienlaikus ražot elektroenerģiju un siltumu. Tāpēc RK aicina pašvaldības uzstādīt koģenerācijas iekārtas. Būtu jānodrošina, lai vietējās pašvaldības, kas iegulda augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtu ierīkošanā, var saņemt atbalstu;

56. atzinīgi vērtē ideju, ka pamatnostādnes turpmāk veicinās publisko subsīdiju izmantošanu pārrobežu enerģijas infrastruktūrām vai tādu projektu īstenošanu, kas veicina reģionālo kohēziju;

— *Pētniecība un izstrāde*

57. uzskata, ka atbalsts ir arī jāpiešķir vides pētījumiem, kurus veic vietējās un reģionālās pašvaldības šādās jomās: par Kopienas standartiem augstākas prasības vai vides aizsardzības līmeņa paaugstināšana, ja nav noteikti Kopienas standarti; prasa, lai dažos gadījumos *de minimis* shēmas ietvaros atbalstu varētu piešķirt arī pētījumiem, kas nav tieši saistīti ar ieguldījumiem, piemēram, pētījumiem par ekobūvniecības un ekoprojektēšanas atbalstu. Eiropas Komisijai jāizstrādā arī īpašas lietišķās pētniecības un tehnoloģiju attīstības veicināšanas programmas, kurās kopīgi piedalīsies enerģētikas nozares uzņēmumi, augstskolas un izpētes centri;

58. uzsver, ka jaunu tehnoloģiju piemērošanā enerģētikas jomā universitātēm un pētniecības institūtiem, tehnoloģiju centriem un enerģētikas aģentūrām ir liela nozīme. Tādēļ, lai īstenotu šos mērķus, tiem ir jānodrošina atbilstoši līdzekļi;

59. ņemot vērā, ka salīdzinoši jaunu atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes tehnoloģiju gadījumā liela daļa no izmaksām ir saistīta ar pētniecību un izstrādi, kā arī to, ka emisijas kvotu pašreizējo cenu ietekmē netiek internalizētas ārējās izmaksas, kas saistītas ar izmantojamās enerģijas ražošanu no fosiliem energoresursiem, ir nepieciešams izstrādāt pārdales procedūru, ar ko veicināt ieguldījumus šajās tehnoloģijās;

Konkrēti priekšlikumi: valsts atbalsta piešķiršanas procedūras enerģētikas jomā

60. prasa, lai vietējie un reģionālie atbalsta saņēmēji tiktu iesaistīti atbalsta shēmu izstrādē;
61. atbalsta administratīvo vienkāršošanu attiecībā uz valsts subsīdiju piešķiršanu;
62. iesaka garantēt visu to lēmumu pārredzamību, kas jāpieņem attiecībā uz valsts atbalstu enerģētikas jomā, kā arī izvērtēt daudzās priekšrocības, kuras var iegūt, īstenojot pasākumus, kas noteikti valsts atbalsta sniegšanas jomā. Turklāt ir jāpārbauda, vai dažādās jomās finansētas darbības nepārkāpjās.

Briseļē, 2014. gada 2. aprīlī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

106. PLENĀRSESĪJA 2014. GADA 2. UN 3. APRĪLĪ

Reģionu komitejas atzinums “Informācijas un veicināšanas pasākumi attiecībā uz lauksaimniecības produktiem iekšējā tirgū un trešās valstīs”

(2014/C 174/06)

Ziņotājs

Pedro Sanz Alonso (ES/PPE), Larjohas autonomā apgabala priekšsēdētājs

Atsauces dokuments

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par informācijas un veicināšanas pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem iekšējā tirgū un trešās valstīs

COM(2013) 812 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgi aspekti

1. pauž gandarījumu un ļoti pozitīvi vērtē Eiropas Komisijas ierosināto priekšlikumu regulai, kurā apliecināta interese par informācijas un veicināšanas pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem iekšējā tirgū un trešās valstīs, un jo īpaši par ierosināto jauno satvaru, ar kuru paredzēts atbalstīt un pilnveidot informācijas un veicināšanas pasākumus attiecībā uz Eiropas Savienības lauksaimniecības produktiem gan Savienības robežās, gan ārpus tām;
2. uzskata, ka informācijas un veicināšanas pasākumi attiecībā uz lauksaimniecības un lopkopības produktiem iekšējā tirgū un trešās valstīs ir īpaši svarīgi, lai lauksaimniecības nozarē pārvarētu daudzās problēmas, kas saistītas ar augošo konkurenci, un lai sekmētu tirgu atvēršanu, nostiprinot minēto produktu klātbūtni tajos, jo ES lauksaimniecības produktu ražotāji saskaras ar atvērto robežu un globalizēto tirgu radīto izaicinājumu;
3. uzskata, ka priekšlikums par informācijas un veicināšanas pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem uzlabos Eiropas un visas pasaules patērētāju informētību par ES produktu kvalitāti un augstajiem standartiem, kas garantē nekaitīgu pārtiku un vides aizsardzību un vairo patērētāju uzticēšanos produktiem, kurus viņi iegādājas un patērē. Tādējādi, uzsverot ES lauksaimniecības produktu kvalitāti, ražotāji varēs panākt lielāku rentabilitāti;
4. uzskata, ka ES lauksaimniecības nozarei ir būtiska nozīme vietējās un reģionālās ekonomikas attīstībā, tā sniedz lielu ieguldījumu darba vietu izveidē un iespējas iedzīvotājiem dzīvot un veidot savu nākotni laukos, jo attiecīgā ražošana un pārstrāde ir cieši saistīta ar konkrētu teritoriju. Reģionālajai dimensijai arī turpmāk jābūt svarīgam faktoram, lai sasniegtu Eiropas Savienības teritorijas līdzsvarotas plānošanas mērķi;
5. uzsver, ka reģioniem nepieciešama tālejoša un iedarbīga atbalsta politika, kurā īpaša nozīme ir kvalitatīviem un attiecīgajam reģionam raksturīgiem lauksaimniecības produktiem. Tie ir Eiropas Savienības kultūras un gastronomijas mantojums, kā arī būtisks saimnieciskās un sociālās dzīves elements daudzos Eiropas reģionos, nodrošinot darbības, kas ir tieši saistītas ar teritorijām, īpaši lauku apgabalos.

6. iesaka īpašu uzmanību pievērst to lauksaimniecības produktu grupai, kurus ražo no tradicionālām izejvielām un atbilstīgi konkrētajā reģionā raksturīgajiem paņēmieniem;

Budžeta piešķiruma pakāpeniska un būtiska palielināšana

7. uzskata, ka šai darbībai piešķirtie budžeta līdzekļi noteikti jāpalielina, jo ir ierosināts paplašināt saņēmēju loku un atbilstīgo produktu sarakstu un palielināts Komisijas finansējums daudzvalstu programmām;

8. divpusējie līgumi, par kuriem pašlaik notiek sarunas ar trešām valstīm, piemēram, Kanādu, ASV un Mercosur valstīm, kā arī citi asociācijas nolīgumi liecina, ka arvien biežāk būs nepieciešami informācijas un veicināšanas pasākumi gan iekšējā tirgū, gan trešās valstīs, lai nodrošinātu Eiropas produktu konkurētspēju;

9. uzsver, ka konkurētspējas nodrošināšanas nolūkā Savienība arī turpmāk varēs finansēt veicināšanas un informēšanas pasākumus iekšējā tirgū, vismaz attiecībā uz produktiem, kas ražoti atzītās ražošanas sistēmās vai bioloģiskajā lauksaimniecībā;

10. norāda, ka apstiprinātā KLP reforma ir saistīta ar ES tirdzniecības politiku un ka starptautiskajā līmenī Eiropas Savienībai, izmantojot arī starptautisko tirdzniecības politiku, jāsekmē pārtikas nodrošinājums pasaulē, PTO ietvaros garantējot, ka Eiropas Savienībā ir taisnīgi lauksaimnieciskās ražošanas nosacījumi;

Īpaša uzmanība veicināšanas pasākumiem trešās valstīs

11. uzskata, ka lēmums piešķirt 75 % paredzētā budžeta informācijas un veicināšanas pasākumiem trešās valstīs, var atstāt novārtā iekšējo tirgu, kas ir galvenais Eiropas Savienībā ražoto produktu noieta tirgus un kur ražotājiem smagi jāstrādā, lai saglabātu konkurētspēju apstākļos, kad tirgū ienāk produkti no trešām valstīm;

12. aicina Komisiju nenoteikt nevienu *a priori* mērķi saistībā ar informācijas un veicināšanas pasākumiem paredzēto līdzekļu procentuālo daļu attiecībā uz ES lauksaimniecības produktiem trešās valstīs, jo vienlīdz svarīgs ir gan ES iekšējais tirgus, gan trešo valstu tirgi;

Preču zīmju un produktu izcelsmes norāžu plašāka izmantošana

13. atbalsta iniciatīvu izmantot lauksaimniecības produktu preču zīmes un izcelsmes norādes, jo uzskata, ka vispārēju veicināšanas pasākumu ietvaros tirdzniecības zīmju atpazīstamība uzlabos finansēšanas iespējas un palielinās saņēmēju interesi, ja vien tiek saglabāts līdzsvars, īpaši Eiropas Savienības iekšējā tirgū;

14. atbalsta Komisijas izvirzīto ideju par kvalitātes shēmām, kurās izmanto ES oficiālos logotipus, bet uzskata, ka reģiona nosaukumam vajadzētu būt saistītam ar vispārīgu vēstījumu, kurā norādītas produktiem raksturīgās īpašības; tāpēc nepārprotami jāveicina ģeogrāfiskās izcelsmes norādes izmantošana;

15. norāda, ka ES līmenī atzītās kvalitātes shēmas ir arvien vairāk izplatītas un atzītas mūsu teritorijā, jo pieaug ES patērētāju pieprasījums pēc kvalitatīviem vietējiem produktiem, kas atbilst augstiem ES standartiem pārtikas nekaitīguma un vides aizsardzības jomā. Jāuzsver, ka kvalitātes shēmās atzītiem produktiem ir būtiska nozīme iekšējā tirgū, tāpēc tie jā saglabā un jāatbalsta;

16. aicina Komisiju paredzēt iespēju īstenošanas noteikumus definēt īstenošanas aktos. Uzskata arī, ka veicināšanas aģentūras varētu koordinēt vai īstenot attiecīgo reģionu ražotāju grupējumu kolektīvos pasākumus;

17. uzskata, ka dažādu reģionālo ražojumu pozitīvā sinerģija dotu iespēju optimizēt katras ES reģionālās teritorijas bagātību. Šajā saistībā svarīga nozīme ir reģionālo ienākumu avotiem un augstas kvalitātes pakalpojumiem, kas saistīti ar konkrētās teritorijas identitāti un mantojumu. Tas palīdzētu uzlabot ar reģionālajiem lauksaimniecības produktiem saistīto teritoriju kvalitāti, tādējādi sekmējot darba vietu radīšanu, īpaši neaizsargātos apgabalos, un piedāvājot jaunas iespējas gan tuvējos, gan starptautiskajos tirgos;

Saņēmēju loka un atbilstīgo produktu saraksta paplašināšana

18. piekrīt, ka svarīga nozīme piešķirta visu nozaru ražotāju organizācijām un sīki izklāstītas prasības, ko tām var piemērot saistībā ar pārstāvības funkciju, kas attiecas uz visām nozarēm;

19. prasa, lai ražotāju organizācijās īpaša uzmanība tiktu pievērsta tiem MVU, kuru veicināšanas pasākumi virzīti uz atzītām kvalitātes shēmām. Eiropas reģionu teritorijā visvairāk izplatīti ir tieši šāda vaida uzņēmumi, un tie lielā mērā pārstāv Eiropas lauksaimniecības pārtikas nozari;

20. piekrīt, ka informācijas un veicināšanas pasākumus iekšējā tirgū un trešās valstīs attiecina uz visiem ES izcelsmes produktiem, izņemot tabaku, par prioritāti izvirzot pasākumus, kas attiecas uz līdzsvarotā uzturā nepieciešamiem produktiem, kā arī pasākumus attiecībā uz citiem produktiem, kam ir ar Eiropas teritoriju saistīts īpašs kvalitātes marķējums;

Komisijas prioritāšu definēšana darba programmā

21. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu izstrādāt darba programmu, kas ļautu noteikt skaidras un precīzas stratēģijas veicināšanas politikas jomā;

22. prasa precizēt, kā Komisija ņems vērā dalībvalstu prioritātes un kādā veidā tās tiks iekļautas darba programmā;

23. ierosina pieņemt darba programmu trim gadiem, kā tas ir pašreizējo reklāmas kampaņu gadījumā, lai ņemtu vērā tirgus attīstību un dotu iespēju ik gadus programmu pielāgot;

Vienas valsts un daudzvalstu programmu izvērtēšana, atlase un pārvaldība

24. uzskata, ka programmu izvērtēšanu un atlasi nevajadzētu veikt tikai Komisijai, bet tajā būtu jādod iespēja piedalīties arī dalībvalstīm, tādējādi savu ieguldījumu varētu sniegt arī Eiropas reģioni, jo tie līdzfinansē veicināšanas pasākumus, kas iekļauti ELFLA programmā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam (17. pants), ar nosacījumiem, kas ir diezgan līdzīgi 133. pasākuma nosacījumiem laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam;

25. prasa, lai Eiropas Savienības finansētajā veicināšanas programmā Komisija paredzētu nosacījumus dalībvalstu līdzdalībai un reģionu iesaistīšanai, vienlaikus pārlietu neapgrūtinot procesu, lai nodrošinātu, ka šīs programmas ietvaros finansētie pasākumi ir saskaņoti ar reģionālajām veicināšanas stratēģijām;

26. aicina arī saglabāt spēkā esošajā regulā atļautos divus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, lai kandidātiem nebūtu pārāk ilgi jāgaida pirms iesniegt jaunu priekšlikumu, ja atlases procedūras pirmajā kārtā viņu programmas netika izvēlētas;

Ierosinātās līdzfinansējuma likmes

27. atbalsta Komisijas ierosinātās līdzfinansējuma likmes, jo uzskata, ka tās atbilst mērķim stimulēt attiecīgo programmu iesniegšanu trešās valstīs, kā arī daudzvalstu programmu iesniegšanu; tomēr attiecībā uz daudzvalstu programmām trešās valstīs ierosina līdzfinansējumu paaugstināt līdz 75 %. Īpaši atbalstāmu programmu gadījumā minēto procentuālo daļu varētu attiecināt arī uz MVU;

28. apzinās, ka līdz šim īstenotā veicināšanas politika ir palīdzējusi krīzes apstākļos atjaunot patērētāju uzticēšanos, bet uzskata, ka arī turpmāk būs vajadzīgi daudz elastīgāki un efektīvāki informācijas sniegšanas instrumenti un veicināšanas pasākumi;

29. iesaka apsvērt iespēju palielināt ES līdzfinansējumu, īpaši informācijas un veicināšanas pasākumiem lauksaimniecības krīzes apstākļos, lai nerastos diskriminācija starp ražotājiem;

30. norāda, ka priekšlikumā regulai būtu jāprecizē, kā paredzēts uzlabot reaģēšanas spēju krīzes situācijā, lai varētu rīkoties ātri un efektīvi;

Iespēja izslēgt dalībvalstis no programmu finansēšanas

31. prasa noteikt, lai dalībvalstis varētu brīvprātīgi kopā ar Komisiju piedalīties programmu finansēšanā, jo tas var būt nepieciešams, ja attiecīgās ražošanas nozares ir mazāk attīstītas vai tām ir nepietiekama saimnieciskā kapacitāte;

Nobeiguma ieteikumi

32. iesaka Komisijai plašāk atzīt ES reģionu būtisko nozīmi kvalitatīvu lauksaimniecības un lauksaimniecības pārtikas produktu ražošanā, sekmējot reģionu iesaistīšanos programmu atlasē;

33. iesaka Komisijai finansēt veicināšanas pasākumus iekšējā tirgū, lai palielinātu atzītās kvalitātes shēmās vai bioloģiskajā lauksaimniecībā atbilstīgi tradicionāliem vai reģionāliem paņēmieniem ražoto ES izcelsmes lauksaimniecības un pārtikas produktu tirdzniecības apjomu. Tradicionālu produktu izplatīšanas un veicināšanas pasākumi sekmēs izmaiņas patēriņa modeļos, kas globalizācijas apstākļos izveidojušies iekšējā tirgū.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM**1. grozījums**

2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Šo pasākumu mērķis ir stiprināt Eiropas lauksaimniecības konkurētspēju gan iekšējā tirgū, gan trešās valstīs, paaugstinot patērētāju zināšanu līmeni par Savienības lauksaimniecības produktu un no lauksaimniecības produktiem ražotu produktu izcilību, kā arī attīstot un atverot jaunus tirgus. Šie pasākumi lietderīgi papildina un pastiprina dalībvalstu veiktos pasākumus.	2. Šo pasākumu mērķis ir stiprināt Eiropas lauksaimniecības konkurētspēju gan iekšējā tirgū, gan trešās valstīs, paaugstinot patērētāju zināšanu līmeni par Savienības lauksaimniecības produktu un no lauksaimniecības produktiem ražotu produktu izcilību, <u>nemot vērā ES līmenī atzītas kvalitātes shēmas, kas nodrošina pievienoto vērtību ES produkcijai, kā arī attīstot un atverot jaunus tirgus.</u> Šie pasākumi lietderīgi papildina un pastiprina dalībvalstu veiktos pasākumus.

Pamatojums

Eiropas patērētājiem parasti nav zināšanu par noteikumiem un augstajiem kvalitātes standartiem, kas ražotājiem jāievēro Eiropas Savienībā. Lai šo situāciju mainītu, ir nepieciešams apliecināt, ka ražotāji Eiropas Savienībā ievēro stingrās prasības pārtikas nekaitīguma, dzīvnieku veselības un labturības, augu veselības un vides aizsardzības jomā. Tāpēc informācijas un veicināšanas politikai attiecībā uz lauksaimniecības produktiem ir svarīga nozīme, jo tā patērētājiem Eiropā ļauj izskaidrot un radīt izpratni, ka Eiropas Savienībā ražotie produkti atbilst izvirzītajām prasībām.

Turklāt būtu jāpievērš uzmanība produktiem, kas iekļauti Eiropas Savienības atzītās kvalitātes shēmās.

2. grozījums

7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
7. Informācija par Eiropas vīniem un to reklamēšana ir viens no galvenajiem pasākumiem saistībā ar atbalstu vīnkopības nozarei, kas paredzēts KLP. Tāpēc būtu jāierobežo tāda vīna atbilstība, uz kuru attiecas informācijas un veicināšanas pasākumi saistībā ar pašreizējo shēmu, to attiecinot tikai uz gadījumu, kad vīns ir saistīts ar kādu citu lauksaimniecības vai pārtikas produktu.	7. Informācija par Eiropas vīniem un to reklamēšana ir viens no galvenajiem pasākumiem saistībā ar atbalstu vīnkopības nozarei, kas paredzēts KLP. Tāpēc būtu jāierobežo tāda vīna atbilstība, uz kuru attiecas informācijas un veicināšanas pasākumi saistībā ar pašreizējo shēmu, to attiecinot tikai uz gadījumu, kad vīns ir saistīts ar kādu citu lauksaimniecības vai pārtikas produktu.

Pamatojums

Vīnkopības nozarei nevajadzētu veltīt īpašu uzmanību salīdzinājumā ar citiem lauksaimniecības produktiem, un atbilstīgo produktu sarakstā tā būtu jāiekļauj līdzās citiem produktiem, nevis tikai vispārējo kampaņu gadījumā, kad tā saistīta ar citiem produktiem. Vīns, iespējams, ir vienīgais Eiropas Savienībā ražotais produkts, kuram nav paredzētas šai konkrētajai nozarei veltītas kampaņas. Šķiet, ka nav iespējams ņemt vērā šo būtisko ES ražošanas nozari.

3. grozījums

8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
8. Laikposmā no 2001. gada līdz 2011. gadam tikai 30 % no budžeta, kas paredzēts informācijas un veicināšanas pasākumiem atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 3/2008, bija paredzēti trešām valstīm, lai gan šiem tirgiem ir liels pieauguma potenciāls. Būtu jāparedz īpaša kārtība, lai sekmētu – ar mērķi sasniegt 75 % no lēstajām izmaksām – vairāk informācijas un veicināšanas pasākumu īstenošanu attiecībā uz Savienības lauksaimniecības produktiem trešās valstīs, jo īpaši, izmantojot pastiprinātu finansiālo atbalstu.	8. Laikposmā no 2001. gada līdz 2011. gadam tikai 30 % no budžeta, kas paredzēts informācijas un veicināšanas pasākumiem atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 3/2008, bija paredzēti trešām valstīm, lai gan šiem tirgiem ir liels pieauguma potenciāls. Būtu jāparedz īpaša kārtība, lai sekmētu — ar mērķi sasniegt 75 % no lēstajām izmaksām — vairāk informācijas un veicināšanas pasākumu īstenošanu attiecībā uz Savienības lauksaimniecības produktiem trešās valstīs, jo īpaši, izmantojot pastiprinātu finansiālo atbalstu.

Pamatojums

Patlaban Eiropas Savienībā ražotajiem produktiem gan iekšējā, gan ārējā tirgū jākonkurē ar trešo valstu produktiem un vienlaikus jāievēro virkne augstu ES standartu. Turklāt jāņem vērā, ka ražošanas veids un apstākļi gan ES, gan aiz tās robežām ir atšķirīgi.

RK uzskata, ka nevajadzētu noteikt informācijas un veicināšanas pasākumiem attiecībā uz ES lauksaimniecības produktiem trešās valstīs paredzētā budžeta procentuālo daļu.

4. grozījums

9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
9. Lai nodrošinātu īstenoto informācijas un veicināšanas pasākumu ietekmi, tie būtu jāparedz saistībā ar informācijas un veicināšanas programmām. Līdz šim šīs programmas iesniedza profesionālās vai starpnozaru profesionālās organizācijas. Lai palielināto piedāvāto pasākumu skaitu un kvalitāti, būtu jāpaplašina labuma guvēju loks, iekļaujot ražotāju organizācijas. Turklāt Komisijai jābūt iespējai paplašināt šīs programmas, īstenojot pasākumus pēc pašas iniciatīvas, jo īpaši ar mērķi sekmēt jaunu tirgu atvēršanu.	9. Lai nodrošinātu īstenoto informācijas un veicināšanas pasākumu ietekmi, tie būtu jāparedz saistībā ar informācijas un veicināšanas programmām. Līdz šim šīs programmas iesniedza profesionālās vai starpnozaru profesionālās organizācijas. Lai palielināto piedāvāto pasākumu skaitu un kvalitāti, būtu jāpaplašina labuma guvēju loks, iekļaujot ražotāju organizācijas <u>un MVU, kas ir to daļa, ja vien veicināšanas pasākumi orientēti uz atzītām kvalitātes shēmām.</u> Turklāt Komisijai jābūt iespējai paplašināt šīs programmas, īstenojot pasākumus pēc pašas iniciatīvas, jo īpaši ar mērķi sekmēt jaunu tirgu atvēršanu.

Pamatojums

Norādot uz tiesīgajiem saņēmējiem, nedrīkst aizmirst MVU, jo tie pārstāv aptuveni 90 % Eiropas Savienības lauksaimniecības pārtikas nozares, turklāt tieši MVU ir jāgūst vislielākais labums no attiecīgajiem pasākumiem, jo šie uzņēmumi ir cieši saistīti ar lauku apgabaliem un reģioniem.

5. grozījums

11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
11. Lai nodrošinātu efektīvu informācijas un veicināšanas pasākumu īstenošanu, to izpilde jāuztic rūpīgi atlasītām izpildes struktūrām.	11. Lai nodrošinātu efektīvu informācijas un veicināšanas pasākumu īstenošanu, to izpilde jāuztic rūpīgi atlasītām izpildes struktūrām, <u>kurām ir kvalificēts un specializēts personāls, lai nodrošinātu šādu efektīvu īstenošanu.</u>

Pamatojums

Ir svarīgi, lai rūpīgi izraudzītajām izpildes struktūrām būtu specializēts personāls, kas var piedāvāt tehnisku atbalstu veicināšanas programmu izstrādē, kā to līdz šim ir darījušas dalībvalstis.

6. grozījums

14. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
14. Savienība cenšas vienkāršot KLP regulatīvo vidi. Šī pieeja jāpiemēro arī regulai par informācijas un veicināšanas pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem. Jo īpaši ir jāpārskata informācijas un veicināšanas programmu administratīvās pārvaldības principi, lai tos vienkāršotu un ļautu Komisijai izstrādāt noteikumus un procedūras, lai regulētu programmu pieteikumu iesniegšanu un atslasi.	14. Savienība cenšas vienkāršot KLP regulatīvo vidi. Šī pieeja jāpiemēro arī regulai par informācijas un veicināšanas pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem. Jo īpaši ir jāpārskata informācijas un veicināšanas programmu administratīvās pārvaldības principi, lai tos vienkāršotu un, <u>ar iespēju pieņemt īstenošanas aktus, kas ļautu piedalīties dalībvalstīm sadarbībā ar Eiropas reģioniem,</u> ļautu Komisijai, izstrādāt noteikumus un procedūras, lai regulētu programmu pieteikumu iesniegšanu un atslasi.

Pamatojums

Noteikumi un procedūras, kas attiecas uz programmu iesniegšanu un atslasi, Komisijai jādefinē kopā ar dalībvalstīm un reģioniem, jo dalībvalstis un Eiropas reģioni ņem vērā specifiskākus kritērijus atkarībā no situācijas un apstākļiem to teritorijā. Nav pamatoti procesa vienkāršošanas nolūkā no tā izslēgt dalībvalstis.

7. grozījums

16. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
16. Būtu jānosaka pasākumu finansēšanas kritēriji. Vispārīgs noteikums, lai pasākumus ierosinājušās ieinteresētās organizācijas un dalībvalstis uzņemtos atbildību, ir tāds, ka Savienībai būtu jāsedz tikai daļa no pasākumu izmaksām. Dažas administratīvās un personāla izmaksas, kas nav saistītas ar KLP īstenošanu, ir informācijas un veicināšanas pasākumu sastāvdaļa un tām varēs būt tiesības saņemt Savienības finansējumu.	16. Būtu jānosaka pasākumu finansēšanas kritēriji. Vispārīgs noteikums, lai pasākumus ierosinājušās ieinteresētās organizācijas un dalībvalstis uzņemtos atbildību, ir tāds, ka Savienībai būtu jāsedz tikai daļa no pasākumu izmaksām. Dažas administratīvās un personāla izmaksas, kas nav saistītas ar KLP īstenošanu, ir informācijas un veicināšanas pasākumu sastāvdaļa un tām varēs būt tiesības saņemt Savienības finansējumu. <u>Arī dalībvalstis varētu brīvprātīgi līdzfinansēt daļu no programmu izmaksām.</u>

Pamatojums

Dalībvalstīm un Eiropas reģioniem vajadzētu sniegt iespēju līdzfinansēt vienas valsts programmas, jo dažām būtiskām ieinteresētajām personām nozarē ne vienmēr ir budžeta līdzekļi, kas nepieciešami šādu veicināšanas kampaņu īstenošanai. Turklāt pašreizējā redakcijā apsvēruma var būt izdevīgs galvenokārt Eiropas ražotājiem ar lieliem saimnieciskiem resursiem, ko tie var veltīt veicināšanas programmām.

8. grozījums

2. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<i>Pasākumi iekšējā tirgū</i>	<i>Pasākumi iekšējā tirgū</i> <i>Pasākumi iekšējā tirgū un trešās valstīs</i>
Atbalstāmie pasākumi iekšējā tirgū ir:	Atbalstāmie pasākumi iekšējā tirgū ir:
a) informācijas pasākumi, kuru mērķis ir izcelt Savienības lauksaimniecības produktu ražošanas veidu specifiku, jo īpaši saistībā ar pārtikas nekaitīgumu, autentiskumu, uzturvērtību un veselīgumu, dzīvnieku labturību vai vides aizsardzību	a) informācijas pasākumi, kuru mērķis ir izcelt Savienības <u>lauksaimniecības [grozījums uz latviešu valodas versiju neattiecas]</u> produktu ražošanas veidu specifiku, jo īpaši saistībā ar pārtikas nekaitīgumu, autentiskumu, <u>marķējumu</u> , uzturvērtību un veselīgumu, dzīvnieku labturību vai vides aizsardzību;
b) informācijas pasākumi par tēmām, kas minētas 5. panta 4. punktā.	b) informācijas pasākumi par tēmām, kas minētas 5. panta 4. punktā.

Pamatojums

Nebūtu jānodala pasākumi iekšējā un ārējā tirgū. Tiek ierosināts apvienot 2. un 3. punktu.

9. grozījums

3. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<i>Pasākumi trešās valstīs</i>	<i>Pasākumi trešās valstīs</i>
Atbalstāmie pasākumi trešās valstīs ir:	Atbalstāmie pasākumi trešās valstīs ir:
a) informācijas pasākumi, kuru mērķis ir izcelt lauksaimniecības un pārtikas produktu īpašības, un par tema- tiem, kas minēti 5. panta 4. punktā.	a) informācijas pasākumi, kuru mērķis ir izcelt lauksaim- niecības un pārtikas produktu īpašības, un par tema- tiem, kas minēti 5. panta 4. punktā.
b) veicināšanas pasākumi, kuru mērķis ir palielināt to lauksaimniecības un pārtikas produktu pārdošanu, kuru izcelsme ir ES.	b) veicināšanas pasākumi, kuru mērķis ir palielināt to lauksaimniecības un pārtikas produktu pārdošanu, kuru izcelsme ir ES.

Pamatojums

Nebūtu jānodala pasākumi iekšējā un ārējā tirgū. Tiek ierosināts apvienot 2. un 3. punktu.

10. grozījums**5. pants**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Uz 3. pantā minētajiem informācijas un veicināšanas pasākumiem un 2. pantā un 3. panta a) punktā minēto ražošanas paņēmieni un tematu ilustrāciju attiecas šādi produkti: a) lauksaimniecības produkti, kas uzskaitīti Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "Līgums") I pielikumā, izņemot zivsaimniecības un akvakultūras produktus, kas uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. [COM (2011)416 I pielikumā, un tabakas izstrādājumus. b) pārtikas produkti, kuri ražoti no lauksaimniecības produktiem, kas uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 I pielikuma I punktā; c) stiprie alkoholiskie dzērieni ar aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 110/2008. 2. Uz vīnu var attiecināt informācijas un veicināšanas pasākumus, ar noteikumu, ka uz citiem 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem produktiem arī var attiecināt attiecīgo programmu.	1. Uz 3. pantā minētajiem informācijas un veicināšanas pasākumiem un 2. pantā un 3. panta a) punktā minēto ražošanas paņēmieni un tematu ilustrāciju attiecas šādi produkti: a) lauksaimniecības produkti, kas uzskaitīti Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "Līgums") I pielikumā, izņemot zivsaimniecības un akvakultūras produktus, kas uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. [COM (2011)416 I pielikumā, un tabakas izstrādājumus. b) pārtikas produkti, kuri ražoti no lauksaimniecības produktiem, kas uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 I pielikuma I punktā; c) stiprie alkoholiskie dzērieni ar aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 110/2008. <u>(d) informācijas un veicināšanas pasākumus var attiecināt uz vīnu ar aizsargāto ģeogrāfiskās izcelsmes norādi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 1308/2013, kā arī uz bioloģiskajā lauksaimniecībā ražotu vīnu.</u> <u>2. Uz vīnu var attiecināt informācijas un veicināšanas pasākumus, ar noteikumu, ka uz citiem 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem produktiem arī var attiecināt attiecīgo programmu.</u>

Pamatojums

Tiek uzskatīts, ka attieksmei pret vīna ražošanas nozari nav jāatšķiras no attieksmes pret citiem lauksaimniecības produktiem. Eiropas vīna ražošana ir atzīta nozare, kas jāaizsargā kā svarīga iekšējā tirgus nozare, kas atzīta arī ārpus Eiropas Savienības.

11. grozījums**8. pants**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Informācijas un veicināšanas pasākumi sekmē Eiropas lauksaimniecības konkurētspēju gan iekšējā tirgū gan trešās valstīs. Sasniedzamie mērķi tiks noteikti 2. punktā minētajā darba programmā.	1. Informācijas un veicināšanas pasākumi sekmē Eiropas lauksaimniecības konkurētspēju gan iekšējā tirgū gan trešās valstīs. Sasniedzamie mērķi tiks noteikti 2. punktā minētajā darba programmā.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem darba programmu, kurā noteikti sasniedzamie mērķi, prioritātes, plānotie rezultāti, īstenošanas kārtība un finansējuma plāna kopējā summa. Tajā iekļauti arī novērtēšanas kritēriji, finansējamo pasākumu apraksts, katram pasākuma veidam piešķirtā summa, provizorisks īstenošanas grafiks, bet attiecībā uz dotācijām – maksimālais līdzfinansējuma apjoms. Pirmajā daļā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 24. panta 3. punktā minēto konsultēšanās procedūru. 3. Darba programma, kas minēta 1. punktā, tiek īstenota, Komisijai publicējot: a) attiecībā uz vienas dalībvalsts programmām – uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, jo īpaši iekļaujot piedalīšanās nosacījumus un galvenos novērtēšanas kritērijus, b) attiecībā uz daudzvalstu programmām, kuras iesaka vairākas organizācijas, – uzaicinājumu izteikt priekšlikumus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 I daļas VI sadaļu.	2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem darba programmu, kurā noteikti sasniedzamie mērķi, prioritātes, plānotie rezultāti, īstenošanas kārtība un finansējuma plāna kopējā summa. Tajā iekļauti arī novērtēšanas kritēriji, finansējamo pasākumu apraksts, katram pasākuma veidam piešķirtā summa, provizorisks īstenošanas grafiks, bet attiecībā uz dotācijām – maksimālais līdzfinansējuma apjoms. <u>Programmas izstrādē Komisijai būtu jāņem vērā nelabvēlīgi dabas apstākļi kalnu, salu un tālākajos reģionos.</u> Pirmajā daļā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 24. panta 23. punktā minēto konsultēšanās pārbaudes procedūru. 3. Darba programma, kas minēta 1. punktā, tiek īstenota, Komisijai publicējot: a) attiecībā uz vienas dalībvalsts programmām – uzaicinājumu <u>divus uzaicinājumus</u> iesniegt priekšlikumus, jo īpaši iekļaujot piedalīšanās nosacījumus un galvenos novērtēšanas kritērijus, b) attiecībā uz daudzvalstu programmām, kuras iesaka vairākas organizācijas, – uzaicinājumu <u>divus uzaicinājumus</u> izteikt priekšlikumus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 I daļas VI sadaļu. <u>Attiecībā uz a) un b) apakšpunktā minētajiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus būtu jāņem vērā nelabvēlīgi dabas apstākļi kalnu, salu un tālākajos reģionos.</u>

Pamatojums

Komisija uzņemas pārāk plašas pilnvaras saistībā ar lēmuma pieņemšanu par darba programmu. Spēkā esošā regula pieļauj divus uzaicinājumus, lai pieteikumu iesniedzējiem nav tik ilgi jāgaida uz nākamo uzaicinājumu.

12. grozījums

12. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, kas norādīts 8. panta 3. punkta a) apakšpunktā, Komisija veic vienas dalībvalsts programmu priekšlikumu novērtēšanu un atlasī. 2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, lemj par atlasītajām vienas dalībvalsts programmām, par tajās veicamajām iespējamajām izmaiņām un attiecīgajiem budžetiem. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 24. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.	1. Pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, kas norādīts 8. panta 3. punkta a) apakšpunktā, Komisija veic vienas dalībvalsts programmu priekšlikumu novērtēšanu un atlasī. <u>2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kas ļauj dalībvalstīm un Eiropas reģioniem piedalīties vienas dalībvalsts programmu priekšlikumu novērtēšanā un atlasē.</u>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	3. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, lemj par atlasītajām vienas dalībvalsts programmām, par tajās veicamajām iespējamajām izmaiņām un attiecīgajiem budžetiem. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 24. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Pamatojums

Nav pieņemami, ka dalībvalstis ir izslēgtas no vienas dalībvalsts programmu novērtēšanas un atlases procedūras. Valstu pārvaldes iestādēm jābūt aktīvi iesaistītām atlasē, jo saskaņā ar 14. pantu tās būs atbildīgas par izpildi, uzraudzību un kontroli.

13. grozījums

13. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Pēc konkursa, kas norit, izmantojot piemērotus līdzekļus, priekšlikuma iesniedzēja struktūra izvēlas iestādes, kas īsteno atlasītās vienas dalībvalsts programmas, jo īpaši, lai nodrošinātu pasākumu efektīvu izpildi.	Pēc konkursa, kas norit, izmantojot piemērotus līdzekļus, priekšlikuma iesniedzēja struktūra izvēlas <u>specializētas</u> iestādes, kas īsteno atlasītās vienas dalībvalsts programmas, jo īpaši, lai nodrošinātu pasākumu efektīvu izpildi. <u>Reģionālās veicināšanas aģentūras vai reģionālie veicināšanas dienesti varētu atzīt valstu kolektīvos pasākumus, kas saistīti ar reģioniem un izcelsmes norādēm.</u>

Pamatojums

Ir svarīgi uzsvērt dalībvalstu līdzdalību un reģionu iesaistīšanos informācijas un veicināšanas pasākumos, tāpēc tiek ieteikts paredzēt arī veicināšanas aģentūru un reģionos darbojošos veicināšanas dienestu palīdzību. Minētās aģentūras ir efektīvi un elastīgi instrumenti programmu finansēšanai un īstenošanas atbalstam, un to mērķis nav finansējuma saņemšana no attiecīgajiem fondiem.

14. grozījums

15. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Savienības finansiālais ieguldījums vienas dalībvalsts programmās nepārsniedz 50 % no attiecināmajiem izdevumiem. Atlikušos izdevumus sedz tikai iesniedzējas struktūras.	1. Savienības finansiālais ieguldījums vienas dalībvalsts programmās nepārsniedz 50 % no attiecināmajiem izdevumiem. <u>Savienības ieguldījuma procentuālais apmērs tiek palielināts līdz 75 % programmām, kas attiecas uz Savienības tālākajiem reģioniem. Arī dalībvalstis kopā ar Eiropas reģioniem var brīvprātīgi segt programmu izmaksu daļu līdz 20 % apmērā. Atlikušos izdevumus sedz tikai iesniedzējas struktūras.</u>

Pamatojums

Nevajadzētu izslēgt dalībvalstu līdzfinansējuma iespēju vienas valsts programmās, jo dažām nozares galvenajām iesaistītajām pusēm ne vienmēr ir budžeta līdzekļi, kas nepieciešami šādu veicināšanas kampaņu, kas var nozīmēt lielu slogu uzņēmumiem, īstenošanai. Visvairāk tas attiecas uz MVU, tāpēc pastāv risks, ka iesaistīti tiek vienīgi lieli uzņēmumi. Turklāt tas var mazināt dalību programmās, un tas ir pretēji izvirzītajam mērķim. Līdzdalība 20 % apmērā šķiet piemērota, jo veicināšanas izmaksu ziņā neradītu lielas atšķirības starp dalībvalstīm.

15. grozījums

23. panta 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Šajā regulā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai ir piešķirtas uz nenoteiktu laiku no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.	2. Šajā regulā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai ir piešķirtas uz nenoteiktu laiku no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.

Pamatojums

Deleģēto aktu pieņemšanas pilnvaras Komisijai nebūtu jāpiešķir uz nenoteiktu laiku. Labāk šo aspektu svītrot.

16. grozījums

27. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Līdz 2020. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, ja vajadzīgs, kopā ar atbilstīgiem priekšlikumiem.	Līdz 2020. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, ja vajadzīgs, kopā ar atbilstīgiem priekšlikumiem. <u>Līdz 2017. gada 31. decembrim iesniedz vidusposma ziņojumu.</u>

Pamatojums

Komisijai jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei vidusposma ziņojums par šīs regulas virzību un tās piemērošanu, lai gadījumā, ja nepieciešami uzlabojumi vai pielāgojumi, būtu pietiekami ilgs laiks, lai sasniegtu līdz 2020. gada beigām izvirzītos mērķus.

Briselē, 2014. gada 2. aprīlī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Reģionu komitejas atzinums “Stažēšanās kvalitātes sistēma”

(2014/C 174/07)

Ziņotājs	Andrius Kupčinskas (LT/PPE), Kauņas mērs
Atsauces dokuments	“Priekšlikums Padomes ieteikumam par stažēšanās kvalitātes sistēmu”, COM(2013) 857 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. **atzinīgi vērtē** Eiropas Savienības Padomes pieņemto ieteikumu par Stažēšanās kvalitātes sistēmu (SKS) un norāda, ka jau iepriekš pieņemtos atzinumos Komiteja rosināja izveidot šādu sistēmu, bet pauž dziļu nožēlu par to, ka Komisija izvēlējusies šo sistēmu ierosināt ar Padomes ieteikumu, nevis direktīvu;
2. **ar nožēlu secina**: laika sprādis starp Komisijas priekšlikuma iesniegšanu (2013. gada 4. decembris) un Padomes ieteikuma pieņemšanu (2014. gada 10. marts) bija pārāk īss, lai Reģionu komiteja parastajā kārtībā varētu izstrādāt atzinumu, un nedz Eiropas Komisija, izstrādājot ieteikumu par Stažēšanās kvalitātes sistēmu, nedz arī Eiropas Savienības Padome pirms ieteikuma pieņemšanas nekonsultējās ar ES vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvju asambleju – Reģionu komiteju;
3. **pauž nožēlu** par to, ka jauniešu bezdarba līmenis Eiropas Savienībā, īpaši dažos reģionos, vēl joprojām ir ļoti augsts, un **uzsver**, ka ir svarīgi spert aktīvus soļus cīņai pret jauniešu bezdarbu. Lai sasniegtu stratēģijā “Eiropa 2020” izvirzīto mērķi, proti, līdz 2020. gadam panākt, ka vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem nodarbinātības līmenis ir 75 %, jāuzlabo jauniešu izglītība, t.i., tā precīzāk jāpielāgo darba tirgus prasībām, un jārada labāki nosacījumi pārejai uz darba tirgu;
4. **uzskata**, ka gan valstu, gan Eiropas līmenī ir jādara vairāk, lai rosinātu jauniešus izvēlēties nākotnē pieprasītas profesijas. Tādēļ vajadzētu veikt pētījumus, lai varētu savlaicīgi prognozēt un ietekmēt attīstības tendences, kā arī paredzēt izmaiņas pieprasījumā pēc darbaspēka pa nozarēm un profesijām, to darbinieku skaitu, kuriem nepieciešama apmācība jaunās profesijās un jaunās darbavietās, un iespējamo jauniešiem paredzēto apmācības vietu skaitu;
5. norāda, ka stažēšanās periodi ir būtiska programmas “Garantija jauniešiem” sastāvdaļa, un tādēļ **atkārtoti pauž atbalstu** Padomes 2013. gada 22. aprīļa ⁽¹⁾ ieteikumam par programmas “Garantija jauniešiem” ⁽²⁾ izveidošanu; tā mērķis ir nodrošināt, “ka visi jaunieši vecumā līdz 25 gadiem četru mēnešu laikā pēc kļūšanas par bezdarbniekiem vai formālās izglītības beigšanas saņem kvalitatīvu darbu, tālākizglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām jābūt svarīgai lomai programmas “Garantija jauniešiem” īstenošanā;
6. **atzinīgi vērtē** SKS, jo tas ir lietderīgs pasākums, kura mērķis ir nodrošināt, ka stažēšanās efektīvi atvieglo pāreju no mācībām uz nodarbinātību un tādējādi uzlabo jauniešu nodarbinātības iespējas;
7. **uzskata**, ka stažēšanās procesā kā pozitīvs aspekts būtu jāuzsver zinātības un pieredzes nodošana nākamajām paaudzēm, proti, “meistara – mācekļa” modelis;
8. **atbalsta** ieteikumā par SKS minētos jauninājumus, jo šī sistēmas mērķis ir uzlabot stažēšanās pārredzamību un galveno uzmanību veltīt apmācības mērķiem; **pauž vilšanos**, jo kvalitātes sistēma nepaver iespēju debatēm par ieteikumiem dalībvalstīm tādos svarīgos jautājumos kā sociālā drošība un stažieru atbildība; pauž nožēlu par to, ka SKS darbības joma neatbilst programmas “Garantija jauniešiem” darbības jomai, proti, SKS aptver tikai stažēšanos brīvajā tirgū, bet neattiecas uz stažēšanos, ko veic studiju, formālās izglītības un arodmācību laikā;

⁽¹⁾ Padomes ieteikums par programmas “Garantija jauniešiem” izveidošanu. 2013/C 120/01, 2013. gada 22. aprīlis.

⁽²⁾ COM(2012) 729 final, 5.12.2012.

9. **atgādina**, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga loma bezdarba samazināšanas pasākumu izstrādē un īstenošanā, tostarp vispārējās un profesionālās izglītības jomā. Dalībvalstīm šī loma būtu jāapzinās un jāizmanto ar to saistītās iespējas atvieglot jauno speciālistu pāreju no izglītības uz nodarbinātību, jo tieši vietējo pašvaldību uzdevums ir sniegt pakalpojumus apmācības, izglītības un nodarbinātības jomā; tādēļ **pauž nožēlu** par to, ka Padomes ieteikumā nav norādīts uz vietējo un reģionālo pašvaldību lomu SKS īstenošanā;

10. **rosina** dalībvalstis pavērt iespējas gan sociālo partneru, gan vietējo un reģionālo pašvaldību aktīvai līdzdalībai, lai nodrošinātu sistēmas sekmīgu ieviešanu;

11. **rosina** arī rūpīgi analizēt, kādi ir vajadzīgie tiesiskie un citi nosacījumi, lai Stažēšanās kvalitātes sistēma kļūtu par valstīs ierastu praksi un/vai tiktu nostiprināta valstu tiesību aktos;

Ievada piezīmes

12. **pauž bažas** par jauniešu augsto bezdarba līmeni Eiropas Savienībā un tā radītajiem jauniešu nabadzības draudiem; uz to ir norādīts arī Eiropas Komisijas pārskatā par nodarbinātību un sociālo attīstību 2012. gadā ⁽³⁾;

13. **uzsver**, ka svarīgi ir īstenot efektīvus pasākumus, lai risinātu Eiropā aizvien aktuālāko problēmu, proti, to, ka jaunieši nestrādā un netiek arī apmācīti, un **norāda** uz sociālajām, ekonomiskajām un demogrāfiskajām sekām un riskiem, kas saistīti ar to, ka šie jaunieši nav patstāvīgi;

14. **piekrīt** Komisijas viedoklim par stažēšanās nozīmi un **norāda**, ka augstvērtīga stažēšanās jauniešiem sniedz iespēju iegūt vērtīgu profesionālo pieredzi, zināšanas un prasmes un tādējādi palielina viņu iespējas atrast darbu un līdz ar to ātri un stabili iekļauties darba tirgū;

15. tāpat kā Komisija **pauž bažas** par to, ka stažēšanos dažkārt izmanto kā iespēju nodarbināt lētu vai neapmaksātu darbaspēku. Tādēļ svarīgi uzdevumi ir noteikt stažēšanās maksimālo ilgumu un uzlabot tās kvalitāti, lai stažieri iegūtu lietderīgu pieredzi, kas sekmētu iekļaušanos darba tirgū;

16. **norāda**, ka jauniešu nodarbinātības jomā vislabākie rezultāti sasniegti valstīs un reģionos, kur jauniešiem ir iespēja augstvērtīgi stažēties un apgūt amatu un kur stabili stažēšanās un arodprakses plāni ir apmācības un nodarbinātības sistēmu neatņemama sastāvdaļa; svarīga ir izglītības iestāžu sadarbība ar uzņēmējdarbības jomu, lai nodrošinātu, ka stažēšanās programma sniedz labumu abām pusēm;

Ieteikuma vispārīgie aspekti

17. **atbalsta** Stažēšanās kvalitātes sistēmas pamatidejas un **norāda**, ka stažēšanās procesā svarīgs ir gan mācīšanās process, kas dod iespēju labāk iejusties darba vietā, gan skaidri apmācības mērķi un piemērota apmācības vadītāja izvēle;

18. **atbalsta** ieteikumā par SKS izteikto ierosmi, ka stažiera apgūtās zināšanas, prasmes un iemaņas stažēšanās nodrošinātajam oficiāli jāapstiprina ar sertifikātu par stažēšanās veikšanu; tas jādara, lai nodrošinātu stažēšanās vērtības oficiālu atzīšanu, proti, atzītu, ka stažēšanās sekmē jauniešu iekļaušanos darba tirgū un palīdz viņiem atrast pienācīgas kvalitātes darbu;

19. **pauž nožēlu** par to, ka Padomes ieteikums neattiecas uz stažēšanos, kas paredzēta akadēmisko studiju plānos un profesionālās vai formālās izglītības programmās; tāpēc **aicina** Komisiju izstrādāt īpašu priekšlikumu par šādas stažēšanās kvalitātes sistēmu;

20. **atzinīgi vērtē** Stažēšanās kvalitātes sistēmā paredzēto atbalstu dalībvalstu pasākumiem, to nodrošinot gan ar ES finanšu instrumentiem (stažēšanās programmu finansēšana no Eiropas sociālā fonda (ESF), Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Jauniešu nodarbinātības iniciatīvas līdzekļiem), gan ar labas prakses piemēru apmaiņu un uzraudzības mehānismiem; rosina tomēr nodrošināt, ka Eiropas finansējums neaizstāj privāto finansējumu;

⁽³⁾ *Employment and Social Developments Review 2012.*

Darba apstākļi un pārredzamība

21. **rosina:** lai nodrošinātu stažēšanās kvalitāti, vairāk izmantot atvērto koordinācijas metodi un veicināt debates par labas prakses piemēru apmaiņu Eiropā un tādā veidā atbalstīt dalībvalstu centienus formulēt obligātas prasības, kuras jāievēro attiecībā uz stažēšanos un kuru pamatā būtu šādi piemēri;

22. **atzinīgi vērtē** ieteikumā par SKS minētās prasības nodrošināt pārredzamību paziņojumos par stažēšanās vakancēm, tomēr norāda, ka pārredzamība ir svarīga, bet ar to vien nav pietiekami, lai nodrošinātu stažēšanās kvalitāti;

23. šajā sakarā **pauž nožēlu** par to, ka Stažēšanās kvalitātes sistēmā stažēšanās nodrošinātājiem nav ieteikts nodrošināt atbilstošu sociālo un veselības apdrošināšanu; tā vietā ir tikai ierosināts, ka paziņojumos par stažēšanās vakancēm ir jānorāda, vai šāda apdrošināšana ir paredzēta;

24. **atzinīgi vērtē** ieteikumā par SKS pausto nostāju, ka paziņojumos par stažēšanās vakancēm būtu jānorāda, vai par stažēšanos ir paredzēts atalgojums un/vai kompensācija; atzinīgi vērtē Padomes ieteikumu paziņojumos par stažēšanās vakancēm sniegt informāciju arī par piedāvātā atalgojuma vai kompensācijas lielumu, ja atalgojums un/vai kompensācija tiek piedāvāti. Taču Komiteja arī uzskata, ka informācijas sniegšanas pienākums nedrīkst kļūt par birokrātisku slogu stažēšanās nodrošinātājiem un ka ar regulējumu ir jāveicina, nevis jākavē stažēšanās vietu izveide visās darba tirgus jomās;

25. **norāda**, ka ieteikumā par SKS uzmanība nav veltīta jautājumam par neapmaksātu vai daļēji apmaksātu stažēšanos. Nesenās Eiropabarometra aptaujas⁽⁴⁾ rezultāti liecina, ka trīs piektdaļas visu praktikantu nesāņem nekādu finansiālu kompensāciju vai arī šī kompensācija ir tik neliela, ka tikai mazāk nekā pusē gadījumu ar to ir pietiekami, lai segtu dzīvošanas pamatizmaksas. Tas rada risku, ka stažēšanās kļūs pieejama tikai tiem, kas to finansiāli var atļauties, un tas savukārt nozīmē, ka samazināsies stažieru skaits un stažēšanās ekonomiskā lietderība un vienlaikus palielināsies nevienlīdzība;

26. atzīmē: nodoms nodrošināt stažēšanās kvalitāti, paredzot pienākumu izveidot apstākļus atbilstoši apdrošināšanai un nodrošināt, ka visi stažieri saņemtu kompensāciju vai atalgojumu, var izraisīt stažēšanās vietu skaita samazināšanos, jo finansiālais slogs gan uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, gan uzņēmumiem būs pārāk liels. Tā kā daudzveidības dēļ Eiropā var neizdoties radīt visiem piemērotu vienotu modeli, RK **atzinīgi vērtē** centienus izveidot efektīvas sistēmas, kas dotu iespēju stažēšanos daļēji vai pilnībā finansēt, apvienojot dažādus finansējuma avotus;

27. **secina**, ka Padomes ieteikumā nav pietiekami noteikta stažēšanās vadītāja loma, tādēļ, apzinoties, ka šā jautājuma galīgā regulēšana ir dalībvalstu kompetencē, **rosina** dalībvalstis un sociālos un ekonomiskos partnerus apmainīties ar informāciju par labāko praksi, kā regulēt stažēšanās vadītāju funkcijas, pienākumus un atbildību, kā arī citus attiecīgus jautājumus, lai pakāpeniski attīstītu izpratni par to, kāda ir Eiropas labākā prakse un patiešām ievērotu daudzlīmeņu pārvaldības principu;

Pārrobežu stažēšanās

28. **atzinīgi vērtē** SKS pozitīvo ietekmi, jo šī sistēma atvieglo pašlaik vēl reti notiekošo starptautisko stažēšanos un uzlabo piekļuvi informācijai;

29. ierosina: tā kā LESD 153. pantā, kas veido SKS juridisko pamatu, noteikts, ka Eiropas Savienība atbalsta un papildina dalībvalstu darbību, Eiropas Savienībā būtu jācenšas vākt un izplatīt informāciju par stažēšanās noteikumiem, lai veicinātu stažieru mobilitāti, jo jauniem cilvēkiem būs vieglāk stažēties citā valstī, ja viņi varēs viegli piekļūt informācijai par to, kas viņus var sagaidīt;

30. **norāda** tomēr, ka minētā problēma – izdevumu nekompensēšana vai nepietiekamā kompensēšana apvienojumā ar nespēju nodrošināt izmitināšanu – var būt šķērslis starptautiskai praksei, jo iespējamie stažieri grūtā finansiālā stāvokļa dēļ bieži vien nevar veikt stažēšanos citā valstī;

31. **uzsver**, ka labvēlīgu starptautiskas stažēšanās nosacījumu izveidei varētu būt vairākkārtēja pozitīva ietekme, piemēram, palielinātos stažieru iespējas atrast darbu un viņi labāk integrētos darba tirgū;

⁽⁴⁾ *Eurobarometer: "The experience of a Traineeship in the EU"* (Stażēšanās pieredze Eiropas Savienībā), 2013. gads.

32. **atzinīgi vērtē** ieteikumā par SKS pausto uzskatu, ka *EURES* portālā varētu iekļaut arī stažēšanās jomu, kā Eiropadome norādījusi savos 2012. gada jūnija secinājumos⁽⁵⁾; **atbalsta** arī priekšlikumu izmantot *EURES* tīklu, lai apmainītos ar informāciju par stažēšanos;

33. **atbalsta** *EURES* portāla izmantošanu, lai nodrošinātu piekļuvi informācijai par stažēšanās vakancu paziņojumiem, un **iesaka** *EURES* portālu izmantot arī kā atsauksmju instrumentu, kas stažieriem dod iespēju novērtēt praksi;

34. **norāda**: lai gan studenti ir ļoti mobili, piemēram, izmantojot programmu *Erasmus*, starptautiska stažēšanās ir ļoti reta parādība⁽⁶⁾. Tātad tā ir neizmantota iespēja ar mobilitātes palīdzību samazināt jauniešu bezdarbu: stažēšanās citā valstī varētu būt ļoti nozīmīga, ja jauni cilvēki vēlas atrast darbu citā dalībvalstī; tādēļ **atzinīgi vērtē** programmas "*Erasmus+*" jauno redakciju, kas varētu palielināt to jauniešu skaitu, kuri stažējas citās valstīs;

35. atzīmē: iespēja atšķirīgos apstākļos iegūt pieredzi jauniem cilvēkiem nodrošina nenovērtējamu izdevību palielināt potenciālo darba devēju skaitu dažādās dalībvalstīs. Tādēļ **būtu jāmeklē** iespējas, kā **nodrošināt** efektīvu atbalstu praksei citās dalībvalstīs: jāmeklē risinājumi, kā mazināt praktikanu izdevumus, kas saistīti ar pārcelšanos uz citu valsti, un jāsniedz attiecīga informācija, lai nodrošinātu, ka stažieri nenokļūst ekonomiskās grūtībās; vienlaikus jāņem vērā dzīvošanas izmaksas valstī, kurā stažēšanās notiek, un attiecīgajā uzņēmējvalstī spēkā esošie administratīvie noteikumi (piemēram, darba un uzturēšanās atļauja, vajadzības gadījumā reģistrācijas apliecība utt.);

SKS ieviešana

36. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības būtu jāiesaista jaunu iniciatīvu visaptverošā izstrādē un īstenošanā, nodrošinot tām nepieciešamo finansējumu šo iniciatīvu īstenošanai, jo pašvaldības vislabāk var novērtēt dažādos apstākļus un vajadzības vietējā līmenī;

37. **pauž nožēlu**, ka Padomes ieteikumā nav ierosināts plašāk apspriesties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un uzņēmumiem par apmācības programmu izstrādi un pilnveidošanu, lai varētu ņemt vērā pieprasījumu darba tirgū un izglītēt pieprasīto profesiju speciālistus;

38. **norāda** arī, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām bieži uzticēta liela atbildība par pasākumu īstenošanu nodarbinātības un vispārējās un profesionālās izglītības jomā un ka šo politikas jomu teritoriālais aspekts ir ļoti svarīgs;

39. **atzinīgi vērtē** to, ka nepieciešams veicināt "nodarbinātības dienestu, izglītības iestāžu un mācību struktūru aktīvu līdzdalību stažēšanās kvalitātes sistēmas īstenošanā", un uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgo lomu visās šajās trīs jomās;

40. **uzsver**, ka vietējās un reģionālās pašvaldības, kas ir arī darba devējas, jāiesaista stažēšanās kvalitātes sistēmas sekmīgā ieviešanā, un **pauž nožēlu**, ka Komisijas ieteikumā nav konkrētu norāžu uz pašvaldību pienākumiem un pieredzi; uzskata, ka svarīgi ir izveidot tiesisko regulējumu, lai publiskās iestādes varētu pieņemt stažierus un varētu popularizēt publisko iestāžu labas prakses piemērus;

41. **rosina** Komisiju turpmāk veikt pasākumus, lai apkopotu un izplatītu informāciju un aicinātu dalībvalstis atbilstoši papildināt savu tiesisko regulējumu, nodrošinot, ka stažēšanās nosacījumi vēl vairāk atbilst visu ieinteresēto personu vēlmēm;

42. **norāda**, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas ir svarīgas darba devējas un stažēšanās iespēju nodrošinātājas, vajadzētu rādīt labu piemēru augstvērtīgas stažēšanās noteikumu ievērošanā; tādēļ rosina vietējās un reģionālās pašvaldības piedāvāt iespējami vairāk augstvērtīgu stažēšanās vietu;

43. **uzsver**, cik liela nozīme ir aktīvu pilsoniskās sabiedrības pārstāvju, īpaši jauniešu un jauniešu organizāciju, tostarp Eiropas Mācekļu alianses, ko Komisija izveidoja 2013. gada jūlijā, iespējai piedalīties SKS ieviešanas posmā;

⁽⁵⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131388.pdf

⁽⁶⁾ 2013. gada Eurobarometra aptaujā secināts, ka stažēties citās valstīs devušies tikai 9 % no visiem stažieriem.

44. **uzsver** arī, ka SKS sekmīgā ieviešanā svarīga nozīme ir privātajam sektoram un galvenokārt maziem un vidējiem uzņēmumiem;

45. **rosina** vietējās un reģionālajās pašvaldības, izstrādājot studentu prasmju uzlabošanas programmas, ciešāk sadarboties ar vietējām izglītības iestādēm un darba devējiem, kā arī paredzēt iespējas iegūt stipendijas un piedāvāt apmaksātu stažēšanos labākajiem studentiem; **norāda** arī, ka liela nozīme ir dalībvalstu labas prakses piemēru izplatīšanai Eiropas Savienībā;

Nobeiguma noteikumi

46. **atzinīgi vērtē** Komisijas ieteikumus veicināt ciešu sadarbību ar ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu SKS ātru ieviešanu, un **atkārtoti norāda** uz vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgo lomu šajā jomā;

47. **rosina** dalībvalstis ņemt vērā Komisijas ieteikumu un, ieviešot Stažēšanās kvalitātes sistēmu, pārbaudīt, cik efektīvi tā veicina dalībvalstu jauniešu nodarbinātības politikas mērķu sasniegšanu, un paaugstināt šo efektivitāti.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

1. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Krīze sevišķi smagi skāra jauniešus. Pēdējo gadu laikā jauniešu bezdarba līmenis vairākās dalībvalstīs ir kļuvis nepieredzēti augsts, un nekas neliecina, ka tas tuvākajā laikā mazināsies. Galvenais veids, kā iesaistīt jauniešus darba tirgū, ir sekmēt to nodarbinātību un produktivitāti.	Krīze sevišķi smagi skāra jauniešus. Pēdējo gadu laikā jauniešu bezdarba līmenis vairākās dalībvalstīs ir kļuvis nepieredzēti augsts, un nekas neliecina, ka tas tuvākajā laikā mazināsies. <u>Ārkārtīgi lielās bezdarba līmeņa atšķirības starp reģioniem apdraud Eiropas Savienības mērķu sasniegšanu sociālās un teritoriālās kohēzijas jomā.</u> Galvenais veids, kā iesaistīt jauniešus darba tirgū, ir sekmēt to nodarbinātību un produktivitāti.

2. grozījums

16. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Eiropas Savienības fondi var finansiāli atbalstīt dalībvalstu programmas, ar ko veicina jauniešu stažēšanos un stažēšanās iespēju piedāvāšanu. Turklāt ar Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu tiks atbalstīta stažēšanās saistībā ar Jaunatnes garantiju, pievēršoties jauniešiem no Savienības reģioniem, kuros ir vislielākais jauniešu bezdarbs. To 2014.–2020. gadā līdzfinansēs Eiropas Sociālais fonds (ESF). ESF un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu var izmantot, lai palielinātu dalībvalstu stažēšanās programmu skaitu un kvalitāti. Tas attiecas arī uz iespējamu ieguldījumu stažēšanās izmaksu segšanā, tostarp konkrētos apstākļos nodrošinot daļu atalgojuma. Ar šiem instrumentiem var palīdzēt segt arī izmaksas par citiem mācību veidiem, kam jaunieši var pievērsties ārpus attiecīgās stažēšanās, piemēram, valodu kursiem.	Eiropas Savienības fondi var finansiāli atbalstīt dalībvalstu programmas, ar ko veicina jauniešu stažēšanos un stažēšanās iespēju piedāvāšanu. Turklāt ar Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu tiks atbalstīta stažēšanās saistībā ar Jaunatnes garantiju, pievēršoties jauniešiem no Savienības reģioniem, kuros ir vislielākais jauniešu bezdarbs. To 2014.–2020. gadā līdzfinansēs Eiropas Sociālais fonds (ESF). ESF un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu var izmantot, lai palielinātu dalībvalstu stažēšanās programmu skaitu un kvalitāti. Tas attiecas arī uz iespējamu ieguldījumu stažēšanās izmaksu segšanā, tostarp konkrētos apstākļos nodrošinot daļu atalgojuma, <u>taču ir jāievēro nepieciešamā piesardzība, lai nodrošinātu, ka publiskais finansējums neaizstāj privāto finansējumu.</u> Ar šiem instrumentiem var palīdzēt segt arī izmaksas par citiem mācību veidiem, kam jaunieši var pievērsties ārpus attiecīgās stažēšanās, piemēram, valodu kursiem.

3. grozījums

29. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ieteikums neattiecas uz tādu profesionālo praksi, kas ir formālās izglītības vai profesionālās izglītības mācību programmas daļa. Ieteikums neattiecas uz stažēšanos, kuras saturs ir reglamentēts valsts tiesību aktos un kura ir obligāts priekšnosacījums, lai saņemtu augstskolas diplomu vai iegūtu konkrētu profesiju (piemēram, medicīna, arhitektūra, u. tml.);	Ieteikums neattiecas uz tādu profesionālo praksi, kas ir formālās izglītības vai profesionālās izglītības mācību programmas daļa. Ieteikums neattiecas uz stažēšanos, kuras saturs ir reglamentēts valsts tiesību aktos un kura ir obligāts priekšnosacījums, lai saņemtu augstskolas diplomu vai iegūtu konkrētu profesiju (piemēram, medicīna, arhitektūra, u. tml.); <u>par šo otro stažēšanās veidu Komisija sagatavos atsevišķu priekšlikumu;</u>

4. grozījums

5. ieteikums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Mudināt stažēšanās nodrošinātājus norīkot stažieriem vadītāju, kam būtu jāsniedz norādījumi par uzticēto uzdevumu izpildi, kā arī jāpārbauda viņa/viņas panākumi.	Mudināt <u>Noteikt, ka</u> stažēšanās nodrošinātājus am ir jāno- <u>ir jāno-</u> rīko stažieriem vadītājus, <u>stažieriem vadītājus,</u> kam būtu jāsniedz norādījumi par uzticēto uzdevumu izpildi, kā arī jāpārbauda viņa/viņas panākumi.

5. grozījums

13. ieteikums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Pienācīga stažēšanās atzišana (13) Mudināt stažēšanās nodrošinātājus sertifikātā vai ieteikuma vēstulē apliecināt stažēšanās laikā apgūtās zināšanas, prasmes un iemaņas.	Pienācīga stažēšanās atzišana (13) Mudināt <u>Pieprasīt</u> stažēšanās nodrošinātājus iem <u>iem</u> sertifikātā vai ieteikuma vēstulē apliecināt stažēšanās laikā apgūtās zināšanas, prasmes un iemaņas.

6. grozījums

25. ieteikums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Strādāt kopā ar dalībvalstīm, sociālajiem partneriem, nodarbinātības dienestiem, kā arī jauniešu un stažieru organizācijām, lai veicinātu šā ieteikuma īstenošanu;	Strādāt kopā ar dalībvalstīm, sociālajiem partneriem, nodarbinātības dienestiem, kā arī <u>jauniešu un stažieru organizācijām, kā arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām,</u> lai veicinātu šā ieteikuma īstenošanu;

7. grozījums

26. ieteikums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Aicināt un atbalstīt dalībvalstis, tostarp veicinot to paraugprakses apmaiņu, 2014.–2020. gada plānošanas periodā izmantot Eiropas Sociālo fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu un citus Eiropas fondus, lai palielinātu stažēšanās kvalitāti un skaitu;	Aicināt un atbalstīt dalībvalstis <u>un vietējās un reģionālās pašvaldības</u> , tostarp veicinot to paraugprakses apmaiņu, 2014.–2020. gada plānošanas periodā izmantot Eiropas Sociālo fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu un citus Eiropas fondus, lai palielinātu stažēšanās kvalitāti un skaitu;

8. grozījums

Jauns ieteikums pēc 28. ieteikuma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<u>Nākamajā posmā ierosināt stažēšanās kvalitātes sistēmu attiecībā uz stažēšanos, kas paredzēta akadēmisko studiju plānos un formālās vai profesionālās izglītības programmās;</u>

Briselē, 2014. gada 3. aprīlī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

RAMÓN LUIS VALCÁRCEL SISO

Reģionu komitejas atzinums “Priekšlikums direktīvai par vieglās plastmasas iepirkumu maisiņiem”

(2014/C 174/08)

Ziņotāja	Linda Gillham (UK/EA), Runnymede pašvaldības locekle
Atsauces dokuments	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu, lai samazinātu vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņu COM(2013) 761 final – 2013/0371 (COD)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgais konteksts

1. atzīst, ka plastmasas iepirkumu maisiņu komerciālo panākumu pamatā bija tās pašas īpašības, kas sekmēja arī to izplatību, proti, šo izstrādājumu mazais svars, stingrība un izturība pret noārdīšanos. Saskaņā ar aplēsēm 2010. gadā katrs ES iedzīvotājs izmantoja 198 plastmasas iepirkumu maisiņus, un tiek lēsts, ka 90 % no tiem bijuši vieglās plastmasas maisiņi; vieglās plastmasas maisiņus retāk izmanto atkārtoti, un tie biežāk nonāk atkritumos;
2. norāda, ka, iepirkumu maisiņiem, kas nav biežāki par 50 mikroniem, raksturīgo īpašību dēļ (viegli, stingri, kā arī izturīgi pret noārdīšanos) to atkārtota izmantošana līdz šim bijusi un joprojām ir ierobežota un tie piesārņo ūdeņus un sauszemi visā pasaulē;
3. norāda, ka ūdens ekosistēmu piesārņošana ar plastmasas maisiņiem ir problēma, kas ietekmē ne tikai valstis, kuras atrodas pie jūras, bet arī valstis, kurās ir lieli ezeri, jo ievērojams atkritumu apjoms no cietzemes pa upēm nonāk jūrā. Pēc nonākšanas atkritumos plastmasas iepirkumu maisiņi, lielākoties sadaloties gabalos, var saglabāties simtiem gadu. Atkritumos izmesto plastmasas maisiņu kopējais skaits laika gaitā pieaug, un tā ir nopietna globāla problēma;
4. norāda, ka Eiropas Savienībā plastmasas iepirkumu maisiņus saskaņā ar Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīvu (Direktīva 94/62/EK) uzskata par iepakojumu. Plastmasas maisiņus tirgū var laist tikai tad, ja tie atbilst attiecīgajām pamatprasībām par iepakojuma samazināšanu, kaitīgo vielu ierobežošanu un piemērotību atkārtotai izmantošanai un reģenerācijai, tostarp pārstrādei, enerģijas reģenerācijai, kompostēšanai un bionoārdāmībai. Tomēr Eiropas Savienībā nav tiesību aktu vai politikas, kas īpaši attiecas uz plastmasas iepirkumu maisiņiem;
5. atzīmē, ka dalībvalstis ir īstenojušas dažādus pasākumus, lai samazinātu plastmasas maisiņu izmantošanu, sākot no brīvprātīgas vienošanās par fiskāliem pasākumiem (Beļģija, Īrija, Dānija) līdz tādu maisiņu, kas bioloģiski nenoārdās, tiešam aizliegumam, kā tas ir Itālijā. Dažas dalībvalstis, kas cenšas samazināt plastmasas maisiņu izmantošanu, jau ir guvušas lieliskus rezultātus, sākot no 4 uz vienu iedzīvotāju patērētiem maisiņiem Dānijā un Somijā līdz 466 maisiņiem Polijā, Portugālē un Slovākijā;
6. izsaka atzinību tām dalībvalstīm, kas ir samazinājušas vieglās plastmasas maisiņu gada patēriņu uz vienu iedzīvotāju. No vairākās dalībvalstīs sekmīgi īstenotajiem pasākumiem neapšaubāmi var mācīties, un Komiteja mudina valstu valdības, reģionālās un vietējās pašvaldības visā pasaulē pievērst uzmanību šādiem pasākumiem;
7. uzsver: lai sasniegtu līdz 2020. gadam izvirzītos mērķus, visi plastmasas atkritumi, kā tas paredzēts Ceļvedī par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā, ir jāapsaimnieko kā izejvielas;

Ierosinātās direktīvas mērķu vērienīgums

8. ņemot vērā RK nesenos atzinumus⁽¹⁾, uzskata, ka Eiropas Komisijas priekšlikums nav pietiekami vērienīgs, lai samazinātu vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņu, un rosina Eiropas Parlamentu un Padomi apsvērt:

— iespēju mainīt definīciju/darbības jomu, tajā iekļaujot vienreiz lietojamus no papīra vai cietes gatavotus maisiņus un iekļaujot daudzkārt lietojamus iepirkumu maisiņus, kad tiek piemēroti ekonomikas instrumenti;

⁽¹⁾ CdR 3751/2013 fin, CdR 1617/2013 fin.

- saistošu ES līmeņa samazināšanas/novēršanas mērķi brīvprātīgu valsts mēroga samazināšanas mērķu vietā un papildu uzdevumu Eiropas Komisijai apsvērt iespēju līdz 2020. gadam Eiropā noteikt vienreiz lietojamo plastmasas iepakojumu maisiņu aizliegumu;
- pienākumu dalībvalstīm papildus brīvprātīgai pieejai izmantot ekonomikas instrumentus.

9. uzskata, ka minēto pasākumu apvienojums, tostarp ierosinātā iespēja dalībvalstīm, atkāpjoties no 18. panta, piemērot tirgus ierobežojumus, ir efektīvāka pieeja. Pasākumi būtu savstarpēji atbalstoši, turklāt valstu un reģionālais līmenis būtu vispiemērotākais ekonomikas instrumentu ieviešanai, bet vērīenīgs ES līmeņa mērķis būtu nozīmīgs, lai palīdzētu nodrošināt minēto instrumentu ieviešanu un informētības palielināšanu ⁽²⁾;

Definīcijas, darbības joma

10. atbalsta ierosināto definīciju, kurā noteikts, ka materiāla biezums nepārsniedz 50 mikronus, kas ir atbilstošs parametrs, lai novērstu vieglās plastmasas iepakojumu maisiņu lietošanu, vienlaikus neietekmējot negatīvi daudzskārtējas izmantošanas plastmasas iepakojumu maisiņu, t. s. "*bags for life*" lietošanu. Plastmasas iepakojumu maisiņi, kuru materiāla biezums nepārsniedz 50 mikronus, veido 90 % no ES patērēto plastmasas iepakojumu maisiņu kopskaita; šādus maisiņus retāk izmanto atkārtoti, un tie biežāk nonāk atkritumos ⁽³⁾;

11. uzsver ierosinātās direktīvas definīcijas/darbības jomas nozīmīgumu, lai izvairītos no neparedzētam sekām (piemēram, pārejas uz citiem – biežākiem – materiāliem, kas tomēr būtu vienreiz lietojami plastmasas maisiņi, un citiem plastmasas maisiņu veidiem ar līdzīgām funkcijām), kuras tomēr nenodrošinātu vēlamo ietekmi uz vidi, bet varētu veicināt saražotā iepakojuma apjoma palielināšanos;

12. atbalsta to, ka daudzskārt lietojami iepakojumu maisiņi nav iekļauti samazināšanas mērķos un iespējamās aizliegumos, tomēr uzskata, ka ekonomikas instrumenti būtu jāpiemēro arī daudzskārt lietojamiem iepakojumu maisiņiem, un šajā nolūkā rosina iekļaut minētos maisiņus direktīvas definīcijā/darbības jomā;

13. norāda, ka mazumtirgotāji bieži bez atlīdzības nomaina šos "*bags for life*", un šāda rīcība ir jāveicina. Tāds pasākums var palīdzēt paaugstināt dabas resursu vērtību un izmainīt attieksmi, vairs neuzskatot maisiņu par atkritumiem;

14. lūdz precizēt, vai ierosinātā definīcija attieksies uz ļoti vieglas plastmasas (plānākas par 10 mikroniem) maisiņiem, ko izmanto svaigu vai neapstrādātu pārtikas produktu vai dzīvnieku barības uzglabāšanai. Plastmasas iepakojumu maisiņu politika minētos maisiņus parasti neskar praktiskuma, higiēnas vai pārtikas nekaitīguma (īpaši, ja tos izmanto jēlas gaļas uzglabāšanai) apsvērumu dēļ. ES novēršanas/samazināšanas mērķi varbūt tomēr vajadzētu tos iekļaut, lai izvairītos no neparedzētam izmaiņām patērētāju attieksmē ⁽⁴⁾;

15. lūdz paskaidrot, kāpēc vieglas plastmasas iepakojumu maisiņu definīcija attiecas tikai uz plastmasas maisiņiem, un tajā, nekonkretizējot materiālu, netika iekļauti arī vienreiz lietojami iepakojumu maisiņi no papīra, augu materiāla vai cietes, lai veicinātu atteikšanos no neilgtspējīgiem patēriņa modeļiem un resursu efektīvu izmantošanu;

16. tāpēc norāda: Eiropas Komisijas veiktajā ietekmes novērtējumā secināts, ka 1000 vienreiz lietojamo plastmasas maisiņu vietā cilvēki lietu vidēji 127 papīra maisiņus. Novērtējumā pieņemts, ka 50 % plastmasas maisiņu, ko izmanto ar lielveikaliem nesaistītos sektoros, aizstātu ar papīra maisiņiem, ja tos nepadarītu par politikas objektu, kā tas ir, piemēram, Īrijā ⁽⁵⁾;

17. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas pašlaik uzsāktu atkritumu apsaimniekošanas politikas pārskatīšanu un cer saņemt skaidrojumu par pozitīvajām un negatīvajām ekoloģiskajām īpašībām, kas piemīt jaunajām tehnoloģijām, kuras iecerēts izmantot oksī-sadalāmu, bioloģiski noārdāmu vai kompostējamu maisiņu ražošanai. Jānoskaidro arī, kā šīs mikroskopiskās daļiņas ietekmē jūras floru un faunu;

⁽²⁾ BIO 09/2011.

⁽³⁾ BIO 09/2011.

⁽⁴⁾ SWD (2013) 444.

⁽⁵⁾ SWD (2013) 444.

18. stingri iebilst pret bioloģiski noārdāmu un kompostējamu plastmasas maisiņu izslēgšanu no minētās direktīvas definīcijas/darbības jomas. RK atkārtoti pauž bažas par šādu maisiņu maldinošu marķējumu un definīciju un vides interešu daļēju ievērošanu⁽⁶⁾. Turklāt pāreja uz bioloģiski noārdāmiem maisiņiem nesamazinātu atkritumos izmetamo maisiņu skaitu. Tas var radīt problēmas arī pašvaldībām saistībā ar plastmasas pārstrādi un izraisīt neizpratni par mājāsaimniecībā kompostējamu plastmasu un rūpnieciski kompostējamu plastmasu;

19. atkārtoti rosina aizliegt “oksi-sadalāmo” plastmasu līdz brīdim, kad turpmākie pētījumi liecinās par šo produktu pievienoto vērtību;

20. uzskata, ka ražojuma konstrukcijai vai dizainam ir izšķiroša nozīme, lai varētu mazināt atkritumu rašanos. Uzskata: tā kā spēkā esošajā Ekodizaina direktīvā lielākā uzmanība pievērsta ūdens un enerģijas patēriņam, pašreizējā pārskatīšanā varētu risināt tādus jautājumus kā atkārtota izmantošana, reģenerēšanas iespējas un pārstrāde, kā arī patērētāju konsultēšana par iepirkumu maisiņu ilgtspēju;

21. iesaka turpmāk, pārskatot dizaina prasības, noteikt ražojuma minimālo pārstrādājamo saturu, taču saprot, ka dažiem, piemēram, pārtikas un veselības vajadzībām, izmantotiem materiāliem, jāatbilst īpašiem standartiem;

Valstu un ES mērķi samazināšanas jomā un aizliegumi

22. atbalsta ES minimālo samazināšanas mērķi, kas jāasniedz ikvienā dalībvalstī, proti, samazināt maisiņu patēriņu līdz 35 maisiņiem uz vienu iedzīvotāju gadā; šis mērķis jāasniedz pārejas posmā pēc minētās direktīvas stāšanās spēkā. Tas nozīmē ES 2010. gada vidējā vienreiz lietoto plastmasas maisiņu patēriņa samazinājumu par 80 %, un šis samazinājums dažās dalībvalstīs jau ir sasniegts vai pārsniegts;

23. atzinīgi vērtē ierosināto punktu, kas dalībvalstīm dod iespēju, atkāpjoties no Direktīvas 94/62/EK 18. panta, aizliegt savā teritorijā vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu izmantošanu. Šis jaunais nosacījums atspoguļo to, ka aizvien lielāks un lielāks skaits valstu, reģionu un pilsētu visā pasaulē ir aizliegušas vieglās plastmasas maisiņu izmantošanu vai ir apsvērušas šāda aizlieguma ieviešanu, un minētais skaits joprojām pieaug;

24. atzīmē, ka uz šādiem valstu noteikumiem tirgus ierobežojumiem attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 34. līdz 36. pantā noteiktās prasības. Tas nozīmē, ka jānodrošina atbilstība noteiktiem nosacījumiem, proti, aizliegums nedrīkst būt diskriminējošs attiecībā uz noteikta veida vieglās plastmasas maisiņiem salīdzinājuma ar citiem un tas nedrīkst būt slēpts ierobežojums tirdzniecībai starp dalībvalstīm. Tādēļ Komiteja uzskata, ka visiem šobrīd pieejamajiem vieglās plastmasas maisiņiem līdz 2020. gadam jāpiemēro aizliegums;

25. rosina Eiropas Komisiju izpētīt līdzekļus, ar ko līdz 2020. gadam ieviest ES līmeņa aizliegumu izmantot vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus mazumtirdzniecībā⁽⁷⁾. Komiteja rosina Eiropas Komisiju arī analizēt iespējamus konfliktus ar starptautiskajiem tirgus noteikumiem un starptautiskajām tirdzniecības tiesībām, vajadzību izmainīt Iepakojumu direktīvas juridisko pamatu, nepieciešamā pārejas perioda ilgumu un nepieciešamību kombinēt aizliegumu ar maksu par daudzkārtējas lietošanas plastmasas maisiņiem un citus pasākumus, lai izvairītos no neparedzētām sekām;

26. iesaka dalībvalstīm, apsverot šādu aizliegumu ieviešanu, iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības;

Ekonomikas instrumenti

27. aicina pilnībā ieviest principu “piesārņotājs maksā”⁽⁸⁾ un norāda, ka dalībvalstis, kas ir sekmīgi samazinājušas plastmasas maisiņu patēriņu, ir ieviesušas ekonomikas instrumentus (nodevas/nodokļus). Tas redzams, piemēram, no iedvesmojošajiem rezultātiem, kas sasniegti Īrijā, kur plastmasas maisiņiem piemērota nodeva, vai Dānijā, kur tie aplikti ar nodokli⁽⁹⁾.

28. atkārtoti norāda, ka vieglās plastmasas un citu iepirkumu maisiņu brīvas izplatīšanas aizliegumam ir pozitīvi rezultāti vairākos reģionos, un tas būtu jāņem vērā⁽¹⁰⁾;

⁽⁶⁾ CdR 3751/2013 fin.

⁽⁷⁾ Sk. arī SWD(2013) 444.

⁽⁸⁾ CdR 3751/2013 fin.

⁽⁹⁾ BIO study 09/2011, ACR+/ACR+MED 2013.

⁽¹⁰⁾ CdR 3751/2013 fin.

29. uzskata, ka pamudinājums izmantot ierosinātos instrumentus nav pietiekams, un aicina to ierosinātajā direktīvā mainīt uz pienākumu dalībvalstīm izmantot ekonomikas instrumentus, lai samazinātu plastmasas maisiņu patēriņu un nodrošinātu, ka vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus neizplata bez maksas. Minēto pienākumu varētu pamatot ar Iepakošanas direktīvas 15. pantu, ar ko jau tiek veicināta ekonomikas instrumentu izmantošana;

30. uzsver, ka ekonomikas instrumentu ieviešana būtu jāuztic dalībvalstīm vai reģioniem ar likumdošanas pilnvarām;

31. uzsver, ka ekonomikas instrumentu efektivitātes nodrošināšanai ļoti svarīgi ir daži aspekti to ieviešanas galīgajā variantā:

- atbilstīgi nodevu/nodokļu līmeņi, kas reāli bremsē plastmasas maisiņu izmantošanu: šo nepieciešamību vēl vairāk pamato dažu dalībvalstu ieviestie mazāk sekmīgie ekonomiskie pasākumi;
- vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji būtu jāiesaista ikvienā nodevu/nodokļu ieviešanas pārskatīšanā un lēmumu pieņemšanā par šādi iegūtu līdzekļu galīgo izmantošanu vietējā līmeņa vides sakopšanas iniciatīvās;
- nodevai/nodoklim vajadzētu būt pietiekami augstam, lai segtu patiesās sociālās un ekoloģiskās izmaksas, kas radušās visā vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu aprites ciklā;
- saskaņā ar ražotāja atbildības principiem vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu savākšanas/atkritumu veidošanās un apstrādes izmaksas būtu jāatspoguļo iepirkumu maisiņu cenā;
- izpratnes veidošanas kampaņas, kurās uzsvērti ieguvumi vides jomā, izmantojot izglītošanas programmas, “sakopšanas” iniciatīvas, veicinot atbildīgu attieksmi tūrisma/atpūtas nozarē, un citas iniciatīvas sadarbībā ar plastmasas ražošanas nozari un mazumtirgotājiem;
- izglītības iestāžu svarīgā nozīme, jo tās var rosināt bērnus rīkoties atbildīgi un palielināt izpratni par vides saudzēšanu;
- minēto instrumentu efektīva piemērošana, nepalielinot slogu vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

32. uzskata, ka pienākums ieviest ekonomikas instrumentus būtu jāattiecinā ne tikai uz vieglās plastmasas, bet gan uz visu veidu plastmasas iepirkumu maisiņiem, lai veicinātu plastmasas iepirkumu maisiņu atkārtotu izmantošanu, un arī tādēļ, ka vairākkārt lietojamais plastmasas iepirkumu maisiņš praksē reti izdala bez maksas. Vairākkārt lietojamais maisiņš bez maksas tomēr var nomainīt sākotnējais mazumtirgotājs;

33. uzskata, ka brīvprātīgas iniciatīvas valstu līmenī, tostarp mazumtirgotāju pienākums pieņemt atpakaļ plastmasas izstrādājumus, varētu sekmēt atkritumu apsaimniekošanas un vides aizsardzības iestāžu atbrīvošanu no dažu plastmasas atkritumu veidu, kas rodas visā vērtības radīšanas ķēdē, apstrādes izmaksām;

34. uzsver, ka ekonomikas instrumenti var vietējām un reģionālajām pašvaldībām radīt ieņēmumus, ko tās varētu izmantot, lai kompensētu ar ieviešanu un piemērošanu saistītās administratīvās izmaksas, un kas nodrošinātu tām līdzekļus, kurus tās var piešķirt vides sakopšanai un vides projektiem;

35. atkārtoti rosina Eiropas Komisiju izpētīt, kā vislabāk piemērot ES ražotāju paplašinātās atbildības principu plastmasas atkritumu novēršanas un apsaimniekošanas jomā ⁽¹¹⁾;

36. aicina Eiropas Komisiju apsvērt norādi uz ražotāju paplašinātu atbildību, tādā veidā nodrošinot izmaksu pilnīgu internalizāciju un šāda veida plastmasas atkritumu apstrādes, tostarp piegriežošanas, radīto izmaksu pārnesanu no vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuru pārziņā ir atkritumu apstrāde, uz ražotājiem;

37. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšlikumu, sākot no šā gada īstenot iniciatīvu “Eiropas sakopšanas diena”;

⁽¹¹⁾ CdR 3751/2013 fin.

38. atkārtoti pauž atbalstu minētajai un tai līdzīgām iniciatīvām, kas palielina vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgumu, risinot vides piegružošanas problēmu. Tas ir priekšnosacījums, lai varētu mainīt izturēšanos un tādā veidā samazināt arvien pieaugošā atkritumu daudzuma ietekmi uz vidi un saglabāt dabas resursus;

39. piekrist viedoklim, ka aizvien lielākā plastmasas atkritumu koncentrācija pasaules jūrās ir trauksmes zvans, taču atzīts, ka lielākā daļa šīs atkritumos nekontrolēti nonākušās plastmasas mērojusi ceļu no sauszemes. Plastmasas atkritumi jebkādā vidē nav pieļaujami!

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

Grozījums Nr. 1

COM(2013) 761 final, 2. apsvērums.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa dēļ ievērojams daudzums šādu maisiņu nonāk gružos un resursi tiek izmantoti neefektīvi, un, ja nebūs rīcības šajā jautājumā, ir sagaidāms maisiņu patēriņa pieaugums. Piegružošana ar plastmasas iepirkumu maisiņiem veicina jūras piesārņošanu ar atkritumiem, un šī problēma apdraud jūras ekosistēmas visā pasaulē.	Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa dēļ ievērojams daudzums šādu maisiņu nonāk gružos un resursi tiek izmantoti neefektīvi, un, ja nebūs rīcības šajā jautājumā, ir sagaidāms maisiņu patēriņa pieaugums. Piegružošana ar plastmasas iepirkumu maisiņiem veicina jūras piesārņošanu ar atkritumiem, un šī problēma apdraud jūras, <u>upju un lielu ūdenstilpju</u> ekosistēmas visā pasaulē.

Pamatojums

Piegružošana ar plastmasas iepirkumu maisiņiem veicina ne tikai jūras piesārņošanu ar atkritumiem, bet tai ir nelabvēlīga ietekme uz vidi kopumā.

Grozījums Nr. 2

COM(2013) 761 final, 5. apsvērums.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Lai veicinātu vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu vidējā patēriņa līmeņa līdzīgu samazināšanos, dalībvalstīm saskaņā ar Savienības atkritumu apsaimniekošanas politikas vispārējiem mērķiem un atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvā 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu, būtu jāveic pasākumi tādu plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanai, kuru materiāla biezums nepārsniedz 50 mikronus. Veicot šādus samazināšanas pasākumus, būtu jāņem vērā pašreizējais plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa līmenis atsevišķās dalībvalstīs, un augstāka līmeņa gadījumā centieniem vajadzētu būt vērienīgākiem. Lai pārbaudītu panākumus plastmasas iepirkumu maisiņu izmantošanas samazināšanā, valsts iestādes saskaņā ar Direktīvas 94/62/EK 17. pantu sniegs to rīcībā esošo informāciju.	Lai veicinātu vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu vidējā patēriņa līmeņa līdzīgu samazināšanos, dalībvalstīm saskaņā ar Savienības atkritumu apsaimniekošanas politikas vispārējiem mērķiem un atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvā 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu, būtu jāveic pasākumi tādu plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa <u>būtiskai</u> samazināšanai, kuru materiāla biezums nepārsniedz 50 mikronus. Veicot šādus samazināšanas pasākumus, būtu jāņem vērā pašreizējais plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa līmenis atsevišķās dalībvalstīs, un augstāka līmeņa gadījumā centieniem vajadzētu būt vērienīgākiem. Lai pārbaudītu panākumus plastmasas iepirkumu maisiņu izmantošanas samazināšanā, valsts iestādes saskaņā ar Direktīvas 94/62/EK 17. pantu sniegs to rīcībā esošo informāciju.

Pamatojums

Formulējuma pastiprinājums atbilst ierosinātajam konkrētajam mērķim samazināt maisiņu patēriņu vismaz par 80 %, kā ierosināts Direktīvas 94/62/EK 4. pantā.

Grozījums Nr. 3

COM(2013) 761 final, 6. apsvērumš.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Veicot pasākumus, dalībvalstis var izmantot ekonomiskos instrumentus, piemēram, nodokļus un maksājumus, kas ir apliecinājuši savu īpašo lietderību plastmasas iepirkumu maisiņu izmantošanas samazināšanā, kā arī – atkāpjoties no Direktīvas 94/62/EK 18. panta un ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 34.–36. pantā izklāstītās prasības – tirdzniecības ierobežojumus, piemēram, aizliegumus.	Veicot pasākumus, dalībvalstīs is <u>var vajadzētu</u> izmantot ekonomiskos instrumentus, piemēram, nodokļus un maksājumus, kas ir apliecinājuši savu īpašo lietderību plastmasas iepirkumu maisiņu izmantošanas samazināšanā, kā arī – atkāpjoties no Direktīvas 94/62/EK 18. panta un ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 34.–36. pantā izklāstītās prasības – tirdzniecības ierobežojumus, piemēram, aizliegumus.

Pamatojums

Visefektīvākais veids, kā samazināt iepirkumu maisiņu izmantošanu, ir pārtraukt to nodrošināšanu bez maksas. Tam vajadzētu būt obligātam noteikumam visās dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 4

COM(2013) 761 final, 1. panta 1. punkts (iekļauj jaunu 1. punktu) – Direktīvas 94/62/EK 3. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Nav.	<u>Direktīvas 3. pantā iekļauj šādu 2.a punktu:</u> “2.a. “Iepirkumu maisiņi” ir maisiņi, ar ko patērētājus apgādā tirdzniecības vietā, lai varētu aiznest vai piegādāt preces vai produktus.”

Pamatojums

Pirms vieglās plastmasas maisiņu definīcijas vajadzētu būt iepirkumu maisiņu vispārējai definīcijai, jo īpaši saistībā ar 6. grozījumu.

Grozījums Nr. 5

COM(2013) 761 final, 1. panta 1. punkts – Direktīvas 94/62/EK 3. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Direktīvas 3. pantā iekļauj šādu 2.a punktu: “2a. “Vieglās plastmasas iepirkumu maisiņi” ir maisiņi, kuri ražoti no plastmasas materiāliem, kas definēti Komisijas Regulas (ES) Nr. 10/2011 * 3. panta 1. punktā, kuru materiāla biezums nepārsniedz 50 mikronus un kuri patērētājiem tiek piegādāti preču vai ražojumu tirdzniecības vietās.”	Direktīvas 3. pantā iekļauj jaunu šādu 2.a <u>2.b</u> punktu: “ 2a <u>2b</u> . “Vieglās plastmasas iepirkumu maisiņi” ir maisiņi, kuri <u>pilnībā vai daļēji</u> ražoti no plastmasas materiāliem, kas definēti Komisijas Regulas (ES) Nr. 10/2011 * 3. panta 1. punktā, kuru materiāla biezums nepārsniedz 50 mikronus un kuri patērētājiem tiek piegādāti preču vai ražojumu tirdzniecības vietās.”

Pamatojums

Lai iekļautu maisiņus, kuros izmantots plastmasas lamināts vai plastmasas elementi.

Grozījums Nr. 6

COM(2013) 761 final, 1. panta 2. punkts – Direktīvas 94/62/EK 4. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2) Direktīvas 4. pantā iekļauj šādu 1.a punktu: “1.a. Dalībvalstis divu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā veic pasākumus, lai panāktu vieglās plastmasas iepirkumu maišu patēriņa samazinājumu attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Šajos pasākumos var izmantot valsts mērogā paredzētus samazināšanas mērķus, ekonomiskos instrumentus un, atkāpjoties no šīs direktīvas 18. panta, tirdzniecības ierobežojumus. Ziņojot Komisijai saskaņā ar šīs direktīvas 17. pantu, dalībvalstis ziņo arī par to, kā minētie pasākumi ietekmē izlietotā iepakojuma atkritumu veidošanos kopumā.”	2) Direktīvas 4. pantā iekļauj šādu 1.a punktu: “1.a. Dalībvalstis divu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā veic pasākumus, lai panāktu vieglās plastmasas iepirkumu maišu patēriņa <u>minimālo ES mēroga samazinājumu, proti, 35 maišus uz 1 iedzīvotāju gadā</u>, attiecīgās dalībvalsts teritorijā. <u>Šajos pasākumos, ko dalībvalstis veic iepirkumu maišu patēriņa samazināšanai, var izmantot ekonomikas instrumentus un var izmantot arī valsts mērogā paredzētus samazināšanas mērķus, ekonomiskos instrumentus un, atkāpjoties no šīs direktīvas 18. panta, tirdzniecības ierobežojumus.</u> Ziņojot Komisijai saskaņā ar šīs direktīvas 17. pantu, dalībvalstis ziņo arī par to, kā minētie pasākumi ietekmē izlietotā iepakojuma atkritumu veidošanos kopumā. <u>Dalībvalstis nodrošina, ka vieglās plastmasas iepirkumu maišu patēriņa samazināšanas pasākumi neizraisa iepakojuma rašanās pieaugumu kopumā.”</u>

Pamatojums

Attiecībā uz vieglās plastmasas iepirkumu maišu patēriņu būtu jānosaka skaidrs samazinājuma mērķis. Tas balstās uz ieceri samazināt ES 2010. gada vidējo patēriņu par 80 %. Attiecībā uz visiem iepirkumu maišiem, kas definēti 4. grozījumā, būtu jāpiemēro ekonomikas instrumenti.

Komisijas priekšlikuma 7. apsvēruma norma būtu jāpārvieta uz darbības daļu, lai izvairītos no samazināšanas mērķa neparedzētām negatīvām sekām.

Briselē, 2014. gada 3. aprīlī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Reģionu komitejas atzinums “Grozījumi direktīvās par izņēmuma noteikumiem attiecībā uz jūrniekiem”

(2014/C 174/09)

Ziņotājs	Paul Lindquist (SE/PPE), Lidingö pilsētas padomes priekšsēdētājs
Atsauces dokuments	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par jūrniekiem, ar kuru groza Direktīvu 2008/94/EK, 2009/38/EK, 2002/14/EK, 98/59/EK un 2001/23/EK COM(2013) 798 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu pārskatīt spēkā esošos īpašos noteikumus, kas attiecas uz noteiktu darba tiesību direktīvu piemērošanu jūrniekiem, un priekšlikumu direktīvai kopumā vērtē pozitīvi;

Komitejas apsvērumi

2. norāda, ka laba jūrniecības nozares darbība un tikpat laba jūrnieku darba tirgus darbība ir ļoti svarīga jo īpaši piejūras reģioniem un to iedzīvotājiem;

3. uzsver, ka garantijām, kas saistītas ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 151. pantu, dalībvalstīs būtu iespējami vienādi jāattiecas uz visām darba ņēmēju kategorijām, un uz visu ES jūrniecības nozari – neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī uzņēmums darbojas, – būtu jāattiecinā vienādi noteikumi;

4. uzskata, ka jāpaver dalībvalstīm iespēja ar pārliecinošiem un konkrētiem iemesliem, kas saistīti ar attiecīgajai darbībai raksturīgajām īpatnībām, pamatot atkāpes no darba ņēmēju aizsardzības noteikumiem, kuri pieņemti saskaņā ar kādu ES tiesību aktu;

5. uzskata, ka prasībai nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret darba ņēmējiem ir jāpievērš īpaša vērība, ja runa ir par tiesībām, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Kā Komisija norādījusi, pie tām pieskaitāmas tiesības uz informāciju un konsultācijām uzņēmumā un tiesības uz godīgiem un taisnīgiem darba apstākļiem;

6. uzskata, ka, vērtējot atkāpes no spēkā esošajiem noteikumiem pamatotību, svarīgs apsvērums ir tas, cik lielā mērā dalībvalstīs dažādās iespējas ir izmantojušas un kā šīs iespējas ietekmējušas, piemēram, konkurenci jūrniecības nozarē tajās dalībvalstīs, kas izlēmušas direktīvas īstenot, noteikumus attiecinot arī uz jūrniekiem;

7. atzīmē, ka neviena dalībvalsts, kā redzams, nav ziņojusi par būtisku negatīvu ietekmi, kura, piemēram, būtu saistīta ar kuģu pārreģistrāciju un izmaksu kopējo stāvokli un kuru būtu izraisījusi vienādu noteikumu piemērošana gan jūrniekiem, gan uz sauszemes nodarbinātajiem darba ņēmējiem. Turklāt neviena dalībvalsts, kas noteikumus par informēšanu un uzklaušīšanu un citus pašlaik spēkā esošajās direktīvās paredzētos darba ņēmēju aizsardzības noteikumus attiecināja arī uz jūrniekiem, nav ziņojusi, ka tās spēja konkurēt ar ES dalībvalstīm, kuras pieļāvušas vienu vai vairākas atkāpes, būtu mazinājusies;

8. norāda: tā kā tikai dažas dalībvalstis ir izmantojušas iespēju pieļaut izņēmumus un atkāpes no spēkā esošo direktīvu noteikumiem par informēšanu un uzklaušīšanu, jūrniecības nozarē uz darba devējiem atkarībā no attiecīgā kuģa karoga valsts attiecas atšķirīgi noteikumi;

9. uzskata, ka joprojām ir jāņem vērā jūrniecības nozares īpašie apstākļi, kas atšķiras no apstākļiem, kuri raksturīgi uz sauszemes veiktai darbībai, jo īpaši attiecīgajai darbībai raksturīgo iezīmju izraisītās tīri praktiskās grūtības pilnībā ievērot obligāto noteikumu par darba ņēmēju aizsardzību, kā arī šīs ievērošanas iespējamā negatīvā ietekme uz ES uzņēmumu konkurenci;

10. norāda uz Starptautiskās Darba organizācijas (ILO) 2006. gadā pieņemto Konvenciju par darbu jūrniecībā, kas stājas spēkā 2013. gada 30. augustā un ko daudzas valstis jau ratificējušas. Pieņemot Direktīvu 2009/13/EK, ES ir īstenojusi jūrniecības nozares sociālo partneru ES līmenī noslēgto vienošanos par Konvenciju par darbu jūrniecībā. Minētajā direktīvā ir ielauti obligāti noteikumi, kas ir spēkā visā pasaulē un attiecas uz jūrnieku darba un nodarbinātības nosacījumiem, un radīti priekšnosacījumi, lai konkurences apstākļi jūrniecības nozarē būtu kopumā vienlīdzīgi. Taču direktīvas, ko Komisija tagad ierosina grozīt, ir tālejošākas, un tajās ir iekļauti vēl citi noteikumi par darba ņēmēju aizsardzību saistībā ar Konvenciju par darbu jūrniecībā;

Komitejas piezīmes

11. norāda: iespēja Direktīvā Nr. 2008/94/EK paredzētos aizsardzības noteikumus neattiecināt uz zvejniekiem, kuru atlīdzību nosaka nozvejas apjoms, nozīmē, ka attiecīgajā dalībvalstī šai darba ņēmēju kategorijai nav tādu pašu tiesību uz garantētu atalgojumu kā pārējiem darba ņēmējiem; uzskata, ka šādu nevienlīdzīgu attieksmi nevar pamatot ar šīs darbības īpašajiem apstākļiem un tādēļ šāda attieksme būtu jānovērš;

12. norāda, ka darba ņēmēju tiesības uz informēšanu un uzklausišanu ir pamattiesības, kas paredzētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Tāpēc Reģionu komiteja uzskata, ka augstas prasības ir jāizvirza pamatojumam, ko min, lai noteiktām darba ņēmēju kategorijām varētu nepiešķirt tiesības, kuras saskaņā ar ES tiesību aktiem šajā jomā bauda citi darba ņēmēji;

13. piekrīt Komisijas viedoklim, ka arī komunikācijas tehnoloģiju attīstības dēļ vairs nevaram uzskatīt, ka pastāv praktiski šķēršļi, kas būtu pamats, lai tos pašus noteikumus par informēšanu un uzklausišanu neattiecinātu uz jūrniekiem;

14. piekrīt Komisijas viedoklim, ka ir jāatceļ pašlaik spēkā esošajās direktīvās paredzētā iespēja pieņemt izņēmuma noteikumus vai īpašus noteikumus attiecībā uz jūrnieku tiesībām uz informēšanu un uzklausišanu;

15. uzskata, ka attiecībā uz darba ņēmēju aizsardzību, ja notiek īpašumtiesību maiņa un kolektīva atlaišana, ir jāņem vērā, ka tie ir īpaši apstākļi, kas izskaidrojami ar jūrniecības nozares īpatnībām. Kuģu pārdošana un pirkšana bieži ir neatņemama uzņēmējdarbības sastāvdaļa, un bezapkalpes kuģu (berboutu) pirkšana un pārdošana starptautiskajā tirgū ir ierasta prakse;

16. atzīmē: darba devēju organizācijas un vairākas dalībvalstis norādījušas, ka aizsardzības noteikumu obligāta piemērošana saskaņā ar Direktīvām 2001/23/EK un 98/59/EK jūrniecības nozarei radītu augstākas izmaksas un negatīvi ietekmētu tās spēju konkurēt ar trešo valstu uzņēmumiem, īpaši tad, ja kuģu pirkšana un pārdošana ir uzņēmējdarbības sastāvdaļa. Norādīts arī, ka aizsardzības noteikumu piemērošana tikai politisku apsvērumu dēļ būtu saistīta ar ievērojamām grūtībām;

17. uzskata, ka iebildes, kas saistītas ar iespējamo negatīvo ietekmi uz ES uzņēmumu konkurētspēju, – kaut arī dalībvalstis, kuras direktīvās paredzētos aizsardzības noteikumus attiecina uz jūrniekiem, nav ziņojušas par nenoliedzamu negatīvu ietekmi uz konkurētspēju, – ir jāuztver nopietni. Katra dalībvalsts, ņemot vērā savas kuģniecības praksi un tradīcijas, var vislabāk izvērtēt attiecīga noteikuma obligātas piemērošanas ietekmi;

18. uzskata, ka arī turpmāk būtu jāļauj dalībvalstīm, ievērojot reģionālos apstākļus, lemt, vai/cik lielā mērā uz jūrniekiem attiecināt aizsardzības noteikumus, kas ir spēkā vienlaikus ar tiesībām uz informēšanu un uzklausišanu īpašumtiesību nodošanas un/vai kolektīvas atlaišanas gadījumā;

19. piekrīt Komisijas viedoklim, ka iespējas atkāpties no Direktīvām 2001/23/EK un 98/59/EK būtu jāierobežo un šāda atkāpšanās būtu jāpieļauj vien tad, ja uzņēmuma īpašumtiesību maiņa izpaužas tikai kā kuģa pārdošana vai kolektīvo atlaišanu pamato ar viena vai vairāku kuģu pārdošanu; arī saistībā ar Direktīvu par kolektīvo atlaišanu piekrīt Komisijas viedoklim, ka izņēmums būtu pieļaujams vienīgi attiecībā uz “risinājuma meklēšanas perioda” (*cooling-off period*) ilgumu;

20. pauž šaubas par priekšlikumu grozīt Direktīvu 98/59/EK un ieviest jēdziena "īpašumtiesību nodošana" definīciju, atsaucoties uz Direktīvu 2001/23/EK; uzskata, ka nav iemesla paredzēt iespēju atkāpties no Direktīvā 98/59/EK paredzētā "risinājuma meklēšanas perioda" (*cooling-off period*), pamatojoties uz to, ka kuģa pārdošana tiek interpretēta kā īpašumtiesību nodošana Direktīvas 2001/23/EK izpratnē. Šādu noteikumu ieviešana varētu arī būtiski palielināt juridisko nenoteiktību, jo iepriekš ir grūti noteikt, vai Direktīvas 2001/23/EK izpratnē īpašumtiesību nodošana ir notikusi vai ne;

21. norāda, ka priekšlikuma 8. pantā ierosinātais pārejas periods ir diezgan garš. Tā kā priekšlikums attiecas uz to, kā piemērojami Eiropas Savienības Pamattiesību hartā nostiprinātie darba ņēmēju aizsardzības noteikumi, turpmākajā ar priekšlikumu saistītajā darbā būtu jāapsver pārejas perioda saīsināšana;

Subsidiaritāte un proporcionalitāte

22. norāda, ka Komisija nākusi klajā ar priekšlikumu grozīt minētās direktīvas, lai Eiropas Savienībā saskaņotu dažus tajās minētos noteikumus attiecībā uz darba ņēmēju aizsardzību un radītu līdzvērtīgus apstākļus uzņēmumu konkurencei Eiropas Savienībā. Direktīvas var grozīt tikai ES līmenī, un Komiteja uzskata, ka ierosinātie grozījumi atbilst subsidiaritātes principam un proporcionalitātes principam.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

5. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Šā brīža juridiskā situācija rada pamatu nevienlīdzīgai attieksmei pret vienas kategorijas darba ņēmējiem dažādās dalībvalstīs atkarībā no tā, vai valsts piemēro vai nepiemēro līdzšinējos tiesību aktos atļautos izņēmumus un atkāpes. Ievērojams skaits dalībvalstu atkāpes ir izmantojušas ierobežotā apmērā.	Šā brīža juridiskā situācija rada pamatu nevienlīdzīgai attieksmei pret vienas kategorijas darba ņēmējiem dažādās dalībvalstīs atkarībā no tā, vai valsts piemēro vai nepiemēro līdzšinējos tiesību aktos atļautos izņēmumus un atkāpes. Ievērojams skaits dalībvalstu atkāpes ir izmantojušas ierobežotā apmērā. <u>Starptautiskās Darba organizācijas (ILO) 2006. gadā pieņemtā Konvencija par darbu jūrniecībā stājās spēkā 2013. gada 30. augustā, un tās mērķis ir nodrošināt jūrnieku starptautisku aizsardzību un līdzvērtīgus konkurences apstākļus jūrniecības nozarē. Sociālie partneri panāca vienošanos par minēto konvenciju, ko īstenoja ar Padomes Direktīvu 2009/13/EK.</u>

Pamatojums

Ar direktīvu saistītajā darbā būtu jānovērtē sociālo partneru un ES kopīgie centieni pievērst uzmanību jūrnieku aizsardzībai un visā pasaulē panākt līdzvērtīgus konkurences apstākļus jūrniecības nozarē.

2. grozījums

4. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Direktīvu 98/59/EK groza šādi:	Direktīvu 98/59/EK groza šādi:
(1) direktīvas 1. pantu groza šādi:	(1) direktīvas 1. pantu groza šādi:
(a) 1. punktam pievieno šādu c) apakšpunktu:	(a) 1. punktam pievieno šādu c) apakšpunktu:
“c) “īpašumtiesību nodošana” tiek interpretēta Direktīvas 2001/23/EK izpratnē.”;	“c) “īpašumtiesību nodošana” tiek interpretēta Direktīvas 2001/23/EK izpratnē.”;
(b) 1. panta 2. punkta c) apakšpunktu svīturo;	(b) 1. panta 2. punkta c) apakšpunktu svīturo;

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(2) direktīvas 3. panta 1. punktā iekļauj jaunu otro daļu: “Ja plānotā kolektīvā atlaišana attiecas uz jūras kuģa apkalpes locekļiem, paziņojums ir jāsniedz tās valsts kompetentajai iestādei, zem kuras karoga kuģo attiecīgais kuģis.”;	(2) direktīvas 3. panta 1. punktā iekļauj jaunu otro daļu: “Ja plānotā kolektīvā atlaišana attiecas uz jūras kuģa apkalpes locekļiem, paziņojums ir jāsniedz tās valsts kompetentajai iestādei, zem kuras karoga kuģo attiecīgais kuģis.”;
(3) direktīvas 4. pantam pievieno šādu 1.a punktu: “1a. Ja plānotā kuģa apkalpes locekļu kolektīvā atlaišana notiek saistībā ar jūras kuģa īpašumtiesību nodošanu vai tās rezultātā, dalībvalstis pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem var piešķirt kompetentajai valsts iestādei tiesības daļēji vai pilnībā atkāpties no noteikumiem par 1. punktā paredzēto periodu šādos gadījumos: (a) īpašumtiesību nodošanas objekts ir tikai viens vai vairāki jūras kuģi, (b) darba devējs ekspluatē tikai vienu jūras kuģi.”	(3) direktīvas 4. pantam pievieno šādu 1.a punktu: “1a. Ja plānotā kuģa apkalpes locekļu kolektīvā atlaišana notiek <u>tikai viena saistībā ar vai vairāku jūras kuģu pārdošanas dēļ īpašumtiesību nodošanu</u> vai tās rezultātā, dalībvalstis pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem var piešķirt kompetentajai valsts iestādei tiesības daļēji vai pilnībā atkāpties no noteikumiem par 1. punktā paredzēto periodu <u>šādos gadījumos</u> : (a) īpašumtiesību nodošanas objekts ir tikai viens vai vairāki jūras kuģi, (b) darba devējs ekspluatē tikai vienu jūras kuģi. ”

Pamatojums

Lai atbildētu uz jautājumu, vai ir notikusi uzņēmuma vai uzņēmuma daļas īpašumtiesību nodošana Direktīvas par īpašumtiesību nodošanu izpratnē, pārbaudot attiecīgo gadījumu, jāvar konstatēt, ka attiecīgais uzņēmums pēc īpašumtiesību nodošanas ir saglabājis savu identitāti. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru attiecīgajā gadījumā ir jābūt izpildītiem visiem priekšnosacījumiem, lai varētu konstatēt, ka uzņēmums pēc īpašumtiesību nodošanas ir saglabājis savu identitāti (īpašu uzmanību pievērst *Spijker* lietai). Nevar droši apgalvot, ka kuģi pārdodot, ir izpildīti priekšnosacījumi, lai varētu uzskatīt, ka īpašumtiesību nodošana vienmēr notiek Direktīvas par īpašumtiesību nodošanu izpratnē.

Iemesliem, kuru dēļ iespējams atkāpties no Direktīvā par kolektīvo atlaišanu minētā “risinājuma meklēšanas perioda” (*cooling-off period*), vajadzētu būt spēkā neatkarīgi no tā, vai viena vai vairāku kuģu pārdošana liecina par īpašumtiesību nodošanu Direktīvas par īpašumtiesību nodošanu izpratnē vai ne. Ja tik saglabāts Komisijas ierosinātais formulējums, katrā konkrētajā gadījumā būs grūti iepriekš pateikt, vai atkāpšanās ir pieļaujama vai nav. Tāpēc atkāpšanās iespēja būtu skaidri jāsaista ar faktu, ka vienīgais kolektīvās atlaišanas iemesls ir viena vai vairāku jūras kuģu pārdošana un Direktīvā par īpašumtiesību nodošanu norāde uz īpašumtiesību nodošanu būtu jāsvītro.

3. grozījums

5. panta 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
3) tam pievieno šādu 4. punktu: “4. Dalībvalstis pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem var noteikt, ka šīs direktīvas II nodaļu nepiemēro šādos gadījumos: a) īpašumtiesību nodošanas objekts ir tikai viens vai vairāki jūras kuģi, b) uzņēmums vai uzņēmēj sabiedrība, kura īpašumtiesības tiek nodotas, ekspluatē tikai vienu jūras kuģi.”	3) tam pievieno šādu 4. punktu: “4. Dalībvalstis pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem var noteikt, ka šīs direktīvas II nodaļu nepiemēro <u>šādos gadījumos</u> : a) īpašumtiesību nodošanas objekts ir tikai viens vai vairāki jūras kuģi, b) uzņēmums vai uzņēmēj sabiedrība, kura īpašumtiesības tiek nodotas, ekspluatē tikai vienu jūras kuģi. ”

Pamatojums

Ir pareizi pret uzņēmumiem attiekties vienādi neatkarīgi no tā, vai tie ekspluatē vienu vai vairākus jūras kuģus.

Briselē, 2014. gada 3. aprīlī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

